

**Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće
društvo d.d.**

Godišnje izvješće
za 2022. godinu

Sadržaj

Izvešće posloводства	1 - 5
Odgovornost Uprave za pripremu godišnjeg izvješća	6
Izvešće neovisnog revizora	7 - 11
Izveštaj o financijskom položaju	12
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti	13
Izveštaj o promjenama u kapitalu i rezervama	14
Izveštaj o novčanom toku	15
Bilješke uz financijske izvještaje	16 - 87
HANFA obrasci	88 - 97
Usklada između HANFA obrazaca i zakonskih financijskih izvještaja	98 - 103

Izvešće posloводства

Uprava društva Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d., podnosi Izvešće posloводства i financijske izvještaje za godinu koja je završila 31. prosinca 2022. godine.

Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d., („Društvo“) je osnovano kao društvo s ograničenom odgovornošću na Trgovačkom sudu u Zagrebu 6. lipnja 2002. godine te je Hrvatska agencija za nadzor mirovinskih fondova i osiguranja Republike Hrvatske („HAGENA“) 14. svibnja 2002. godine izdala Društvu odobrenje za rad. Društvo je tijekom 2014. godine preoblikovano u dioničko društvo uslijed procesa usklade sa Zakonom o mirovinskim osiguravajućim društvima (NN 22/14, 29/18 i 115/18 - dalje: Zakon). Društvo je početkom 2015. godine završilo proces usklađivanja. Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga („HANFA“) izdala je Društvu dana 12. lipnja 2015. godine odobrenje za obavljanje poslova po Zakonu.

Sjedište Društva je u Magazinska 69, Zagreb. Društvo je u 100%-tnom vlasništvu Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb, a krajnje matično društvo na dan 31. prosinca 2022. godine je Raiffeisen Bank International AG.

1. Poslovne aktivnosti Društva

Odobrenje je izdano za obavljanje poslova:

- isplate mirovina u okviru obveznog mirovinskog osiguranja u skladu s mirovinskim programima Društva na temelju individualne kapitalizirane štednje člana obveznog mirovinskog fonda
- isplate mirovina u okviru dobrovoljnog mirovinskog osiguranja u skladu s mirovinskim programima Društva na temelju individualne kapitalizirane štednje člana otvorenog dobrovoljnog mirovinskog fonda
- isplate mirovina u okviru dobrovoljnog mirovinskog osiguranja u skladu s mirovinskim programima Društva na temelju individualne kapitalizirane štednje člana zatvorenog dobrovoljnog mirovinskog fonda
- isplate mirovina na temelju izravnih jednokratnih uplata osoba u Društvo.

Krajem 2022. godine u Društvu je bilo zaposleno 13 osoba.

Društvom rukovodi Uprava Društva koju čine dva člana. Poslovi u Društvu su podijeljeni u sljedeće organizacijske jedinice: Uprava Društva, Ugovaranje i prodaja, Poslovi ulaganja i analize, Upravljanje rizicima, Prateći poslovi ulaganja, Aktuarski poslovi, Pravna podrška i sukladnost te IT i Opći poslovi. Društvo je izdvojilo sljedeće poslove odnosno funkcije: Interna revizija, Poslovi računovodstva Društva, Poslovi informatičke podrške.

Tijekom 2022. godine Društvo je uskladilo svoje poslovanje sukladno ekonomsko gospodarskoj situaciji kao posljedici post COVID-19 epidemije te ratu u Ukrajini čije su se posljedice kroz sankcije Rusiji najviše odrazile kroz globalnu energetska krizu te drastičan pad tržišta kapitala i veliku volatilitnost svih financijskih instrumenata. Nagli gospodarski pad zemalja EU, energetska kriza na globalnoj razini, logistički prekidi lanaca opskrbe uzrok su poskupljenja svih ključnih čimbenika koji imaju utjecaj na gospodarsko ekonomski standard države.

Reakcija na te pojave je inflacija koja se iskazala u dvoznamenkastim veličinama i najveća je u posljednjih 25 godina na razini EU. Budući je Društvo (RMOD) sukladno odredbama Zakona dužno dva puta godišnje uskladiti mirovine korisnika sa službenim indeksom inflacije RH, Društvo je isto napravilo u 2022. godini dva puta. Prvi put na dan 01.04. po indeksu inflacije od 2,60% te drugi puta 01.10. po indeksu inflacije od 5,90%. Ukupan iznos vlastitih sredstava koje je Društvo uplatilo na račun imovine za pokriće tehničkih pričuva obveznih mirovina iznosi 62,60 milijuna kuna.

Izvešće posloводства (nastavak)

Sredstva su osigurana sa tri dokapitalizacije u iznosu od 75,00 milijuna kuna (31. ožujka 2022. godine u iznosu od 13 milijuna kuna, 08. lipnja 2022. godine u iznosu od 26 milijuna kuna, 26. listopada 2022. godine u iznosu od 36 milijuna kuna), što je u konačnici podiglo vrijednost upisanog kapitala na razinu 98,1 milijuna kuna. Budući da su nadoknade za indeks inflacije korisnicima isplaćene iz vlastitog kapitala, Društvo je zbog te činjenice ostvarilo negativan poslovni rezultat, ali pritom ispunilo sve zakonske i regulatorne obaveze po pitanju adekvatnosti kapitala te razine imovine tehničkih pričuva.

2. Financijski rezultat Društva

U 2022. godini Društvo je ostvarilo neto gubitak od 57.824 milijuna kuna.

	2022.	2021.	2020.
	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Naknada Društva iz ugovora o mirovinama	8.359	12.215	15.502
Naknada Društva za upravljanje imovinom / uspješnost	7.677	7.696	5.838
Prihodi i troškovi od ulaganja vlastitih sredstava	(235)	288	388
Ukupno poslovni rashodi/ostali prihodi	(73.561)	(10.431)	(8.590)
Dobit prije oporezivanja	(57.760)	9.768	13.138
Porez na dobit	(64)	(1.709)	(2.375)
Dobit nakon oporezivanja	(57.824)	8.059	10.763

Naknada Društva iz ugovora o mirovinama računa se kao postotak od primljenog iznosa doznake / izravne jednokratne uplate, koja se za mirovine iz dobrovoljnog mirovinskog osiguranja umanjuje za djelomičnu jednokratnu isplatu, ovisi o vrsti i obliku mirovine te uključuje sve troškove Društva. Naknada se određuje u dva dijela: početna naknada koja se uprihoduje na početku isplate te godišnja naknada koja se uprihoduje za svaki mjesec trajanja isplate mirovine prema ugovoru o mirovini. Dodatno, Društvo ima pravo na naknadu za upravljanje imovinom u slučaju ispunjenja uvjeta iz članka 84. stavka 5. Zakona.

Društvo je u prosincu 2022. godine imalo u isplati 12.079 ugovora o mirovini, i ukupnu imovinu koja je na kraju 2022. godine iznosila 1.782,15 milijuna kuna. Najveća stavka imovine je financijska imovina koja se odnosi na ulaganja u dužničke vrijednosne papire.

3. Budući razvoj Društva

Društvo očekuje nastavak uspješnog poslovanja, odnosno ulaganja imovine za pokriće tehničkih pričuva s ciljem očuvanja dostatnosti sredstava tehničkih pričuva, osiguravajući maksimalnu zaštitu korisnika mirovine kao i upravljanje kapitalom radi očuvanja sposobnosti Društva da nastavi poslovanje pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja kako bi omogućilo osiguranje adekvatnosti kapitala i povrat ulaganja vlasnicima.

Imovina Društva i nadalje će se ulagati sukladno Zakonskim odredbama, uz uvažavanje načela sigurnosti, razboritosti i opreza, smanjivanja rizika raspršenosti ulaganja, održavanja odgovarajuće likvidnosti, te zabrane sukoba interesa vodeći pritom računa o uvjetima na tržištima kapitala.

Izvješće posloводства (nastavak)

4. Aktivnosti istraživanja i razvoja

Društvo u 2022. godini nije sudjelovalo u aktivnostima istraživanja i razvoja.

5. Podaci o otkupu vlastitih dionica

Društvo tijekom 2022. godine nije otkupljivalo vlastite dionice.

6. Podružnice Društva

Društvo nema podružnice.

7. Financijski instrumenti i povezani rizici

Ulaganje imovine Društva u nadležnosti je Uprave Društva i Poslova ulaganja i analize. Nadzor nad ulaganjima, kao i analize vezane uz izračun rizika i uspješnost poslovanja provodi Upravljanje rizicima.

Najznačajnije vrste financijskih rizika kojima je Društvo izloženo su tržišni rizici (valutni, kamatni i cjenovni), kreditni rizik (rizik izdavatelja i koncentracijski rizik), rizik likvidnosti (imovine i novčanog tijeka) te operativni rizik.

Društvo očekuje nastavak inflacijskog pritiska kroz cijelu 2023. godinu, ali i nastavak uspješnog savladavanja istih kroz ulaganja u klase imovine i financijske instrumente zaštite od promjena cijena i volatilnosti, a sve u svrhu ulaganja imovine za pokriće tehničkih pričuva s ciljem očuvanja dostatnosti sredstava tehničkih pričuva, osiguravajući maksimalnu zaštitu korisnika mirovine kao i upravljanje kapitalom radi očuvanja sposobnosti Društva da nastavi poslovanje pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja kako bi omogućilo osiguranje adekvatnosti kapitala te povrat ulaganja vlasnicima uz 100% podršku vlasnika Društva u smislu kapitalnih potreba.

Izvješće posloводства (nastavak)

7. Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Tržišni rizik

Tržišni rizik uključuje tri vrste rizika:

- valutni rizik – rizik da će se vrijednost financijskih instrumenata mijenjati zbog promjene tečaja
- rizik promjene kamatnih stopa – rizik da će se vrijednost financijskih instrumenata mijenjati zbog promjena u tržišnim kamatnim stopama
- cjenovni rizik – rizik da će se vrijednost financijskih instrumenata mijenjati zbog promjena cijena na tržištu, bez obzira jesu li te promjene prouzrokovane faktorima koji se odnose specifično na taj instrument ili njegova izdavatelja, ili faktorima koji se odnose na sve instrumente kojima se trguje na tržištu.

Kamatni rizik

Izloženost Društva tržišnom riziku promjena u kamatnim stopama je prisutna u svim portfeljima. Poslovanje Društva je podložno riziku promjene kamatnih stopa utoliko što kamatonosna imovina i obveze na koje se plaća kamata dospijevaju u različitim rokovima i kamate im se različito mijenjaju. Društvo je također izloženo riziku promjena u budućim novčanim tokovima koji proizlaze iz promjena kamatnih stopa na tržištu. Međutim, ovaj rizik je ograničen budući da sva kamatonosna imovina Društva na datum izvještavanja nosi fiksne kamatne stope. Tehnička pričuva diskontira se istom ili nižom od tehničke kamatne stope i stope propisane regulativom. Propisana stopa u dobroj mjeri odražava predviđena kretanja u kamatnim stopama kroz duži vremenski period. Iz toga slijedi da promjene u vrijednosti ulaganja koje se mogu povezati s kamatnom stopom neće biti ublažene odgovarajućim promjenama ekonomske vrijednosti pričuva za ugovore o mirovinama u suprotnom smjeru.

Tečajni rizik

Društvo je izloženo riziku promjene tečaja kroz transakcije u stranim valutama.

Društvo je izloženo riziku promjene tečaja kroz investicijske aktivnosti te kroz namiru obveza po mirovinama budući da tehničke pričuve dobrovoljnog mirovinskog osiguranja također imaju valutnu klauzulu. Ovaj rizik odnosi se isključivo na euro (valutna klauzula).

Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik da izdavatelj financijskog instrumenta koji se nalazi u imovini za pokriće tehničkih pričuva ili imovini Društva neće biti u mogućnosti podmiriti svoje obveze (u visini i vremenskom periodu) uslijed nastanka nemogućnosti plaćanja ili drugih razloga. Na datum bilance, kreditni rizik Društva uglavnom proizlazi iz izloženosti prema Republici Hrvatskoj po osnovu dužničkih vrijednosnih papira u najvećoj mjeri, te Raiffeisenbank Austria d.d., Zagreb matičnom društvu po osnovu depozita.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti jest rizik gubitka koji proizlazi iz postojeće ili očekivane nemogućnosti Društva da podmiri svoje novčane obveze o dospijeću. Uključuje i rizik novčanog toka, a nastaje uslijed nemogućnosti transformacije pojedinih oblika imovine u novac ili nemogućnosti uravnoteženja kratkoročnih izvora sredstava s jedne strane i kratkoročnih obveza s druge strane.

Riziku likvidnosti Društvo je izloženo kada nije u mogućnosti pravovremeno namiriti svoje očekivane i neočekivane sadašnje i buduće potrebe za novčanim sredstvima, a da ne utječe na svoje redovito dnevno poslovanje ili na vlastiti financijski rezultat.

Društvo vodi računa o kategorijama imovine prilikom ulaganja, utrživosti pojedinih kategorija te s obzirom na povećane zahtjeve likvidnosti, donosi odluke o restrukturiranju iste.

Izvešće posloводства (nastavak)

Operativni rizik

Operativni rizik je rizik financijskog gubitka uslijed neadekvatnih ili pogrešnih internih procesa, sustava, ljudskog faktora ili vanjskih događaja. Operativni rizik obuhvaća pravni rizik, ali isključuje strateški i reputacijski rizik. U određenom broju slučajeva, događaji operativnog rizika povezani su s ostalim vrstama rizika (kreditnim, tržišnim, pravnim, strateškim...), a razgraničenje operativnog i ostalih vrsta rizika detaljnije je definirano u dokumentima Društva koji se odnose na upravljanje rizicima.

Upravljanje operativnim rizicima provodi se prema načelima utvrđenim na nivou Grupe RBA, a događaji operativnog rizika prate se i evidentiraju prema sljedećim kategorijama: pranje novca i financiranje terorizma, vanjska prijevара, interna prijevара, prakse pri zapošljavanju i sigurno radno okruženje, klijenti, proizvodi i poslovni procesi, katastrofe i javna sigurnost, kvarovi u tehnologiji i infrastrukturi te izvršenje, isporuka i upravljanje procesima.

Detaljniji prikaz upravljanja rizicima dan je u bilješkama uz financijska izvješća (27, 28 i 29).

Željko Bedenic
Predsjednik Uprave

Tomislav Matić
Član Uprave

Raiffeisen

3

MIROVINSKO OSIGURAVAJUĆE
DRUŠTVO d.d., Zagreb

Odgovornost Uprave za pripremu godišnjeg izvješća

Odgovornost Uprave Društva je pripremiti financijske izvještaje za svaku poslovnu godinu, koji daju istinit i vjeran prikaz financijskog položaja Društva te rezultate njegovog poslovanja i novčanih tokova, u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima te vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija potrebnih za pripremanje financijskih izvještaja u bilo koje vrijeme. Uprava ima opću odgovornost za poduzimanje raspoloživih mjera u cilju očuvanja imovine Društva te sprečavanja i otkrivanja prijevara i drugih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima koje će dosljedno primjenjivati; donošenje razumnih i razboritih prosudbi i procjena; te pripremanje financijskih izvještaja temeljem principa neograničenog vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Društvo nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Uprava je dužna podnijeti na utvrđivanje Nadzornom odboru godišnje izvješće, nakon čega Nadzorni odbor treba odobriti izdavanje godišnjeg izvješća Glavnoj skupštini dioničara na usvajanje.

Uprava Društva je također odgovorna za pripremu i fer prezentaciju Obrazaca sastavljenih u skladu s Pravilnikom o strukturi i sadržaju financijskih i dodatnih izvještaja mirovinskog osiguravajućeg društva (Narodne novine 37/16, 121/16 i 98/20). Uprava Društva je također odgovorna za sastavljanje i sadržaj izvješća posloводства, sukladno zahtjevima hrvatskog zakona o računovodstvu.

Financijski izvještaji s pripadajućim bilješkama i obrasci sastavljeni u skladu s Pravilnikom o strukturi i sadržaju financijskih i dodatnih izvještaja mirovinskog osiguravajućeg društva zajedno s pripadajućim uskladbama prikazani u nastavku, odobreni su od strane Uprave 26. travnja 2023., za podnošenje Nadzornom odboru te potpisani u skladu s tim.

U ime i za Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d.

Željko Bedenic
Predsjednik Uprave

Tomislav Matić
Član Uprave
3

Raiffeisen
MIROVINSKO OSIGURAVAJUĆE
DRUŠTVO d.d., Zagreb

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Dioničaru društva Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d., Zagreb

Izješće o reviziji financijskih izvješćaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju financijskih izvješćaja društva Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d. Zagreb („Društvo“), koji obuhvaćaju izvješćaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2022. godine, izvješćaj o sveobuhvatnoj dobiti, izvješćaj o promjenama u kapitalu i rezervama i izvješćaj o novčanom toku za tada završenu godinu te bilješke uz financijske izvješćaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvješćaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj Društva na dan 31. prosinca 2022. godine i njegovu financijsku uspješnost te njegove novčane tokove za tada završenu godinu u skladu sa zakonskim zahtjevima za računovodstvo mirovinskih osiguravajućih društava u Republici Hrvatskoj.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima („MRevS“) i Uredbom EU br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. godine o posebnim zahtjevima u vezi sa zakonskom revizijom subjekata od javnog interesa. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću neovisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješćaja*. Neovisni smo od Društva u skladu s Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe, uključujući Međunarodne standarde neovisnosti („IESBA Kodeks“) Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA) i ispunili smo naše etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na bilješku 1.2 (b) „Vremenska neograničenost poslovanja“ uz financijske izvješćaje u kojoj je navedeno kako je Društvo tijekom 2022. godine ostvarilo gubitak u iznosu od 57.824 tisuća kuna (2021: dobitak 8.059 tisuća kn) te da je zadržani gubitak na dan 31. prosinca 2022. godine iznosio 23.650 tisuća kn (zadržana dobit na dan 31. prosinca 2021. godine iznosila je 34.174 tisuća kn). Sposobnost Društva da nastavi s neograničenim poslovanjem ovisi o kontinuiranoj financijskoj potpori vlasnika Društva. Vlasnik Društva se obvezao pružiti financijsku potporu Društvu u razdoblju od najmanje 12 mjeseci od datuma financijskih izvješćaja. Naše mišljenje nije modificirano u vezi s tim pitanjem.

Ključno revizijsko pitanje

Ključno revizijsko pitanje je ono pitanje koje je bilo, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju financijskih izvješćaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjem smo se bavili u kontekstu naše revizije financijskih izvješćaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tom pitanju.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvešće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Ključno revizijsko pitanje (nastavak)

Procjene korištene u izračunu tehničkih pričuva osiguranja i u testiranju adekvatnosti obveza („LAT“)	
<p>Za računovodstveni okvir i računovodstvene politike vidjeti bilješku 1 „Računovodstvene politike“, odjeljak „Tehničke pričuve“. Za dodatne informacije vezane uz identificirano ključno revizijsko pitanje, vidjeti bilješku 2 „Računovodstvene procjene i prosudbe“, bilješku 3 „Test adekvatnosti obveza“ i bilješku 10 „Tehničke pričuve“ uz priložene financijske izvještaje.</p>	
Ključno revizijsko pitanje:	Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju tijekom naše revizije:
<p>Društvo mora u vezi sa svojim poslovima osiguranja koje obavlja oblikovati odgovarajuće tehničke pričuve prema računovodstvenim propisima namijenjenim pokriću obveza iz ugovora o osiguranju i eventualnih gubitaka zbog rizika koji proizlaze iz poslova osiguranja koje obavlja.</p> <p>Društvo na dan 31. prosinca 2022. godine ima tehničke pričuve za pokriće obveza iz ugovora o mirovini u iznosu od 1.643 milijuna kuna (2021.: 1.495 milijuna kuna).</p> <p>Dosljedno s praksom u industriji osiguranja, Društvo koristi aktuarske modele kako bi podržalo vrednovanje pričuva osiguranja. Složenost modela može dovesti do pogrešaka kao posljedica neadekvatnih/nepotpunih podataka ili dizajna ili primjene modela.</p> <p>Ekonomske i aktuarske pretpostavke, kao što su očekivani troškovi, diskontne stope, smrtnost, bolest, dugovječnost i ostale pretpostavke ključne su ulazne vrijednosti za procjenu tih dugoročnih obveza.</p> <p>Društvo je obvezno provesti test adekvatnosti obveza („LAT“) na svaki datum izvještavanja. Testom se provjerava jesu li obveze adekvatne usporedno s budućim ugovornim obvezama.</p> <p>Vrednovanje pričuva osiguranja uključuje značajnu prosudbu neizvjesnih budućih ishoda, ponajviše radi ukupnog iznosa namire obveza iz osiguranja, uključujući sva jamstva dana osiguranicima, što može imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Društva. Slijedom navedenog, odlučili smo uključiti procjene korištene u izračunu pričuva osiguranja i u testiranju adekvatnosti obveza kao ključno revizijsko pitanje tijekom naše revizije.</p>	<p>Kako bismo odgovorili na rizike povezane s tehničkim pričuvama, identificirane kao ključno revizijsko pitanje, dizajnirali smo revizijske postupke koji su nam omogućili pribavljanje dostatnih primjerenih revizijskih dokaza za naš zaključak o tom pitanju.</p> <p>Koristili smo rad aktuarskih stručnjaka u obavljanju naših revizijskih procedura koje su među ostalima uključivale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Procjena adekvatnosti dizajna i provjera implementacije identificiranih internih kontrola relevantnih za proces aktuarskog vrednovanja; • Pregled metodologije i adekvatnosti aktuarskih metoda korištenih za procjenu osigurateljnih obveza; • Procjenu aktuarskih prosudbi korištenih u modelima, što može varirati ovisno o proizvodu i/ili specifikacijama proizvoda, kao i sukladnost modela s zakonskim zahtjevima za računovodstvo mirovinskih osiguravajućih društava u Republici Hrvatskoj. <p>Nadalje, proveli smo revizijske postupke kako bismo utvrdili da su modeli ispravno i potpuno izračunavali pričuve osiguranja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Potvrda valjanosti testiranja adekvatnosti obveza („LAT“) od strane Uprave koja je ključni test koji se provodi radi provjere jesu li obveze adekvatne usporedno s budućim ugovornim obvezama. Naše procedure na testovima adekvatnosti obveza su uključivale pregled projiciranih novčanih tokova i pretpostavki prihvaćenih u kontekstu iskustva Društva i industrije mirovinskih osiguravajućih društava; i • Pregled dokumentacije s uključenim aktuarskim pretpostavkama i stručnom prosudbom. <p>Također, proveli smo revizijske postupke vezano uz primjerenost objavljivanja u financijskim izvještajima vezano uz pričuve mirovinskog osiguranja kako bismo utvrdili da su u skladu sa zakonskim zahtjevima za računovodstvo mirovinskih osiguravajućih društava u Republici Hrvatskoj.</p>

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvešće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće, ali ne uključuju financijske izvještaje i naše izvješće neovisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije.

U vezi s našom revizijom financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. U pogledu Izvješća posloводства Društva koje je uključeno u Godišnje izvješće, obavili smo i postupke propisane Zakonom o računovodstvu. Ti postupci uključuju provjeru uključuje li Izvješće posloводства potrebne objave navedene u članku 21. Zakona o računovodstvu.

Temeljem provedenih postupaka tijekom naše revizije, u mjeri u kojoj smo bili u mogućnost to procijeniti, izveštavamo sljedeće:

1. Informacije uključene u ostale informacije u skladu su, u svim značajnim odrednicama, s priloženim financijskim izvještajima.
2. Izvješće posloводства pripremljeno je, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člankom 21. Zakona o računovodstvu.

Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Društva i njegova okruženja stečenog u okviru revizije financijskih izvještaja, nismo ustanovili značajne pogrešne prikaze u ostalim informacijama.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prikaz financijskih izvještaja u skladu s zakonskim zahtjevima za računovodstvo mirovinskih osiguravajućih društava u Republici Hrvatskoj, i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju financijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili skupno, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih financijskih izvještaja.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvešće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja (nastavak)

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenoj osnovi.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog priopćavanja.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izveštavanje sukladno ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima

Ostale obveze izveštavanja propisane Uredbom EU br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća i Zakonom o reviziji

Glavna skupština Društva nas je imenovala revizorom Društva 29. ožujka 2022. godine za potrebe revizije priloženih financijskih izvještaja. Naš neprekinuti angažman traje ukupno 2 godine te se odnosi na razdoblje 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2022. godine.

Potvrđujemo sljedeće:

- naše revizorsko mišljenje o priloženim financijskim izvještajima dosljedno je s dodatnim izvješćem izdanim Nadzornom odboru Društva 26. travnja 2023. godine, u skladu s člankom 11. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća;
- prilikom obavljanja revizije nisu pružane nedozvoljene nerevizijske usluge iz članka 5. stavka 1. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća.

Društvu nismo, uz usluge zakonske revizije, pružili druge usluge, osim onih usluga koje su objavljene u Godišnjem izvješću.

Na temelju Pravilnika o strukturi i sadržaju financijskih i dodatnih izvještaja mirovinskog osiguravajućeg društva (NN br. 37/16, 121/16, 98/20 "Pravilnik") Uprava Društva izradila je obrasce koji su prikazani u dodatku ovim financijskim izvještajima na stranicama od 88 do 103, a sadrže izvještaj o financijskom položaju, izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o novčanom tijeku, izvještaj o promjenama kapitala te bilješke o uskladi. Za ove obrasce i pripadajuće bilješke o uskladama odgovara Uprava Društva, te ne predstavljaju sastavni dio financijskih izvještaja koji su prikazani na stranicama 12 do 87 već su propisani Pravilnikom.

Katarina Kadunc

Direktor i ovlaštenu revizor

Deloitte d.o.o.

26. travnja 2023. godine

Radnička cesta 80,

10 000 Zagreb,

Republika Hrvatska

**Izveštaj o financijskom položaju
na dan 31. prosinca 2022**

	<i>Bilješka</i>	2022. '000 kn	2021. '000 kn
Imovina			
Oprema i namještaj	6	113	153
Nematerijalna imovina	6	1.857	1.284
Imovina s pravom uporabe	6.a	3.623	3.911
Ulaganje u nekretnine	8	117.045	101.209
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	7, 7a	480.347	1.105.681
Ulaganja koja se drže do dospijeca	7	996.846	342.416
Zajmovi i potraživanja	7	25.000	25.135
Potraživanja iz mirovinskog osiguranja i ostala potraživanja		2.858	2.466
Tekuća porezna imovina		1.768	-
Odgođena porezna imovina	11	-	64
Novac i novčani ekvivalenti	9	152.696	48.122
Ukupno imovina		1.782.153	1.630.441
Kapital i rezerve			
Izdani dionički kapital	14a	98.100	23.100
Zakonske rezerve	14b	1.155	1.155
Rezerva fer vrijednosti		-	361
Zadržani gubitak /dobit		(23.650)	34.174
Ukupni kapital i rezerve		75.605	58.790
Obveze			
Tehničke pričuve	10	1.643.385	1.495.369
Obveze iz poslova mirovinskog osiguranja i ostale obveze	12	59.298	53.208
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	7a	-	1.811
Obveza za primljene jamčevine		170	186
Obveza po najmu	6b	3.695	3.959
Obveza za porez na dobit		-	70
Rezervacije za obveze i troškove	13	-	17.048
Ukupne obveze		1.706.548	1.571.651
Ukupne obveze i kapital i rezerve		1.782.153	1.630.441

Računovodstvene politike i ostale bilješke čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti
za godinu koja završava 31. prosinca 2022.

	<i>Bilješka</i>	2022.	2021.
		'000 kn	'000 kn
Prihodi s osnove doznaka mirovinskih društava	15	236.007	496.309
Financijski prihodi	16	35.719	23.817
Ostali prihodi ulaganja	16a	83.290	2.350
Prihodi od povećanja vrijednosti nekretnina	8	13.446	-
Prihod od najma	8	8.749	1.957
Neto realizirani dobiti	17	-	1.142
Ostali poslovni prihodi	18	78	15
Poslovni prihodi		377.289	525.590
Rashodi s osnove ugovora o mirovini	19	(292.182)	(487.739)
Neto realizirani gubici	24	(48.441)	-
Neto nerealizirani gubici	23	(20.459)	(14.785)
Administrativni troškovi	20	(10.262)	(9.606)
Financijski rashodi	22	(61)	(1.864)
Amortizacija	6	(713)	(668)
Ostali poslovni rashodi	21	(62.931)	(1.160)
(Gubitak) / Dobit prije oporezivanja		(57.760)	9.768
Porez na dobit	25	(64)	(1.709)
(Gubitak) / Dobit za godinu		(57.824)	8.059
Ostala sveobuhvatna dobit za godinu, neto od poreza na dobit			
Promjena u fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju, neto od poreza i realiziranih iznosa		(361)	(652)
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu		(58.185)	7.407

Računovodstvene politike i ostale bilješke čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Izvještaj o promjenama u kapitalu i rezervama

	Dionički kapital	Zakonske rezerve	Rezerve fer vrijednosti	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2021.	23.100	1.155	1.013	26.115	51.383
<i>Ostala sveobuhvatna dobit, neto od poreza</i>					
Promjene u fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju, neto od poreza i realiziranih iznosa	-	-	(652)	-	(652)
Ostala sveobuhvatna dobit za godinu	-	-	(652)	-	(652)
Dobit za godinu	-	-	-	8.059	8.059
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu	-	-	(652)	8.059	7.407
Stanje na dan 31. prosinca 2021.	23.100	1.155	361	34.174	58.790

	Dionički kapital	Zakonske rezerve	Rezerve fer vrijednosti	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2022.	23.100	1.155	361	34.174	58.790
Uplata dioničkog kapitala	75.000	-	-	-	75.000
<i>Ostala sveobuhvatna dobit, neto od poreza</i>					
Promjene u fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju, neto od poreza i realiziranih iznosa	-	-	(361)	-	(361)
Ostala sveobuhvatna dobit za godinu	-	-	(361)	-	(361)
Gubitak za godinu	-	-	-	(57.824)	(57.824)
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu	-	-	(361)	(57.824)	(58.185)
Stanje na dan 31. prosinca 2022.	98.100	1.155	-	(23.650)	75.605

Računovodstvene politike i ostale bilješke čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Izvještaj o novčanom toku
za godinu koja završava 31. prosinca 2022.

	<i>Bilješka</i>	2022. '000 kn	2021. '000 kn
Novčani tijek iz poslovnih aktivnosti			
Dobit prije poreza		(57.758)	9.768
<i>Usklađenja:</i>			
Amortizacija opreme i namještaja	6	40	36
Amortizacija nematerijalne imovine	6	325	301
Amortizacija imovine s pravom uporabe	6.a	348	331
Nerealizirani (dobici)/gubici od promjene fer vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	17,23	20.459	14.785
Realizirani (dobici)/gubici financijske imovine po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	17,23,24	48.441	(1.142)
Povećanje vrijednosti nekretnine	8	(13.437)	-
Prihodi od kamata	16	(33.900)	(23.817)
Novčani tijek prije promjene poslovne imovine i obveza		(35.482)	262
Promjene poslovne imovine i obveza			
Smanjenje/(Povećanje) ulaganja koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	7	351.973	(254.305)
Povećanje ulaganja koja se drže do dospijea	7	(449.566)	(84.544)
Smanjenje zajmova i potraživanja	7	-	174.002
Smanjenje potraživanja iz mirovinskog osiguranja i ostalih potraživanja		(270)	(1.699)
Povećanje tehničkih pričuva	10	148.016	304.279
(Smanjenje)/Povećanje financijskih obveza po fer vrijednos kroz račun dobiti i gubitka	7.a	(1.811)	221
(Smanjenje)/Povećanje obveza po jamčevinama		(16)	186
Smanjenje obveza iz mirovinskog osiguranja i ostalih obvez	12	(11.352)	(68.282)
Neto promjene poslovne imovine i obveza		36.974	69.858
Plaćeni porez		(1.839)	(2.979)
Primici od kamata		33.632	22.904
Neto novac iz poslovnih aktivnosti		33.285	90.045
Novčani tijek iz ulagačkih aktivnosti			
Izdaci za ulaganja u nekretnine	8	(2.399)	(101.209)
Izdaci za nabavu opreme i namještaja	6	-	(48)
Izdaci za nabavu nematerijalne imovine	6	(898)	(742)
Neto novac iz ulagačkih aktivnosti		(3.297)	(101.999)
Novčani tijek od financijskih aktivnosti			
Plaćanja po najmovima		(386)	(303)
Uplata dioničkog kapitala		75.000	-
Neto novac od financijskih aktivnosti		74.614	(303)
Neto povećanje/(smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata		104.602	(12.257)
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	9	48.122	60.378
Efekt tečaja na novac i novčane ekvivalente		(28)	1
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	9	152.696	48.122

Računovodstvene politike i ostale bilješke čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

1.1 Osnovne informacije

Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d., („Društvo“) je osnovano kao društvo s ograničenom odgovornošću na Trgovačkom sudu u Zagrebu 6. lipnja 2002. godine te je Hrvatska agencija za nadzor mirovinskih fondova i osiguranja Republike Hrvatske („HAGENA“) 14. svibnja 2002. godine izdala Društvu odobrenje za rad. Društvo je osnovano kao d.o.o., ali je tijekom 2014. godine preoblikovano u dioničko društvo uslijed procesa usklade s novim Zakonom o mirovinskim osiguravajućim društvima (NN 22/14, 29/18 i 115/18, dalje: „Zakon“). Društvo je početkom 2015. godine završilo proces usklađivanja. Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga („HANFA“) izdala je Društvu dana 12. lipnja 2015. godine odobrenje za obavljanje poslova po Zakonu.

Odobrenje je izdano za obavljanje poslova:

- isplate mirovina u okviru obveznog mirovinskog osiguranja u skladu s mirovinskim programima Društva na temelju individualne kapitalizirane štednje člana obveznog mirovinskog fonda
- isplate mirovina u okviru dobrovoljnog mirovinskog osiguranja u skladu s mirovinskim programima Društva na temelju individualne kapitalizirane štednje člana otvorenog dobrovoljnog mirovinskog fonda
- isplate mirovina u okviru dobrovoljnog mirovinskog osiguranja u skladu s mirovinskim programima Društva na temelju individualne kapitalizirane štednje člana zatvorenog dobrovoljnog mirovinskog fonda i
- isplate mirovina na temelju izravnih jednokratnih uplata osoba u Društvo.

Osnivač i stopostotni vlasnik Raiffeisen mirovinskog osiguravajućeg društva d.d. je Raiffeisenbank Austria d.d., Zagreb („Vlasnik“).

Ostvarivanjem prava na mirovinu, štednja članova reguliranog mirovinskog fonda prenosi se u mirovinsko osiguravajuće društvo po izboru člana fonda. Mirovinsko osiguravajuće društvo za članove obveznih mirovinskih fondova vrši doživotnu isplatu mirovine u skladu s prenesenim sredstvima odnosno za članove dobrovoljnih mirovinskih fondova isplaćuje doživotno ili privremeno mirovinsko davanje, sve u skladu s ugovorom. Na dan 31. prosinca 2022. godine u Republici Hrvatskoj su registrirana dva mirovinska osiguravajuća društva.

Rukovodstvo društva

Uprava

Željko Bedenic – predsjednik Uprave

Tomislav Matić – član Uprave od 11.08.2022.

Biserka Žalac – član Uprave do 30.09.2022

Nadzorni odbor

Georg Feldscher – predsjednik Nadzornog odbora

Tanja Ožbolt Sterle – zamjenica predsjednika Nadzornog odbora

Zoran Koščak – član Nadzornog odbora

Revizijski odbor

Georg Feldscher – član Revizijskog odbora

Tanja Ožbolt Sterle – članica Revizijskog odbora

Zoran Koščak – član Revizijskog odbora

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

1.2 Osnova za pripremu izvještaja

(a) Izjava o usklađenosti

Financijski izvještaji Društva pripremljeni su u skladu sa Zakonom o mirovinskim osiguravajućim društvima te propisima kojima se uređuje računovodstvo mirovinskih osiguravajućih društava, donesenim od strane Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (Agencija), koja predstavlja središnje regulatorno tijelo Društva.

Sukladno regulativi Agencije za fer vrijednosti financijske imovine koriste se sljedeće cijene:

- za domaće vlasničke i dužničke vrijednosne papire koristi se prosječna vagana cijena trgovanja
- za vrijednosne papire stranih izdavatelja koristi se zadnja cijena trgovanja
- za investicijske fondove koristi se cijena udjela službeno kotirana i objavljena od strane društva za upravljanje koje upravlja pripadnim fondom.

Računovodstvene politike Društva temelje se na Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja usvojenim od strane Europske unije (u nastavku „MSFI usvojeni od strane EU“) osim u dijelu prezentacije tehničkih pričuva, koje uključuju i višak sredstava iznad tehničke pričuve koji nije alociran korisnicima mirovinskog osiguranja.

Ovi financijski izvještaji odobreni su za izdavanje od strane Uprave 26. travnja 2023. i dostavljeni Nadzornom odboru na prihvaćanje.

(b) Vremenska neograničenost poslovanja

Financijski izvještaji Društva sačinjeni su pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja.

Društvo je tijekom 2022. godine ostvarilo gubitak u iznosu od 57.824 tisuća kn (2021: dobitak 8.059 tisuća kn) te je zadržani gubitak na dan 31. prosinac 2022. godine iznosio 23.650 tisuća kn (zadržana dobit na dan 31. prosinac 2021. godine iznosila je 34.174 tisuća kn). Ukupan kapital društva na dan 31. prosinca 2022 iznosio je 75.605 tisuća kuna (2021: 58.790 tisuća kuna). Omjer kratkoročnih obveza i kratkoročne imovine na dan 31. prosinca 2022. godine iznosio je 66% (2021: 80%).

Sposobnost Društva da nastavi s neograničenim poslovanjem ovisi o kontinuiranoj financijskoj potpori Vlasnika društva, što uključuje i osiguravanje uplate dodatnih sredstava od strane Vlasnika. Vlasnik Društva se obvezao pismom podrške od 26. travnja 2023. godine pružiti financijsku potporu Društvu u razdoblju od najmanje 12 mjeseci od datuma financijskih izvještaja.

(c) Funkcionalna i prezentacijska valuta

Financijski izvještaji iskazani su u valuti primarnog ekonomskog okruženja u kojem Društvo posluje (“funkcionalna valuta”), hrvatskim kunama (“kn”) te su iznosi zaokruženi na najbližu tisuću.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

1.3 Značajne računovodstvene politike

Računovodstvene politike primjenjuju se konzistentno kroz razdoblja prikazana u financijskim izvještajima, osim ako nije drugačije navedeno.

a) Oprema i namještaj

Oprema i namještaj je materijalna imovina koja se drži s namjerom upotrebe u svrhu pružanja usluga i u druge administrativne svrhe.

Priznavanje i mjerenje

Oprema i namještaj se mjeri po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti.

Naknadni troškovi

Naknadni troškovi priznaju se u knjigovodstveni iznos imovine ili kao zasebna stavka imovine, samo ako je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi povezane s imovinom pritecати u Društvo i ako se trošak nabave može pouzdano izmjeriti. Svi ostali troškovi popravaka i održavanja predstavljaju trošak u dobiti ili gubitku u razdoblju u kojem su nastali.

Amortizacija

Amortizacija se priznaje u dobiti ili gubitku linearnom metodom tijekom procijenjenog korisnog vijeka upotrebe pojedinih dijelova opreme i namještaja. Imovina u pripremi se ne amortizira.

Procijenjeni korisni vijek upotrebe prikazan je u nastavku:

• Namještaj	4 godine
• Računala i ostala oprema	5 godine

U slučaju da je knjigovodstveni iznos imovine veći od procijenjenog nadoknadivog iznosa, razlika se otpisuje do nadoknadivog iznosa u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Metoda amortizacije te procijenjeni korisni vijek upotrebe preispituju se i ukoliko je potrebno, prepravljaju na datum izvještavanja. Dobici i gubici kod otuđenja utvrđuju se uspoređujući ostvarenu prodajnu cijenu i neto knjigovodstvenu vrijednost imovine te se uključuju u dobit ili gubitak.

b) Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina kupljena od strane Društva, koja ima konačan vijek upotrebe, iskazuje se po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti.

Naknadni troškovi

Naknadni troškovi kapitaliziraju se samo ako povećavaju buduće ekonomske koristi od imovine na koju se odnose. Svi ostali troškovi priznaju se u dobiti ili gubitku kako nastaju.

Amortizacija

Amortizacija se priznaje kroz dobit ili gubitak linearnom metodom tijekom procijenjenog korisnog vijeka upotrebe nematerijalne imovine, od dana kada je raspoloživa za upotrebu. Očekivani vijek upotrebe prikazan je u nastavku:

• Software	4 – 10 godina
• Ulaganja na tuđim sredstvima	3 - 5 godina

Korisni vijek upotrebe provjerava se i korigira, ukoliko je potrebno, na svaki datum izvještavanja. Ako se očekivani korisni vijek trajanja imovine razlikuje od prijašnjih procjena, razdoblje amortizacije će se u skladu s tim promijeniti. Ako je bilo promjena u očekivanom uzorku ostvarivanja budućih ekonomskih koristi sadržanih u imovini, metoda amortizacije se mora promijeniti u skladu s promijenjenim uzorkom. Dobici i gubici od otuđenja utvrđuju se uspoređujući ostvarenu prodajnu cijenu i neto knjigovodstvenu vrijednost imovine te se uključuju u dobit ili gubitak.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

1.3 Značajne računovodstvene politike

c) Umanjenje vrijednosti ostale imovine

Neto knjigovodstvena vrijednost imovine Društva, izuzev financijske imovine (vidi računovodstvenu politiku 1.3 (a;b)) i odgođene porezne imovine (vidi računovodstvenu politiku 1.3 (i)), preispituje se na svaki datum izvještavanja kako bi se utvrdilo postoje li indikacije umanjenja vrijednosti. Ako se utvrdi postojanje takvih indikacija, procjenjuje se nadoknadivi iznos imovine. Za imovinu koja nema konačni korisni vijek upotrebe (na datum izvještavanja Društvo nije imalo takve imovine) te nematerijalnu imovinu koja još nije u upotrebi, nadoknadivi iznos procjenjuje se na svaki datum izvještavanja.

Gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se kada je neto knjigovodstvena vrijednost imovine ili jedinice koja generira novac veća od njezinog nadoknadivog iznosa. Jedinica koja generira novac je najmanja prepoznata grupa imovine koja generira novčane tokove, a koji se mogu zasebno identificirati od onih za drugu imovinu i obveze Društva. Gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se u dobiti ili gubitku. Gubitak od umanjenja vrijednosti priznat za jedinicu koja generira novac priznaje se umanjujući knjigovodstvenu vrijednost imovine unutar te jedinice (skupine jedinica) proporcionalno na linearnoj osnovi.

Nadoknadivi iznos imovine i jedinice koja generira novac je vrijednost imovine u upotrebi ili neto prodajna cijena, ovisno o tome koji je iznos viši. Vrijednost u upotrebi se procjenjuje diskontiranjem očekivanih budućih novčanih tokova na njihovu sadašnju vrijednost koristeći diskontnu stopu prije poreza koja odražava trenutnu tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za tu imovinu.

Gubitak od umanjenja vrijednosti priznat prethodnih godina procjenjuje se na svaki datum izvještavanja radi utvrđivanja je li gubitak smanjen ili više ni ne postoji. Gubitak od umanjenja vrijednosti se ukida ukoliko je došlo do promjene u procjenama koje su bile korištene za određivanje nadoknadivog iznosa. Gubitak od umanjenja vrijednosti se ukida samo do knjigovodstvene vrijednosti imovine, umanjene za akumuliranu amortizaciju, kakva bi bila izračunata da nije bio priznat gubitak od umanjenja vrijednosti.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

1.3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

d) Ulaganje u nekretnine

Društvo ulaže u nekretnine radi ostvarenja prihoda od najma ili radi porasta vrijednosti kapitala, ili oboje. Prema tome, ulaganje u nekretnine generira novčane tokove uglavnom neovisno od druge imovine koju drži Društvo.

Mjerenje prilikom priznavanja

Trošak nabave ulaganja u nekretnine obuhvaća njenu kupovnu cijenu i sve izravno povezane troškove. Izravno povezani troškovi uključuju profesionalne naknade za pravne usluge, porez na prijenos nekretnina i ostale transakcijske troškove.

Mjerenje nakon priznavanja

Ulaganja u nekretnine se, nakon početnog priznavanja u poslovnim knjigama društva mjere u skladu s načelima Međunarodnog računovodstvenog standarda 40.

Društvo ulaganje u nekretnine s namjerom ostvarivanja prinosa klasificira kao imovinu po fer vrijednosti, a promjene fer vrijednosti priznaju se u računu dobiti i gubitka.

Model fer vrijednosti će Društvo primjenjivati i za sva buduća ulaganja u nekretnine s namjerom ostvarivanja prihoda.

Društvo je dužno provoditi najmanje jednom godišnje procjenu vrijednosti ulaganja u nekretnine od strane neovisnog i ovlaštenog procjenitelja.

e) Financijski instrumenti

Klasifikacija i priznavanje

Društvo raspoređuje svoje financijske instrumente po MRS-u 39 u sljedeće kategorije: financijska imovina i obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, zajmovi i potraživanja, financijska imovina raspoloživa za prodaju, ulaganja koja se drže do dospelosti i ostale financijske obveze. Klasifikacija ovisi o namjeri s kojom su financijska imovina i obveze stečeni. Društvo određuje klasifikaciju financijske imovine i financijskih obveza prilikom početnog priznavanja i ukoliko je prikladno, ponovno je procjenjuje na svaki datum izvještavanja.

Financijska imovina i financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak

Kategorija imovina i obveze po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka uključuje financijske instrumente namijenjene trgovanju, uključujući derivative i instrumente koji su prilikom početnog priznavanja određeni da se vode po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka. Društvo priznaje financijsku imovinu i obveze po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak kada se:

- imovinom i obvezama upravlja, vrednuje ili interno prikazuje na osnovi fer vrijednosti;
- priznavanjem eliminira ili značajno umanjuje računovodstvena neusklađenost koja bi u protivnom nastala; ili
- imovina i obveze sadrže ugrađeni derivativ koji značajno mijenja novčane tokove koji bi inače proizlazili iz ugovora.

Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak uključuju državne obveznice, investicijske fondove, dionice i forward ugovore.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

1.3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

e) Financijski instrumenti (nastavak)

Zajmovi i potraživanja

Dani zajmovi i potraživanja jesu instrumenti koji nemaju kotiranu cijenu na aktivnom tržištu i imaju fiksna ili odrediva plaćanja. Ova imovina se klasificira kao kratkotrajna, osim za imovinu s dospeljećem dužim od 12 mjeseci koja se klasificira kao dugotrajna imovina. Ova kategorija uključuje depozite kod banaka.

Ulaganja koja se drže do dospeljća

Imovina koja se drži do dospeljća obuhvaća nederivativnu financijsku imovinu koja ima fiksna ili odrediva plaćanja i fiksno dospeljće te za koju postoji pozitivna namjera držanja do dospeljća. U slučaju prodaje dijela imovine Društva koja se drži do dospeljća ili uslijed promjene namjere Društva ili promjene sposobnosti da se drži do dospeljća, cjelokupnu imovinu Društva koja se drži do dospeljća treba mjeriti po fer vrijednosti. Od datuma nastanka slučaja djelomične prodaje ili reklasifikacije tijekom naredne dvije poslovne godine niti jedan preostali financijski instrument ne smije se vrednovati na način primjeren financijskoj imovini koja se drži do dospeljća. Izuzetak od navedenog su slučajevi prodaje i reklasifikacije s obilježjima koja opisuje MRS 39. Ova kategorija uključuje državne obveznice.

Financijska imovina raspoloživa za prodaju

Kategorija imovine raspoložive za prodaju obuhvaća nederivativnu financijsku imovinu koja nije definirana kao imovina koja se vodi po fer vrijednosti u račun dobiti i gubitka, ulaganja koja se drže do dospeljća ili zajmovi i potraživanja. Financijska imovina raspoloživa za prodaju namjerava se držati na neodređeno vrijeme, ali se može prodati u skladu s potrebama za likvidnošću ili promjenama u kamatnim stopama, tečaju ili cijenama vrijednosnica. Ova imovina se uključuje u dugotrajnu imovinu osim ukoliko rukovodstvo ne namjerava prodati ulaganje u roku 12 mjeseci od datuma izvještavanja. Na datum izvještavanja, Društvo nije imalo ulaganja raspoloživa za prodaju.

Ostale financijske obveze

Ostale financijske obveze čine sve financijske obveze koje nisu raspoređene u kategoriju po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak. Ostale financijske obveze uključuju obveze iz poslova mirovinskog osiguranja i ostale obveze.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

1.3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

e) Financijski instrumenti (nastavak)

Priznavanje i prestanak priznavanja

Sva financijska imovina i financijske obveze uključujući i izvedenice priznaju se u izvještaju o financijskom položaju u trenutku kada Društvo postane dio obvezujućeg ugovora o financijskom instrumentu. Financijska imovina koja se drži radi trgovanja, imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka te imovina raspoloživa za prodaju priznaju se u izvještaju o financijskom položaju na datum kada se počnu primjenjivati ugovoreni uvjeti instrumenta u kojem je Društvo jedna od ugovornih strana. Od tog datuma, u računu dobiti i gubitka, priznaju se svi dobiti ili gubici koji nastaju zbog promjena u fer vrijednosti imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, dok se promjene u fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju evidentiraju kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ukoliko nije došlo do trajnog umanjenja vrijednosti.

Društvo početno priznaje zajmove i potraživanja, ulaganja koja se drže do dospijeca te dane depozite na dan njihovog ugovaranja, kreiranja, stjecanja ili prijenosa sredstava iz Društva.

Početno i naknadno mjerenje

Financijska imovina i obveze Društva početno se priznaju po fer vrijednosti uvećano, u slučaju financijske imovine ili financijskih obveza koje se ne vode po fer vrijednosti u računu dobiti ili gubitka, za transakcijske troškove koji su direktno povezani sa stjecanjem ili isporukom financijske imovine ili financijskih obveza. Izuzetak od navedenog su financijska imovina i financijske obveze koje se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, kojima se pri početnom priznavanju ne dodaju transakcijski troškovi, jer se oni po nastanku priznaju u računu dobiti i gubitka.

Kupnja i prodaja financijskih instrumenata priznaje se u imovini Društva na datum trgovanja. Zaključena transakcija kupnje priznaje se u imovini Društva prema vrsti i provedenoj klasifikaciji financijskog instrumenta uz istovremeno formiranje obveze za namiru. Na dan zaključenja transakcije prodaje, u imovini Društva financijski instrument se prestaje priznavati, a počinje se priznavati potraživanje s osnove prodaje financijskog instrumenta.

Prilikom sudjelovanja u javnoj ponudi vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca (inicijalna i sekundarna ponuda, ponuda ograničenom broju ulagatelja i sl.), prenosivi vrijednosni papiri i instrumenti tržišta novca se inicijalno iskazuju kao potraživanje u iznosu prihvaćene ponude, a nakon njihovog upisa na račun Društva ili pod/skrbnika u središnjem depozitoriju, odnosno u slučaju ulaganja u prenosive vrijednosne papire izdavatelja iz druge države članice ili države članice Organizacije za gospodarsku suradnju i nadzor (dalje: OECD) po primljenoj obavijesti od banke skrbnik, priznaje se u imovini Društva sukladno klasifikacijama financijske imovine.

Prenosivi vrijednosni papiri u imovini Društva kod obvezujućih javnih ponuda za otkup vrijednosnih papira vrednuju se od datuma obavijesti ponuditelja o prihvaćenoj ponudi po cijeni otkupa iz javne ponude.

Potraživanja ili obveze po osnovi kamata i sličnih prava i obveza Društva, iskazuju se u imovini ili obvezama Društva po utvrđivanju prava na iste.

Potraživanja za dividende ili udjele u dobiti priznaju se u imovini Društva na prvi dan od kojeg se dionicom trguje bez prava na dividendu (ex dividend date). Iznimno od ovoga, Društvo će priznati potraživanja za dividende ili udjele u dobiti u imovini Društva na dan utvrđivanja prava na iste, a temeljem odluke o isplati dividende ili raspodjeli dobiti nadležnog organa trgovačkog društva (npr. glavne skupštine ili skupštine).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

1.3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

e) Financijski instrumenti (nastavak)

Početno i naknadno mjerenje (nastavak)

Imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka

Nakon početnog priznavanja, ulaganja u imovinu koja se drži radi trgovanja se mjere prema njihovoj fer vrijednosti. Dobici i gubici proizašli iz promjene fer vrijednosti priznaju se kao nerealizirani dobiti ili gubici u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, a svođenje na tržišne cijene, vrši se dnevno.

Derivativni se instrumenti iskazuju kao imovina kada im je fer vrijednost pozitivna i kao obveze kada im je fer vrijednost negativna. Promjene u fer vrijednosti priznaju se u računu dobiti i gubitka u razdoblju u kojem su nastale.

Imovina raspoloživa za prodaju

Nakon početnog priznavanja, ulaganja u imovinu raspoloživu za prodaju se mjere prema njihovoj fer vrijednosti. Dobici i gubici nastali zbog promjene fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju priznaju se izravno u rezervi fer vrijednosti u kapitalu i rezervama, odnosno sveobuhvatnoj dobiti i objavljuju u izvješću o promjenama u kapitalu i rezervama. Promjene u fer vrijednosti monetarnih vrijednosnica klasificiranih u kategoriju vrijednosnica raspoloživih za prodaju denominiranih u ili vezanih uz strane valute sastoje se od tečajnih razlika koje proizlaze iz promjena u fer vrijednosti. Tečajne razlike za dužničke vrijednosne papire priznaju se u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, dok se ostale promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti priznaju u kapitalu i rezervama.

Kod prodaje ili umanjenja vrijednosti vrijednosnica raspoloživih za prodaju, akumulirana nerealizirana dobit ili gubitak, priznati u kapitalu i rezervama, uključuju se u izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti. Amortizacija bilo koje premije ili diskonta (uključujući transakcijske troškove) metodom efektivne kamatne stope se priznaje u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Kamata na vrijednosnice raspoložive za prodaju računa se metodom efektivne kamatne stope i priznaje se kao prihod od kamata u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Dividendu na vlasničke vrijednosnice Društvo priznaje u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u trenutku kada na nju ostvari pravo.

Imovina koja se drži do dospijeca

Nakon početnog priznavanja, imovina koja se drži do dospijeca mjeri se po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope, umanjeno za gubitke od umanjenja vrijednosti ako postoje. Dobici i gubici od ulaganja u imovinu koja se iskazuje prema amortiziranom trošku priznaju se u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti tijekom cijelog procesa amortizacije.

Zajmovi i potraživanja

Nakon početnog priznavanja, zajmovi i potraživanja se vrednuju prema amortiziranom trošku ulaganja koristeći metodu efektivne kamatne stope ostvarene prilikom svakog početnog pojedinačnog ulaganja. Dobici i gubici od ulaganja u imovinu koja se iskazuje prema amortiziranom trošku priznaju se u računu dobiti i gubitka tijekom cijelog procesa amortizacije.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

1.3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

e) Financijski instrumenti (nastavak)

Gubitak od umanjenja financijske imovine

Sva imovina Društva, osim imovine klasificirane kao financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti ili gubitka, podložna je izradi procjene o postojanju dokaza ili okolnosti vezanih uz umanjenje vrijednosti. Procjena se mora izrađivati svaki put kada postoji objektivni dokaz ili okolnosti koje upućuju na potrebu procjene vrijednosti imovine radi umanjenja, a najmanje na datum sastavljanja tromjesečnih i godišnjih izvještaja Društva i mora biti sastavljena u pisanom obliku te neovisno o rezultatu procjene za potrebom umanjenja imovine, mora biti priložena i sva potrebna dokumentacija na osnovu koje je procjena donesena.

Ukoliko je procjenom utvrđeno postojanje dokaza ili okolnosti koje upućuju na umanjenje vrijednosti imovine, Društvo će u pisanom obliku, a u skladu sa Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja i Pravilnikom o vrednovanju imovine mirovinskog osiguravajućeg društva, izraditi procjenu umanjenja vrijednosti imovine iz koje su vidljivi svi ulazni podaci koji su korišteni u izračunu kao i njihovi izvori.

Objektivni dokazi umanjenja vrijednosti uključuju i sljedeće vidljive informacije:

- a) značajne financijske teškoće izdavatelja ili dužnika, uključujući blokadu računa,
- b) značajno pogoršanje financijskih pokazatelja iz financijskih izvještaja,
- c) nepoštivanje ugovora, poput nepodmirenja obveza ili zakašnjenja plaćanja kamate ili glavnice po zajmovima i/ili izdanim vrijednosnim papirima, radi čega dolazi do prolongata plaćanja ili reizdanja vrijednosnih papira u svrhu podmirenja dospjelih obveza po nepodmirenim izdanjima,
- d) pokretanje predstečajne nagodbe, otvaranje stečajnog ili likvidacijskog postupka, ili druge financijske reorganizacije i restrukturiranja,
- e) nestanak aktivnog tržišta za vrijednosne papire zbog financijskih teškoća izdavatelja ili
- f) produžen i kontinuiran pad cijene vrijednosnog papira ili pad cijene više od 40% mjereno u razdoblju od godinu dana u odnosu na datum vrednovanja.

Ako postoji objektivni dokaz o umanjenju vrijednosti ulaganja koja se drže do dospjeća koji se vode po amortiziranom trošku, iznos gubitka mjeri se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tijekova diskontirano uz originalnu efektivnu kamatnu stopu financijske imovine (tj. efektivnu kamatnu stopu obračunanu kod početnog priznavanja). Iznos gubitka se priznaje u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Ako se, u sljedećem razdoblju, iznos gubitka od umanjenja vrijednosti smanji i smanjenje se može objektivno povezati s događajem koji je nastao nakon priznavanja umanjenja vrijednosti prethodno priznat gubitak od umanjenja vrijednosti se ispravlja. Ispravak neće rezultirati knjigovodstvenim iznosom financijske imovine većim nego što bi bio amortizirani trošak da nije došlo do priznavanja umanjenja vrijednosti na datum kada je umanjenje vrijednosti ispravljeno. Iznos koji je ispravljen priznaje se u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Ako je smanjenje fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju priznato direktno u kapitalu i ima objektivnog dokaza o umanjenju vrijednosti imovine, kumulativni gubitak koji je priznat direktno u kapitalu uklanja se iz kapitala i priznaje u računu dobiti i gubitka, čak i ako se financijska imovina nije prestala priznavati. Ako, u sljedećem razdoblju, fer vrijednost dužničkog instrumenta klasificiranog kao raspoloživ za prodaju poraste i povećanje se može objektivno povezati s događajem nastalim nakon priznavanja gubitka od umanjenja vrijednosti u računu dobiti i gubitka, gubitak od umanjenja vrijednosti će se ispraviti, a ispravljeni iznos će se priznati u računu dobiti.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

1.3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

e) Financijski instrumenti (nastavak)

Prestanak priznavanja financijske imovine i obveza

Financijska imovina se prestaje priznavati kad Društvo prestane imati kontrolu nad ugovornim pravima vezanim uz tu imovinu, odnosno kad su prava ostvarena, dospjela ili predana. Financijska obveza se prestaje priznavati kad više ne postoji. Kad se prodaje imovina raspoloživa za prodaju i imovina koja se drži radi trgovanja, prestaje njihovo priznavanje i pripadajuća potraživanja od kupaca priznaju se na datum kad se donese odluka o prodaji. Sredstva koja se drže do dospelja i dani zajmovi i potraživanja prestaju se priznavati na dan gubitka kontrole nad njima.

U slučaju prodaje dijela imovine Društva koja se drži do dospelja ili uslijed promjene namjere Društva ili promjene sposobnosti da se drži do dospelja, cjelokupnu imovinu Društva koja se drži do dospelja treba mjeriti po fer vrijednosti. Od datuma nastanka slučaja djelomične prodaje ili reklasifikacije tijekom naredne dvije poslovne godine niti jedan preostali financijski instrument ne smije se vrednovati na način primjeren financijskoj imovini koja se drži do dospelja. Izuzetak od navedenog su slučajevi prodaje i reklasifikacije s obilježjima koja opisuje MRS 39.

Kod prestanka priznavanja Društvo za određivanje realiziranih dobitaka i gubitaka za financijsku imovinu koja se vodi po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka koristi metodu prosječnog ponderiranog troška, dok za imovinu koja je klasificirana kao raspoloživa za prodaju i do dospelja koristi metodu FIFO ("First-In-First-Out"). Financijska obveza prestaje se priznavati kada se ugovorne obveze podmire, otkazu ili isteknu. Kod promjene uvjeta financijske obveze, Društvo prestaje priznavati tu financijsku obvezu te trenutačno priznaje novu financijsku obvezu, s novim uvjetima.

Principi mjerenja fer vrijednosti i tehnike procjene

Fer vrijednost utvrđuje se kao cijena koja se može ostvariti prodajom imovine ili platiti za prijenos obveze u redovnoj transakciji između tržišnih sudionika na datum mjerenja, ili u njihovom nedostatku, cijena koja se može ostvariti na najpovoljnijem tržištu na kojem Društvo ima pristup na datum mjerenja. Fer vrijednost obveze također odražava njezin rizik neizvršenja. Ukoliko je dostupna, Društvo mjeri fer vrijednost instrumenta koristeći kotiranu tržišnu cijenu tog instrumenta na aktivnom tržištu.

Sukladno regulativi Agencije za fer vrijednosti financijske imovine koriste se sljedeće cijene:

- za domaće vlasničke i dužničke vrijednosne papire koristi se prosječna vagana cijena trgovanja
- za vrijednosne papire stranih izdatelja koristi se zadnja cijena trgovanja
- za investicijske fondove koristi se cijena udjela službeno kotirana i objavljena od strane društva za upravljanje koje upravlja pripadnim fondom.

Tržište se smatra aktivnim ukoliko se transakcije vezane za imovinu ili obveze obavljaju dovoljno učestalo i u dovoljnom volumenu koji bi omogućio stalne informacije o cijenama.

Fer vrijednost prenosivih vrijednosnih papira, instrumenata tržišta novca te ostalih financijskih instrumenata kojima se trguje na neaktivnom tržištu procjenjuje se tehnikama vrednovanja.

Prenosivi dužnički vrijednosni papiri čiji je izdatelj Republika Hrvatska i kojima se trguje u Republici Hrvatskoj na neaktivnom tržištu vrednovat će se po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope, s time da je početna vrijednost zadnja poznata fer vrijednost tog vrijednosnog papira. Jednom mjesečno procjenjuje se aktivnost tržišta, te u slučaju da je tržište neaktivno, vrijednosni papir se vrednuje po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope s tim da je početna vrijednost zadnja poznata fer vrijednost tog vrijednosnog papira.

U tehnikama vrednovanja koje se koriste za mjerenje fer vrijednosti trebaju se u najvećoj mogućoj mjeri koristiti relevantni vidljivi ulazni podaci i u najmanjoj mjeri ulazni podaci koji nisu vidljivi.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

1.3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

e) Financijski instrumenti (nastavak)

Specifični instrumenti

Dužničke vrijednosnice

Dužničke vrijednosnice klasificiraju se kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, zajmovi i potraživanja, ulaganja koja se drže do dospijeca ili financijska imovina raspoloživa za prodaju, ovisno o svrsi za koju je dužnička vrijednosnica stečena.

Zajmovi i potraživanja od banaka i ostali depoziti

Zajmovi i potraživanja od banaka i ostali depoziti klasificirani su kao zajmovi i potraživanja i iskazuju se po amortiziranom trošku umanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti.

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja inicijalno se priznaju po fer vrijednosti, a naknadno vode po amortiziranom trošku smanjenom za umanjenje vrijednosti.

Obveze prema dobavljačima i ostale obveze

Obveze prema dobavljačima i ostale obveze početno se priznaju po fer vrijednosti, a naknadno iskazuju po amortiziranom trošku.

Netiranje financijskih instrumenata

Financijska imovina i obveze se netiraju, te se u izvještaju o financijskom položaju iskazuju u neto iznosu, u slučaju kada postoji zakonski provedivo pravo na prijebor priznatih iznosa i postoji namjera namire na neto principu, ili se stjecanje imovine i podmirenje obveza odvija istovremeno.

Izvedenice, repo transakcije, spot transakcije

Ulaganja u izvedene financijske instrumente vrednuju se po javno dostupnoj dnevnoj cijeni obračuna (eng. final settlement price) na uređenim tržištima u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici EU ili državi članici OECD-a ili službenim financijsko-informacijskim servisima. Iznimno, izvedeni financijski instrumenti za koje na tržištu nije dostupna cijena vrednuju se po fer vrijednosti za dan vrednovanja na način da se zadnja cijena ponude na kupnju, koja je dostupna na službenom financijsko-informacijskom servisu, primjenjuje za na taj način zauzete duge pozicije, dok se službeno dostupna cijena zadnje ponude za prodaju primjenjuje za na taj način zauzete kratke pozicije.

Devizne termske transakcije dnevno se vrednuju po fer vrijednosti, primjenom referentnih kamatnih stopa (close-out metoda) za određenu valutu, koje su dostupne na službenom financijsko-informacijskom servisu te se pritom kao referentni tečaj uzima srednji tečaj Hrvatske narodne banke. Društvo je posebnom internom procedurom propisalo specifičnosti izračuna fer vrijednosti za devizne termske transakcije.

Repo ugovor o prodaji i ponovnoj kupnji (pasivni repo) vrednuje se od datuma namire tako da se instrument koji je predmet transakcije u imovini Društva i dalje vrednuje u skladu s pravilima za tu vrstu instrumenta, dok se obveze za primljena novčana sredstva vrednuju po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

Fer vrijednost spot transakcije na dan vrednovanja, utvrđuje se izračunom razlike između ugovorenog tečaja i srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke na dan vrednovanja imovine Društva.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

1.3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

f) Imovina pod najmom

Društvo kao najmoprimac

Društvo priznaje imovinu u vidu prava uporabe imovine koje predstavlja pravo uporabe imovine koja je subjekt najma te adekvatnu obvezu za najam, koja predstavlja obvezu plaćanja najma.

Društvo priznaje imovinu i obveze za operativne najmove poslovnih prostora i automobila. Pri sklapanju ugovora Društvo procjenjuje je li riječ o ugovoru o najmu odnosno sadrži li pojedini ugovor elemente najma. Riječ je o ugovoru o najmu ili ugovoru koji sadrži najam ako se njime prenosi pravo kontrole nad uporabom utvrđene imovine u određenom vremenskom razdoblju u zamjenu za naknadu. Kako bi procijenilo prenosi li se ugovorom pravo kontrole nad uporabom utvrđene imovine, društvo koristi definiciju najma iz MSFI 16: *Najmovi*.

Društvo priznaje imovinu s pravom korištenja i obvezu po najmu na datum početka najma. Imovina s pravom korištenja početno se mjeri po trošku, koji obuhvaća početni iznos obveze po najmu usklađen za eventualna plaćanja najma prije ili na datum početka najma plus eventualno nastale direktne troškove i procjenu troškova za demontažu i uklanjanje eventualnih unaprjeđenja u prostorima podružnica i poslovnica.

Imovina s pravom korištenja naknadno se amortizira primjenom linearne metode od datuma početka do kraja razdoblja najma. Dodatno, imovina s pravom korištenja periodično se smanjuje za gubitke od umanjenja, ukoliko postoje, i usklađuje s određenim ponovnim mjerenjima obveze po najmu.

Obveza po najmu se početno mjeri po sadašnjoj vrijednosti plaćanja najma koja nisu izvršena na datum početka, diskontirana po kamatnoj stopi koja proizlazi iz najma ili, ako se ta stopa ne može izravno utvrditi, po graničnoj kamatnoj stopi zaduživanja Društva. Društvo generalno primjenjuje svoju graničnu kamatnu stopu zaduživanja kao diskontnu stopu.

Plaćanja najma uključena u mjerenje obveze po najmu sadrže sljedeće: fiksna plaćanja, uključujući plaćanja koja su u biti fiksna.

Obveza po najmu mjeri se po amortiziranom trošku metodom efektivne kamatne stope.

Društvo prikazuje imovinu s pravom korištenja u stavci 'imovina s pravom uporabe' a obveze po najmu u stavci 'obveza po najmu' u izvještaju o financijskom položaju.

Kratkoročni najmovi i najmovi imovine male vrijednosti

Društvo je odabralo opciju nepriznavanja imovine s pravom korištenja i obveza po najmu za najmove imovine male vrijednosti i kratkoročne najmove, kako ih definira MSFI 16. Društvo priznaje plaćanja najma povezana s tim najmovima kao trošak primjenom linearne metode tijekom trajanja najma.

Društvo je odabralo opciju kojom troškove po kratkoročnim najmovima (kraće od 12 mjeseci) i najmove male vrijednosti priznaje linearnom metodom u visini obroka najamnine.

g) Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti za potrebe sastavljanja izvještaja o novčanom toku uključuju novac i depozite po viđenju kod banaka s originalnim dospijanjem do 3 mjeseca.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

1.3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

h) Troškovi osoblja

Mirovinski fondovi s propisanim iznosom doprinosa

Obveze za doprinose za mirovinske fondove s propisanim iznosom doprinosa priznaju se kao trošak u dobiti ili gubitku razdoblja u kojem su nastali.

Kratkoročno nagrađivanje zaposlenika

Obveze temeljem sustava kratkoročnog nagrađivanja zaposlenika iskazuju se na nediskontiranoj osnovi, a priznaju se kao trošak u trenutku pružanja pripadajuće usluge. Obveza se priznaje u iznosu za koji se očekuje da će biti isplaćen temeljem kratkoročnog sustava isplate novčanog bonusa ili sudjelovanja u dobiti kad Društvo ima sadašnju zakonsku obvezu isplatiti taj iznos kao naknadu za uslugu koju je zaposlenik izvršio u prošlosti, a tu je obvezu moguće pouzdano procijeniti.

i) Porez na dobit

Porez na dobit sastoji se od tekućeg i odgođenog poreza. Trošak poreza na dobit iskazuje se u dobiti ili gubitku s izuzetkom poreza na dobit koji se odnosi na stavke priznate izravno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, kada se porez na dobit priznaje u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Tekući porez predstavlja očekivanu poreznu obvezu obračunatu na oporezivu dobit za godinu, koristeći porezne stope koje su bile na snazi ili su u suštini bile važeće na datum izvještavanja i sva usklađenja porezne obveze iz prethodnih razdoblja.

Odgođeni porezi priznaju se bilančnom metodom, odražavajući privremene razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza za potrebe financijskog izvještavanja i iznosa koji se koriste za potrebe izračuna poreza. Odgođeni porez izračunava se korištenjem poreznih stopa koje se očekuju primijeniti na privremene razlike kada će se one nadoknaditi ili namiriti, a na osnovi propisa koji su bili na snazi ili u suštini važeći na datum izvještavanja.

Odgođena porezna imovina priznaje se do iznosa za koji je vjerojatno da će buduća oporeziva dobit biti dostatna za korištenje privremenih razlika. Priznata odgođena porezna imovina pregledava se na svaki datum izvještavanja te se smanjuje ukoliko više nije vjerojatno da će se povezana porezna korist moći realizirati.

Odgođena porezna imovina i obveze se ne diskontiraju, a iskazuju se kao dugotrajna imovina i/ili dugoročne obveze.

j) Rezervacije za obveze i troškove

Rezervacija se priznaje kad Društvo, kao posljedicu prošlog događaja, ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obvezu koja se može pouzdano procijeniti te je vjerojatno da će biti potreban odljev resursa koji sadrže ekonomske koristi radi podmirivanja te obveze. Rezervacije se utvrđuju diskontiranjem očekivanih budućih novčanih tokova koristeći stopu prije poreza koja odražava trenutnu tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za tu obvezu.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

1.3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

k) Izdani dionički kapital

Redovni dionički kapital

Redovni dionički kapital predstavlja nominalnu vrijednost uplaćenih običnih dionica klasificiranih u poziciju kapitala i rezervi i denominiran je u kunama.

Premija na emitirane dionice

Premija na emitirane dionice predstavlja akumuliranu pozitivnu razliku između nominalne vrijednosti dionica i iznosa primljenih prilikom izdavanja dioničkog kapitala.

Dividende

Dividende na redovne dionice se priznaju kao obveza u razdoblju u kojem su izglasane.

Rezerva fer vrijednosti

Rezerva fer vrijednosti obuhvaća nerealizirane neto dobitke i gubitke od promjena fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju, umanjene za pripadajući odgođeni porez.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

1.3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

l) Prihodi

Računovodstvena politika vezana uz priznavanje prihoda od sklopljenih ugovora o mirovinskom osiguranju opisana je u računovodstvenoj politici 1.3 (p).

Financijski prihodi

Prihod od kamata priznaje se u dobiti ili gubitku kako nastaje za sve kamatonosne financijske instrumente koji se mjere po amortiziranom trošku i raspoložive za prodaju uz primjenu metode efektivne kamatne stope, tj. stope koja diskontira očekivane buduće gotovinske tokove na neto sadašnju vrijednost kroz vrijeme trajanja predmetnog ugovora ili trenutno važeće varijabilne kamatne stope. Prihod od kamata od monetarne imovine po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak priznaje se kao prihod od kamata po kuponskoj kamatnoj stopi. Prihodi od dividendi na temelju vlasničkih vrijednosnica priznaju se u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u trenutku utvrđivanja prava na primitak dividende, a temeljem zaprimljene obavijesti od banke skrbnik o donošenju odluke nadležnog tijela izdavatelja (npr. glavne skupštine) o isplati dividende.

Financijski prihodi također uključuju i neto pozitivne tečajne razlike od svođenja monetarne imovine i obveza na tečaj na datum izvještavanja.

m) Prihodi i rashodi od ulaganja u nekretninu

Prihodi od najma nekretnine i izravni poslovni rashodi (uključujući popravke i održavanje) proizašli iz ulaganja u nekretnine priznaju se u računu dobiti i gubitka u periodu kada su nastali.

n) Rashodi

Poslovni rashodi

Poslovni rashodi uključuju troškove pribave ugovora o mirovinama i administrativne troškove.

Administrativni troškovi

Administrativni troškovi uključuju troškove osoblja, amortizaciju opreme i nematerijalne imovine, trošak telefona i pošte, troškove razvoja i održavanja informacijskog sustava, intelektualne usluge i ostale troškove.

Financijski rashodi

Financijski rashodi uključuju neto negativne tečajne razlike od svođenja monetarne imovine i obveza na tečaj na datum izvještavanja, neto realizirane gubitke od prodaje financijske imovine, neto gubitke od promjena u fer vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak i ostale financijske rashode.

o) Tehničke pričuve

Tehnička pričuva je izračunata od strane aktuara Društva u skladu s metodama propisanim zakonskim okvirom i oblikovana u iznosu sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih obveza Društva temeljem zaključenih ugovora, izračunato primjenom odgovarajućeg aktuarskog vrednovanja koje uzima u obzir sve buduće obveze Društva temeljem pojedinačnih ugovora, uključujući i buduće troškove isplate mirovina.

Tehničke pričuve računaju se godišnje po svakom ugovoru koristeći neto premijsku metodu. Ispodgodišnji obračuni tehničke pričuve provode se metodom linearne interpolacije (na osnovi broja proteklih dana) između vrijednosti tehničke pričuve s proteklim trajanjem t godina i vrijednosti tehničke pričuve s proteklim trajanjem t+1 godina, od datuma ostvarivanja prava na mirovinu.

Test adekvatnosti obveza ("LAT") provodi se godišnje od strane aktuara Društva koristeći tekuće procjene budućih novčanih tokova po ugovorima o mirovinama (vidi bilješku 3). Ako te procjene pokažu da je

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

1.3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

o) Tehničke pričuve (nastavak)

knjigovodstvena vrijednost pričuve nedovoljna obzirom na procijenjene buduće novčane tokove, razlika se priznaje u dobiti ili gubitku uz odgovarajuće povećanje tehničke pričuve.

Tehničke pričuve izračunava imenovani ovlašteni aktuar Društva u skladu s propisanim zakonskim okvirom. Formule za izračun tehničke pričuve sastavni su dio cjenika odgovarajućih mirovina iz dobrovoljnog mirovinskog osiguranja, odnosno iz obveznog mirovinskog osiguranja.

Knjigovodstveno stanje tehničkih pričuva u izvještaju o financijskom položaju, prikazuje ukupnu imovinu za pokriće tehničkih pričuva umanjenu za plaćenu premiju budućeg razdoblja, financijske obveze, obveze za naknade iz imovine za pokriće tehničkih pričuva, obračunate, a neisplaćene mirovine, kupnju vrijednosnih papira te revalorizacijske rezerve od ulaganja imovine za pokriće tehničkih pričuva, odvojeno za obvezno mirovinsko osiguranje i dobrovoljno mirovinsko osiguranje. Stvarni iznos tehničkih pričuva dobiven izračunima Društva prikazan je u bilješci 10.

Imovina za pokriće tehničkih pričuva predstavlja neto iznos imovine dostupan za pokriće tehničkih pričuva, odnosno ukupnu imovinu za pokriće tehničkih pričuva umanjenu za financijske obveze te za ostala potraživanja za mirovine i plaćenu premiju budućeg razdoblja, odvojeno za obvezno mirovinsko osiguranje, dobrovoljno mirovinsko osiguranje - uplate iz otvorenih dobrovoljnih mirovinskih fondova i izravne jednokratne uplate i dobrovoljno mirovinsko osiguranje - uplate iz zatvorenih dobrovoljnih mirovinskih fondova. Imovina za pokriće tehničkih pričuva izvještava se u obrascima MOD-TP i MOD-PU.

Prema Zakonu, mirovinsko osiguravajuće društvo koje isplaćuje mirovine u okviru obveznoga mirovinskog osiguranja, dužno je usklađivati visinu mirovine prema stopi promjene indeksa potrošačkih cijena najmanje dva puta godišnje za prethodno polugodište. Indeks potrošačkih cijena utvrđuje se prema podacima Državnog zavoda za statistiku. Na isti način se usklađuju i sve mirovine ugovorene prema prijašnjem Zakonu o mirovinskim osiguravajućim društvima i isplati mirovina na temelju individualne kapitalizirane štednje (NN 106/99, 63/00, 140/05, 107/07 i 114/11).

Mirovine ugovorene u razdoblju važenja Zakona o mirovinskim osiguravajućim društvima (NN 22/14 i 29/18), a za koje korisnici mirovina nisu prihvatili izmjenu ugovora o mirovini, u skladu s člankom 135. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskim osiguravajućim društvima (NN 115/18) usklađuju se na isti način i istom dinamikom kako je to određeno zakonom koji uređuje obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti.

Interventne pričuve stvaraju se prilikom raspodjele viška sredstava iz ulaganja imovine za pokriće tehničkih pričuva u skladu s člankom 88. Zakona o mirovinskim osiguravajućim društvima. Interventne pričuve vode se odvojeno za obvezno mirovinsko osiguranje, dobrovoljno mirovinsko osiguranje na temelju doznaka iz otvorenih dobrovoljnih mirovinskih fondova i izravnih jednokratnih uplata te za dobrovoljno mirovinsko osiguranje na temelju doznaka iz zatvorenih mirovinskih fondova.

Interventne pričuve uzimaju se u obzir pri izračunu osnovnog kapitala mirovinskog osiguravajućeg društva u skladu s člankom 76. Zakona o mirovinskim osiguravajućim društvima.

Za više detalja o tehničkim pričuvama i računovodstvenim procjenama vezanim za iste, pogledati bilješke 2 (a) i 3.

p) Premije

Prihodi od premije s osnove primitaka od mirovinskih društava i izravnih jednokratnih primitaka priznaju se u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u trenutku aktiviranja ugovora o mirovini.

q) Troškovi mirovina

Troškovi mirovina predstavljaju redovne mjesečne anuitete za mirovine kao i djelomične jednokratne isplate koje predstavljaju udio od ukupnih doznaka primljenih od strane mirovinskih društava, u skladu s ugovorima o mirovinama. Troškovi mirovina uključuju sve plaćene troškove. Nastali troškovi mirovina koji nisu plaćeni vode se kao obveza u sklopu tehničke pričuve.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**1. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)****1.3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)****r) Obveze za primljene predujmove**

Primici od mirovinskih društava te izravne jednokratne uplate osoba za mirovine koje se odnose na ugovore o mirovini s početkom isplate u budućim razdobljima odgađaju se za priznavanje prihoda do početka isplata mirovina kada također ulaze u Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti.

s) Ostale obveze

Ostale obveze početno se iskazuju po fer vrijednosti, a naknadno se vrednuju po amortiziranom trošku.

t) Obveze i povezana imovina s osnove testa adekvatnosti obveza

Ugovori o mirovinskom osiguranju testiraju se radi utvrđivanja adekvatnosti diskontiranjem tekućih procjena svih budućih ugovornih novčanih tokova i uspoređujući taj iznos s neto knjigovodstvenom vrijednošću. Gdje se utvrdi nedostatak obveza, formira se dodatna pričuva i Društvo priznaje manjak u dobiti ili gubitku.

MSFI 4 zahtjeva test adekvatnosti obveza nastalih iz ugovora o osiguranju. Društvo godišnje procjenjuje jesu li njegove iskazane obveze za osiguranje adekvatne, koristeći sadašnje procjene budućih novčanih tokova po svim svojim ugovorima o mirovinskom osiguranju koji se mogu kategorizirati kao ugovori o osiguranju prema MSFI 4, isključujući ugovore o privremenim mirovinama iz dobrovoljnog mirovinskog osiguranja, koji su po svojim karakteristikama financijske rente s određenim trajanjem. Procjene budućih novčanih tokova temelje se na realnim aktuarskim pretpostavkama uzimajući u obzir pretpostavke o smrtnosti, povrata na ulaganja, troškova, stope usklađivanja i inflacije. Više o LAT-u nalazi se unutar bilješke 3. *Test adekvatnosti obaveza*.

u) Prva primjena novih izmjena postojećih standarda na snazi za tekuće izvještajno razdoblje

Društvo je usvojilo sljedeće nove standarde (osim izuzeća) i izmjene postojećih standarda i nova tumačenja koje je objavio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde ("OMRS") i usvojeni su u Europskoj uniji, a koja su stupila na snagu za trenutno izvještajno razdoblje:

Standard	Naslov
Izmjene i dopune MSFI 3	Pozivanje na Konceptualni okvir s izmjenama i dopunama MSFI-ja 3
Izmjene i dopune MRS 16	Nekretnine, postrojenja i oprema - prihodi prije namjeravane upotrebe
Izmjene i dopune MRS 37	Štetni ugovori - trošak ispunjenja ugovornih obveza
Izmjene i dopune raznih standarda (MSFI 1, MSFI 9, MSFI 16 and MRS 41)	Poboljšanja MSFI-jeva - ciklus 2018. -2020.

Usvajanje izmjena postojećih standarda i tumačenja standarda nije imalo značajan utjecaj na objave ili na iznose iskazane u ovim financijskim izvještajima.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**1. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)****1.3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)**

v) Standardi i izmjene postojećih standarda i tumačenja koje je objavio OMRS i usvojeni su u Europskoj Uniji, ali još nisu na snazi

U nastavku su navedeni standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja koje je objavio OMRS i usvojila Europska unija, ali još nisu na snazi do datuma objave financijskih izvještaja:

Standard	Naslov	EU datum usvajanja
MSFI 17	Novi standard MSFI 17 "Ugovori o osiguranju" uključujući izmjene i dopune MSFI 17 iz lipnja 2020. i prosinca 2021.	1.1.2023.
Izmjene I dopune MRS 1	Objavljivanje računovodstvenih politika	1.1.2023.
Izmjene I dopune MRS 8	Definicija računovodstvenih procjena	1.1.2023.
Izmjene I dopune IAS 12	Odgođeni porez koji se odnosi na imovinu i obveze proizašle iz jedne transakcije	1.1.2023.

Izuzev MSFI 17: „Ugovori o osiguranju“, prema procjenama Uprave, primjena navedenih standarda i izmjena postojećih standarda neće imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Društva. Nadalje, Društvo je ispunilo relevantne kriterije i iskoristilo privremeno izuzeće od primjene MSFI 9 „Financijski instrumenti“ za godišnja razdoblja prije 1. siječnja 2022. godine. Slijedom navedenog, Društvo će prvi put primijeniti MSFI 9 1. siječnja 2023. godine.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**1. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)****1.3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)****w) Novi standardi i izmjene standarda koje je objavio OMRS, ali još nisu usvojeni u Europskoj uniji**

MSFI-jevi trenutačno usvojeni u Europskoj uniji ne razlikuju se značajno od propisa koje je donio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde (OMRS), izuzev sljedećih novih standarda i izmjena postojećih standarda, o čijem usvajanju Europska unija do datuma objave financijskih izvještaja još nije donijela odluku (datumi stupanja na snagu navedeni u nastavku odnose se na MSFI-jeve koje je izdao OMRS):

Standard	Naslov	Status usvajanja u EU
Izmjene i dopune MRS 1	Klasifikacija obveza kratkoročno ili dugoročno (datum stupanja na snagu IASB-a: 1. siječnja 2023.)	Još nije usvojeno
Izmjene i dopune MRS 1	Dugoročne obveze s uvjetima (Datum stupanja na snagu IASB-a: 1. siječnja 2024.)	Još nije usvojeno
Izmjene i dopune MSFI 16	Obveze po najmu u ugovorima o prodaji i povratnom najmu (Datum stupanja na snagu IASB-a: 1. siječnja 2024.)	Još nije usvojeno
MSFI 14	Regulirana vremenska razgraničenja (Datum stupanja na snagu IASB-a: 1. siječnja 2016.)	Europska Komisija odlučila je ne pokrenuti postupak odobravanja ovog privremenog standarda i pričekati konačni standard
Izmjene i dopune MSFI 10 i MRS 28	Prodaja ili unos imovine između vlasnika i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog pothvata i daljnje izmjene i dopune (datum stupanja na snagu odgađa IASB na neodređeno vrijeme, ali dopuštena je ranija primjena)	Proces odobravanja odgođen na neodređeno vrijeme dok se ne završi projekt vezan uz metodu udjela

Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d. očekuje da usvajanje navedenih novih standarda i izmjene postojećih standarda neće dovesti do značajnih promjena u financijskim izvještajima Društva u razdoblju prve primjene standarda.

Računovodstvo zaštite za portfelj financijske imovine i obveza čija načela Europska unija još uvijek nije usvojila i dalje nije regulirano. Prema procjenama Društva, primjena računovodstva zaštite na portfelj financijske imovine ili obveza u skladu s MRS-om 39: „Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje” ne bi dovela do značajnih promjena u financijskim izvještajima ako se primijeni na datum bilance.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

1.3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

x) MSFI 17 Ugovori o osiguranju

Utjecaj novog standarda MSFI 17

Dana 25. lipnja 2020. Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) izdao je konačni računovodstveni standard za ugovore o osiguranju MSFI 17, s datumom stupanja na snagu 1. siječnja 2023. Novi računovodstveni standard MSFI 17 zamijenit će postojeći računovodstveni standard MSFI 4. RMOD će stoga primijeniti MSFI 17 po prvi put u svojim financijskim izvještajima na dan 1. siječnja 2023. i u svojim usporednim podacima za 2022. Društvo nije usvojilo nijedan drugi standard, tumačenje ili dodatak koji je izdan. Novi standard zahtijeva da se obveze osiguranja mjere prema trenutnoj vrijednosti ispunjenja i pruža ujednačeniji pristup mjerenju i prezentiranju za sve ugovore o osiguranju. Ovi su zahtjevi osmišljeni kako bi se postigao cilj dosljednog, na načelima temeljenog računovodstva za ugovore o osiguranju. MSFI 17 zamjenjuje MSFI 4 "Ugovori o osiguranju" i povezana tumačenja dok se primjenjuje.

Procjena učinka provedbe MSFI-ja 17

Društvo nije pretrpjelo negativan utjecaj prijelaza na MSFI 17 budući da je učinak na vrednovanje obveza osiguranja prema osiguranicima apsorbiran viškom imovine koja se treba podijeliti. Na datum tranzicije, Društvo neće imati utjecaj na kapital.

Ove procjene mogu biti podložne promjenama od sada do objave konačnih financijskih izvještaja za 2023. u skladu s MSFI 17. Navedena procjena vrijednosti utjecaja novog standarda na Društvo 1. siječnja 2022. i za 2022. godinu može se promijeniti uglavnom zbog:

- prilagodbe metodologija, računovodstvenih politika, računovodstvenih procjena i ostalih komponenti koje utječu na izračune, uključujući ulazne podatke potrebne za izradu konačne verzije financijskih izvještaja,
- prilagodbe računovodstvenih procesa i uvođenje dodatnih internih kontrola u te procese,
- nejasnoće u pogledu poreznog tretmana učinaka tranzicije.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

1.3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

x) MSFI 17 Ugovori o osiguranju (nastavak)

MSFI 17 Ugovori o osiguranju

MSFI 17 implementira potpuno novi koncept računovodstvenog vođenja ugovora o osiguranju, čime se značajno mijenja dosadašnja dugogodišnja praksa. Standard također iz temelja mijenja način na koji se sastavljaju financijski izvještaji i informacije koje oni pružaju. Najvažnije promjene u mjerenju ugovora o osiguranju i reosiguranju prema novom standardu su sljedeće:

- uvođenje novih modela mjerenja: - općeg modela mjerenja sklopljenih ugovora o osiguranju i držanih ugovora o reosiguranju, temeljenog na prospektivnoj metodi; - pristup dodjele premija, koji je prvenstveno osmišljen za mjerenje ugovora s trajanjem od jedne godine ili manje; - obvezni model mjerenja ugovora o osiguranju s obilježjima izravnog sudjelovanja – pristup varijabilnim naknadama;
- korištenje trenutnih, eksplicitnih, nepristranih pretpostavki koje odražavaju gledište subjekta za mjerenje obveza iz ugovora o osiguranju,
- uzimanje u obzir vremenske vrijednosti novca (eskontiranje),
- uvođenje prilagodbe za nefinancijski rizik kako bi se eksplicitno uhvatila neizvjesnost u novčanim tokovima u vezi s izvedbom ugovora o osiguranju,
- uvođenje ugovornih servisnih marži (CSM) za nezarađenu buduću dobit grupe ugovora o osiguranju, koje se raspoređuju tijekom trajanja grupe ugovora o osiguranju,
- odvojeno mjerenje ugovora o osiguranju i ugovora o reosiguranju,
- eliminacija investicijskih komponenti iz prihoda i rashoda,
- zasebno prikazivanje rezultata usluga osiguranja, koji uključuje samo troškove koji se mogu izravno pripisati ugovorima o osiguranju,
- poseban prikaz financijskog rezultata osiguranja,

uvođenje opcije ostale sveobuhvatne dobiti koja će se koristiti za mjerenje obveza osiguranja, čime se smanjuje određena volatilnost u dobiti ili gubitku za osiguravatelje kod kojih se financijska imovina mjeri po amortiziranom trošku ili fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, u skladu s MSFI 9.

Standard ima značajan utjecaj na dinamiku dobiti ili gubitka, posebno za dugoročne ugovore, a objavljuju se trenutna i očekivana profitabilnost po vrstama ugovora o osiguranju. Implementacija standarda zahtijevala je značajne promjene u procesima, aktuarskim modelima i redefiniranje klasifikacije ugovora o osiguranju iz svih različitih perspektiva koje zahtijeva MSFI 17. Također je bilo potrebno implementirati potpuno novi alat za podršku svim potrebnim izračunima, u skladu s uz MSFI 17, osigurati kvalitetne ulazne podatke iz postojećih IT sustava i izgraditi odgovarajuću bazu podataka. U Društvu je uspostavljen namjenski projekt implementacije za implementaciju MSFI-ja 17. Poslovni procesi također su se značajno promijenili.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

1.3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

x) MSFI 17 Ugovori o osiguranju (nastavak)

Ključni zahtjevi standarda i odabrane računovodstvene politike

Ključni zahtjevi MSFI-ja 17 i značajne računovodstvene politike koje je Društvo odabralo u provedbi ovih zahtjeva prikazani su u nastavku.

Opseg politike Društvo primjenjuje MSFI 17 na:

- ugovore o osiguranju, uključujući izdane ugovore o reosiguranju,
- ugovore o reosiguranju i
- ugovori o ulaganju sa značajkama diskrecijskog sudjelovanja.

Ugovor se smatra ugovorom o osiguranju ako izdavatelj prihvaća značajan rizik osiguranja od druge strane pristajući nadoknaditi drugoj strani ako na nju negativno utječe određeni neizvjestan budući događaj (osigurani slučaj). Ugovor kojim se značajan rizik osiguranja prenosi s društva za osiguranje na društvo za reosiguranje je ugovor o reosiguranju. Niz ili niz ugovora o osiguranju s istom ili povezanom drugom ugovornom stranom može postići ili biti osmišljen za postizanje zajedničkog komercijalnog učinka. Kako bi se izvijestilo o sadržaju takvih ugovora, potrebno je skup ili niz ugovora tretirati kao cjelinu. Ugovor o osiguranju može sadržavati jednu ili više komponenti koje bi bile unutar dosega drugog standarda da su zasebni ugovori. Ove komponente uključuju:

- investicijske komponente,
- komponente usluge,
- ugrađene izvedenice.

Komponenta ulaganja postoji ako ugovor o osiguranju zahtijeva od subjekta da isplati iznos osiguraniku u svim okolnostima, bez obzira na to dogodi li se osigurani slučaj.

Razina grupiranja ugovora o osiguranju u skupinu ugovora o osiguranju

Razina grupiranja ugovora o osiguranju u grupe ugovora o osiguranju određena je u skladu sa standardom kako slijedi:

- Portfelji se sastoje od ugovora koji su izloženi sličnim rizicima i upravljaju se zajedno;
- Grupe ugovora: prilikom početnog priznavanja ugovora, ugovori u svakom portfelju ugovora klasificirani su u grupe ugovora prema:
  - profitabilnosti, posebno:
    - skupina ugovora koji su teški pri početnom priznavanju (neprofitabilni);
    - skupinu ugovora za koje je malo vjerojatno da će nakon početnog priznavanja postati štetni, ako ih bude; i
    - skupina preostalih ugovora, ako ih ima.

Društvo je utvrdilo razinu združivanja ugovora u skupine ugovora o osiguranju, te način mjerenja u skladu sa standardom. Svi ugovori su klasificirani u skupinu preostalih.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

1.3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

x) MSFI 17 Ugovori o osiguranju (nastavak)

Granice ugovora

Društvo u mjerenje grupe ugovora o osiguranju uključuje sve buduće novčane tokove koji su unutar granica svakog ugovora u grupi. Novčani tokovi su unutar granica ugovora o osiguranju ako:

- izdavatelj ugovora može prisiliti ugovaratelja osiguranja da plati premije,
- izdavatelj ugovora ima materijalnu obvezu pružiti ugovaratelju police usluge iz ugovora o osiguranju.

Nikakva obveza ili imovina se ne priznaju za iznose koji se odnose na očekivane premije ili očekivane štete izvan granica ugovora o osiguranju. Takvi iznosi odnose se na buduće ugovore. Ako ugovor zahtijeva od ugovaratelja osiguranja da obnovi ili na drugi način nastavi ugovor, Društvo procjenjuje jesu li premije i povezani novčani tokovi koji proizlaze iz obnovljenog ugovora unutar granica izvornog ugovora. Prilikom ponovne procjene granica ugovora, uzimaju se u obzir svi rizici koji bi se uzeli u obzir prilikom potpisivanja ekvivalentnih ugovora na datum obnove za preostalu uslugu. Granice ugovora ponovno se procjenjuju na svaki datum bilance i podložne su promjenama. Njihova promjena u narednim izvještajnim razdobljima može dovesti do značajnih usklađenja iznosa imovine i obveza iz ugovora o osiguranju koje Društvo iskazuje u svojim financijskim izvještajima na datum izvještavanja. Društvo temelji svoje pretpostavke i procjene na parametrima koji su dostupni u vrijeme sastavljanja financijskih izvještaja, ali postojeće okolnosti i pretpostavke o budućim razdobljima podložne su promjenama zbog promjena na tržištu ili okolnostima koje su izvan kontrole Grupe ili Društva. Takve se promjene odražavaju u pretpostavkama kako se događaju novčani tokovi i sastoje se od:

- procjene budućih novčanih tokova,
- usklađenje koje odražava vremensku vrijednost novca i financijske rizike povezane s budućim novčanim tokovima, te
- usklađenje rizika za nefinancijski rizik.

Pri procjeni budućih novčanih tokova, Društvo se prvenstveno koristi projekcijama temeljenim na determinističkim modelima predviđanja. Cilj procjene budućih novčanih tokova je odrediti očekivanu vrijednost, uzimajući u obzir sve razumne i potkrijepljene informacije dostupne na datum izvještavanja. Novčani tokovi unutar granica ugovora o osiguranju su oni koji se izravno odnose na ispunjenje ugovora, uključujući novčane tokove za koje subjekt ima diskrecijsko pravo u pogledu iznosa ili vremena. Prilikom procjene budućih novčanih tokova, Društvo primjenjuje određene tržišne i netržišne varijable ili pretpostavke. Pretpostavke koje se ne mogu pouzdano izvesti iz tržišnih vrijednosti temelje se na trenutnim procjenama izračunatim korištenjem internih modela i/ili javno dostupnih izvora (demografski podaci lokalnog statističkog ureda) i odražavaju povijesno iskustvo.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

1.3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

x) MSFI 17 Ugovori o osiguranju (nastavak)

RA – usklađenje rizika za nefinancijski rizik

Prilagodba rizika za nefinancijski rizik je naknada koju Društvo zahtijeva za snošenje neizvjesnosti u vezi s iznosom i vremenskim rasporedom novčanih tokova koji proizlaze iz nefinancijskog rizika kako ispunjavaju ugovorne odredbe. Rizici obuhvaćeni usklađenjem rizika za nefinancijski rizik su rizik osiguranja i drugi nefinancijski rizici kao što su rizik dugovječnosti i troškovni rizik. Usklađivanje za nefinancijski rizik odražava procijenjeni trošak za koji bi Društvo moglo prenijeti neizvjesnost povezanu s nefinancijskim rizikom na drugu stranu. Društvo procjenjuje usklađenje rizika za nefinancijski rizik koristeći tehniku jednaku onoj za izradu margine rizika u standardnoj formuli u Solventnosti II kako bi odredilo najveći mogući gubitak u zadanom intervalu pouzdanosti. Promjene u usklađenju rizika za nefinancijski rizik u potpunosti će se odraziti na rezultat usluga osiguranja.

Marža ugovorne usluge (CSM)

Iznos ugovorne servisne marže za skupinu ugovora o osiguranju priznaje se u dobiti ili gubitak u svakom razdoblju kako bi se odrazilo usluge ugovora o osiguranju pružene prema grupi ugovora o osiguranju u tom razdoblju. Iznos se određuje prema:

- identificiranju jedinica pokrića u grupi; Broj jedinica pokrića u grupi je količina usluga ugovora o osiguranju koje pružaju ugovori u grupi, određena uzimajući u obzir za svaki ugovor količinu beneficija osiguranih prema ugovoru i očekivano razdoblje pokrića;
- raspoređivanju marže ugovorne usluge na kraju razdoblja (prije priznavanja bilo kakvih iznosa u dobiti ili gubitku koji odražavaju usluge ugovora o osiguranju pružene u razdoblju) jednako na svaku jedinicu pokrića pruženu u tekućem razdoblju i za koju se očekuje da će biti pružena u budućnosti ;
- priznavanju u računu dobiti i gubitka iznosa raspoređenog na jedinice pokrića osigurane u razdoblju.

Većina ugovora o osiguranju koristi ugovorom dogovorenu razinu naknada ili osiguranu svotu ili zarađene premije kao osnovu za određivanje jedinica pokrića. Zbirne jedinice pokrića svake grupe ugovora o osiguranju ponovno se procjenjuju na kraju svakog izvještajnog razdoblja usklađivanjem za povećanja pokrića za novo priznate ugovore i smanjenja preostalog pokrića za nastale štete i za očekivane smrti tijekom razdoblja.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

1.3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

x) MSFI 17 Ugovori o osiguranju (nastavak)

Troškovi

Novčani tokovi unutar granica ugovora također uključuju troškove potrebne za ispunjenje ugovora o osiguranju. Troškovi koji se mogu izravno pripisati ugovorima o osiguranju (prijeljni troškovi) su sljedeći:

- troškovi akvizicije koji su izravno povezani s portfeljem ;
- troškovi rješavanja šteta i administracije (isplata rente, isplata preostalog iznosa);
- troškovi upravljanja ugovorom i održavanja;
- ostali opći troškovi koji se mogu izravno pripisati ispunjenju ugovora o osiguranju.

Pretpostavke o operativnim troškovima odražavaju očekivanja o razvoju troškova potrebnih za ispunjavanje obveza prema važećim ugovorima o osiguranju i povezanim aktivnostima. Iskustvene razine troškova uzimaju se u obzir kao odgovarajuća osnova za procjenu budućih troškova. Po potrebi se procjene unaprijed usklađuju s očekivanom inflacijom i planiranim troškovima. Novčani tokovi unutar granica ugovora uključuju i fiksne i varijabilne administrativne troškove koji se mogu izravno pripisati ispunjenju ugovora o osiguranju. Troškovi koji se ne mogu izravno rasporediti na policu osiguranja raspoređuju se na grupe ugovora o osiguranju korištenjem metoda koje su sustavne i racionalne te se dosljedno primjenjuju na sve troškove koji imaju slična obilježja. Troškovi koji se ne mogu pripisati ili nisu striktno potrebni za ispunjenje ugovora o osiguranju izravno se priznaju u računu dobiti i gubitka izvan rezultata usluga osiguranja kada nastanu.

Diskontne stope

Društvo prilagođava svoje procjene očekivanih novčanih tokova za vremensku vrijednost novca i financijske rizike povezane s tim novčanim tokovima. Društvo primjenjuje pristup odozdo prema gore (en. Bottom-up) pri izračunu odgovarajućih diskontnih stopa. Društvo koristi nerizične kamatne stope u obliku swap krivulje plus dodatak premije nelikvidnosti kao diskontnu stopu koja se koristi u procjeni budućih novčanih tokova. Premija nelikvidnosti utvrđuje se na temelju podataka o prinosu za pokrivene obveznice s ocjenom BBB+. Postotak premije nelikvidnosti utvrđuje se uzimajući u obzir karakteristike ugovora o osiguranju. Diskontne kamatne stope utvrđuju se na svaki datum bilance.

Investicijska komponenta

Investicijska komponenta predstavlja iznose koji će biti isplaćeni osiguraniku u svim okolnostima, neovisno o tome dogodi li se osigurani slučaj ili ne. Komponenta ulaganja izdvaja se iz ugovora o osiguranju samo ako su ispunjeni uvjeti propisani standardom koji zahtijeva neovisnost ili razdvajanje komponente ulaganja i komponente osiguranja. Ako su komponenta ulaganja i komponenta osiguranja međusobno povezane, obje komponente se vrednuju u okviru MSFI-ja 17, a učinak investicijskog dijela isključuje se iz prihoda osiguranja i troškova usluga osiguranja.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

1.3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

x) MSFI 17 Ugovori o osiguranju (nastavak)

Prezentacija i izvještavanje

Uvođenjem MSFI-ja 17 bitno će se promijeniti prezentiranje i objavljivanje imovine i obveza, prihoda i rashoda proizašlih iz ugovora o osiguranju. Izgled financijskih izvješća također će se značajno promijeniti. Tako će umjesto dosadašnjih stavki koje su činile premije, nastale štete i promjene tehničkih pričuva, u računu dobiti i gubitka biti sljedeće stavke: prihodi od osiguranja, troškovi usluga osiguranja.

U izvještaju o financijskom položaju, prethodne stavke tehničkih pričuva zamijenjene su imovinom i obvezama iz ugovora o osiguranju. Osim toga, u izvještaju o financijskom položaju, prethodna potraživanja i obveze koje se odnose na izravne poslove osiguranja bit će dio imovine i obveza iz ugovora o osiguranju i neće biti iskazane kao zasebne stavke. Isto se odnosi i na odgođene troškove nabave, koji se više neće iskazivati kao nematerijalna imovina, već će biti implicitno uključeni u ugovornu maržu usluge. Prihodi od osiguranja i troškovi usluga osiguranja Društvo rastavlja na iznose priznate u računu dobiti i gubitka na:

- rezultat usluga osiguranja koji se sastoji od prihoda osiguranja i troškova usluga osiguranja; i
- financijski prihodi ili rashodi osiguranja.

Prihodi od osiguranja prikazivat će pružanje usluga koje proizlaze iz skupine ugovora o osiguranju, tj. iznos koji odražava naknadu na koju subjekt očekuje da ima pravo u zamjenu za pružene usluge. Troškovi usluga osiguranja predstavljat će nastale štete i izdatke te druge izdatke vezane uz usluge osiguranja. Društvo će utvrditi prihode od osiguranja koji se odnose na novčane tijekove od stjecanja osiguranja dodjeljivanjem dijela premija koji se odnose na povrat tih novčanih tijekova na svako izvještajno razdoblje na sustavan način na temelju protoka vremena. Društvo će isti iznos priznati kao troškove usluga osiguranja.

Financijski prihodi i rashodi

Financijski prihodi i rashodi koji proizlaze iz ugovora o osiguranju sastoje se od promjene knjigovodstvene vrijednosti grupe ugovora koja proizlazi iz učinka vremenske vrijednosti novca. U izvještavanju Standard zahtijeva detaljna dodatna objavljivanja koja, zajedno s informacijama iz izvještaja o financijskom položaju, računa dobiti i gubitka i izvještaja o novčanim tokovima, pružaju osnovu na kojoj korisnici financijskih izvještaja mogu procijeniti učinak ugovora unutar opsega MSFI-ja 17 o financijskom položaju subjekta, financijskim rezultatima i novčanim tokovima. Kako bi se postigao taj cilj, bit će potrebno objaviti kvalitativne i kvantitativne informacije o iznosima priznatim u financijskim izvještajima za ugovore u okviru djelokruga MSFI-ja 17. Osim toga, također će biti potrebno objaviti informacije o značajnim prosudbama i promjenama u tim prosudbe u primjeni MSFI-ja 17 te prirodi i opsegu rizika svojstvenih ugovorima u okviru opsega MSFI-ja 17.

Tranzicija

Društvo je izvršilo evaluaciju kako bi procijenilo moguće tranzicijske pristupe predviđene standardom. Prema zahtjevu, potrebno je usvojiti potpuno retrospektivni pristup osim ako se ne smatra neizvedivim za obračunsku jedinicu koja se razmatra. U svim drugim slučajevima umjesto toga potrebno je usvojiti modificirani retrospektivni pristup ili pristup po fer vrijednosti.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

1.3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

x) MSFI 17 Ugovori o osiguranju (nastavak)

Pristup po fer vrijednosti

Za sve obračunske jedinice Društvo koristi pristup po fer vrijednosti. Društvo, na temelju informacija dostupnih na datum prijelaza:

- definira skupine ugovora o osiguranju;
- ocjenjuje zadovoljava li ugovor o osiguranju definiciju ugovora o osiguranju sa značajkama izravnog sudjelovanja; i
- definira diskrecijske novčane tokove za ugovore o osiguranju bez značajki izravnog sudjelovanja.

Kada koristi pristup fer vrijednosti, Društvo određuje ugovornu maržu usluge ili komponentu gubitka obveze za preostalo pokriće kao razliku između fer vrijednosti grupe ugovora o osiguranju i vrijednosti očekivanih novčanih tokova (uključujući rizik usklađenje za nefinancijski rizik) mjereno na datum prijelaza.

Zbog ograničenih resursa Društvo je koristilo pojednostavljenje uzevši pretpostavku da je fer vrijednost potpuno jednaka vrijednosti sredstava za pokrivanje obveza Društva.

y) MSFI 9 Financijski instrumenti

Utjecaj novog standarda MSFI 9

Zajedno sa MSFI 17, s datumom 1. siječnja 2023. RMOD započinje s primjenom i MSFI-ja 9. Računovodstveni principi MSFI-ja 17 slični su postavljenim principima u MSFI-ju 9 Financijski instrumenti (u primjeni od 1. siječnja 2018.) te je stoga IASB (International Accounting Standards Board) donio mogućnost odgode MSFI-ja 9 za društva čije su poslovne aktivnosti dominantno vezane uz ugovore o osiguranju (engl. temporary exemption option) do trenutka primjene MSFI-ja 17.

Dio portfelja obveznica klasificiran kao HTM prema IAS39 inicijalno je prepoznat kao imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (FVtPL) prema poslovnom modelu IFRS9 - ostali poslovni modeli. Prema navedenom poslovnom modelu osim što obveznice donose određenu kamatu važan faktor je i kretanje vrednovanja koje je slično kretanju krivulje kojom se diskontiraju obveze što usklađuje imovinu i obveze na način da oscilacija P&L portfelja budu što manje.

Dio portfelja obveznica klasificiranih kao HTM prema IAS39 inicijalno je prepoznat kao imovina koja se vrednuje po amortiziranom trošku (AC) koja se drži prema poslovnom modelu IFRS9 radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

1.3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

y) MSFI 9 *Financijski instrumenti* (nastavak)

Procjena učinka provedbe MSFI-ja 9

Prelaskom na IFRS 9, RMOD će pri vrednovanju imovine imati negativan utjecaj na račun zadržane dobiti tekuće godine u iznosu od 8,95 mln EUR. Prilikom vrednovanja imovine kroz portfelj FVtPL najčešće dolazi do promjene vrijednosti imovine jer se koristi tržišna cijena pojedinog financijskog instrumenta na koju može utjecati više faktora (nelikvidnost, market spread, kreditni rizik i sl.). Navedeni negativni utjecaj se absorbira kroz višak imovine za pokriće tehničkih pričuva te kao takav nema utjecaj na kapital i/ili račun dobiti ili gubitka Društva.

Utjecaja na kapital nema obzirom da prilikom implementacije IFRS 9 društvo nema definiran poslovni model kojim bi se imovina vrednovala kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI).

Ove procjene mogu biti podložne promjenama zbog:

- prilagodbe metodologija, računovodstvenih politika, računovodstvenih procjena i ostalih komponenti koje utječu na izračune, uključujući ulazne podatke potrebne za izradu konačne verzije financijskih izvještaja,
- prilagodbe računovodstvenih procesa i uvođenje dodatnih internih kontrola u te procese,
- utjecaja ispravka vrijednosti imovine kroz rezerviranja prema IFRS 9 (razina 1, razina 2 i razina 3)

Ispravak vrijednosti imovine

Na dio imovine (obveznice i sl.) koja se nalazi u portfelju vrednovanom pa amortiziranom trošku (AC) primjenjuje se ispravak vrijednosti imovine sukladno metodologiji koju propisuje IFRS 9 kako bi se što točnije prikazalo stvarna vrijednost pojedinog financijskog instrumenta. RMOD koristi metodologiju izračuna prema grupnoj RBI direktivi. Utjecaj ispravaka vrijednosti na imovinu društva prema IFRS 9 nije značajan (<30 tks EUR) obzirom da RMOD u AC portfelju ima državne obveznice RH koje imaju zadovoljavajuću kvalitetu prema ratingu RH.

Vrste poslovnih modela za upravljanje financijskom imovinom

Prema IFRS 9 postoje 3 glavna poslovna modela:

- Poslovni model čiji je cilj držanje imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova (hold-to-collect);
- Poslovni model čiji se cilj ostvaruje i prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom financijske imovine (hold-to-collect and sell);
- Ostali poslovni modeli (trgovanje, upravljanje imovinom i dr.)

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

1.3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

y) MSFI 9 *Financijski instrumenti* (nastavak)

Poslovni model čiji je cilj držanje imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova

Financijskom imovinom se upravlja radi ostvarenja novčanih tokova prikupljanjem ugovornih plaćanja tijekom vijeka trajanja instrumenta, a ne radi prodaje kako bi se realizirao profit.

Cilj poslovnog modela može biti držanje financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova, čak i ako je financijska imovina prodana ili se očekuje da će biti prodana u budućim razdobljima, ali uz uvjet da su rijetke (čak i ako imaju znatnu vrijednosti) ili beznačajne po svojoj vrijednosti, pojedinačno ili skupno (čak i ako su učestale).

Bez obzira na njihovu učestalost i vrijednost, prodaja zbog povećanja kreditnog rizika imovine nije u suprotnosti s poslovnim modelom čiji je cilj držanje financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova jer je kreditna kvaliteta financijske imovine važna za subjekt u smislu mogućnosti prikupljanja ugovornih novčanih tokova.

Poslovni model čiji se cilj ostvaruje i prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom financijske imovine

Cilj poslovnog modela ostvaruje se i prikupljanjem ugovornih NT i prodajom financijske imovine.

Tipično veća frekvencija i volumen prodaje radi:

- svakodnevnih potreba upravljanja likvidnošću,
- ostvarivanja prinosa ili
- usklađivanja ročnosti financijske imovine i obveza.

Ne postoji ograničenje učestalosti ili vrijednosti prodaje jer je prodaja financijske imovine sastavni, a ne sporedni element ostvarenja cilja poslovnog modela.

Ostali poslovni modeli

Financijska imovina mjeri se po FV kroz RDG ako se NE DRŽI u okviru:

- poslovnog modela hold-to-collect ili
- poslovnog modela hold-to-collect and sell.

Financijskom imovinom se upravlja u cilju ostvarenja NT prodajom imovine, trgovanja, upravljanje sredstvima na osnovu fer vrednosti.

Čak ako se i za vrijeme držanja financijske imovine prikupi NT, to je sporedni element cilja poslovnog modela.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

2. RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUDBE

Rukovodstvo raspravlja razvoj, odabir i prikazivanje ključnih računovodstvenih politika i procjena Društva te procjenjuje primjene istih.

Ove objave nadopunjuju bilješku o upravljanju financijskim rizicima (bilješka 29) i bilješku o upravljanju rizikom osiguranja (bilješka 28).

Društvo radi procjene i pretpostavke o budućnosti. Takve računovodstvene prosudbe i procjene će, po definiciji, rijetko odgovarati stvarnom rezultatu na koji se odnose. Procjene i prosudbe koje nose znatan rizik mogućih značajnih usklada knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u sljedećoj poslovnoj godini, opisane su u nastavku.

Glavni izvori neizvjesnosti procjene

(a) Pričuve

Najznačajnija procjena vezana uz financijske izvještaje Društva odnosi se na formiranje pričuva. U izračun tehničkih pričuva Društvo primjenjuje odredbe Pravilnika o minimalnim standardima, načinu izračuna i mjerilima za izračun tehničkih pričuva mirovinskog osiguravajućeg društva. Iznos tehničkih pričuva izračunava imenovani ovlašteni aktuar Društva. Upravljanje rizikom osiguranja, test adekvatnosti obveza, osjetljivost pričuva na promjene značajnih varijabli i odredbe i uvjeti ugovora o osiguranju koji imaju značajan utjecaj na iznos, vrijeme i neizvjesnost budućih novčanih tokova opisani su u bilješkama 3,4,5 i 27.

Uprava Društva vjeruje da je trenutna razina tehničkih pričuva dovoljna za ispunjenje obveza po ugovorima o mirovini zaključenim do 31. prosinca 2022. godine.

(b) Gubici od umanjenja vrijednosti

Potreba za umanjenjem vrijednosti financijske imovine koja se vodi po amortiziranom trošku se procjenjuje kako je opisano u računovodstvenoj politici 1.3 (e).

Umanjenje vrijednosti za pojedinačne izloženosti temelji se na najboljoj procjeni rukovodstva o sadašnjoj vrijednosti očekivanih budućih novčanih primitaka. Pri procjeni tih novčanih primitaka, rukovodstvo procjenjuje financijski položaj dužnika i neto prodajnu vrijednost instrumenata osiguranja. Svaka imovina koja je pretrpjela umanjenje vrijednosti procjenjuje se zasebno.

(c) Određivanje fer vrijednosti

Određivanje fer vrijednosti financijske imovine i obveza za koje ne postoji određena tržišna cijena zahtijeva korištenje tehnika procjene kako je opisano u računovodstvenoj politici 1.3 (e). Za financijske instrumente kojima se ne trguje redovito i koji imaju nisku transparentnost cijene, fer vrijednost je manje objektivna, te zahtijeva prilagodbu prosudbe ovisno o likvidnosti, koncentraciji, neizvjesnosti tržišnih faktora, pretpostavkama o cijeni i ostalim rizicima koji utječu na specifični instrument. Na datum izvještavanja Društvo je imalo financijsku imovinu čija je fer vrijednost utvrđena tehnikama procjene, kako je opisano i bilješki 30.

(d) Porezi

Društvo priznaje poreznu obvezu sukladno poreznim propisima Republike Hrvatske. Porezne prijave odobrava Porezna uprava koja je odgovorna za provođenje naknadne kontrole poreznih obveznika, te ima pravo naknadno provesti provjeru poslovnih knjiga poreznog obveznika.

(e) Regulatorni zahtjevi

HANFA je ovlaštena za provođenje regulatornog nadzora nad poslovanjem Društva i može zahtijevati izmjene knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza, sukladno odgovarajućim propisima.

(f) Korisni vijek upotrebe opreme, namještaja i nematerijalne imovine

Stope amortizacije opreme i nematerijalne imovine su inicijalno određene u skladu s najboljom procjenom korisnog vijeka upotrebe te opreme, namještaja i nematerijalne imovine.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

2. RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUDBE (nastavak)

Ključne računovodstvene prosudbe u primjeni računovodstvenih politika Društva

Ključne računovodstvene prosudbe u primjeni računovodstvenih politika Društva su sljedeće:

(a) Klasifikacija financijske imovine i obveza Društva

Računovodstvene politike Društva predstavljaju okvir početnog klasificiranja u različite računovodstvene kategorije u određenim okolnostima. Prilikom klasificiranja financijske imovine i obveza, Društvo utvrđuje da pojedini instrumenti zadovoljavaju kriterije za konkretnu klasifikaciju kako je opisano u računovodstvenoj politici 1.3 (e).

(b) Izbor cijena aktivnog tržišta za vrednovanje financijskih instrumenata

Računovodstvene politike Društva vezane uz mjerenje fer vrijednosti prikazane su u računovodstvenoj politici 1.3 (e). Društvo mjeri fer vrijednosti koristeći hijerarhiju fer vrijednosti koja je objašnjena u bilješci 30. Upravljanje financijskim rizicima.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3. TEST ADEKVATNOSTI OBVEZA

Tehnička pričuva se testira na svaki datum izvještavanja u odnosu na izračun budućih novčanih tokova (temeljeno na financijskom modelu) korištenjem jasnih i dosljednih pretpostavki o svim faktorima – budućim stopama smrtnosti, povratu na investicije, troškovima te budućoj stopi usklađivanja za mirovine iz obveznog mirovinskog osiguranja:

- pouzdanih podataka s tržišta,
- dostupnih statističkih podataka,
- najbolje procjene iskustvenih vrijednosti.

Za tu svrhu Društvo koristi test adekvatnosti obveza za obveze iz ugovora o doživotnim mirovinama iz obveznog i dobrovoljnog mirovinskog osiguranja. Tamo gdje su pouzdani tržišni podaci dostupni, pretpostavke su izvedene temeljem dostupnih tržišnih cijena. Međutim, u nedostatku tržišnih transakcija u Hrvatskoj, još uvijek u većini slučajeva ostaju značajne poteškoće u kalibriranju korištenih pretpostavki prema vidljivim tržišnim uvjetima.

Obzirom da prema MSFI 4 financijske rente nisu ugovor o osiguranju, obveze po ugovorima o privremenim mirovinama neće se razmatrati u LAT-u.

Ulazne pretpostavke se godišnje ažuriraju na temelju nedavnog iskustva. Metodologija testiranja uzima u obzir tekuće pretpostavke o svim budućim novčanim tokovima.

Segmentacija

Društvo segmentira proizvode u nekoliko homogenih grupa prema karakteristikama pojedinog proizvoda (tip proizvoda: obvezno mirovinsko osiguranje, dobrovoljno mirovinsko osiguranje – otvoreni mirovinski fondovi i jednokratne izravne uplate osoba i dobrovoljno mirovinsko osiguranje – zatvoreni mirovinski fondovi).

Svaki proizvod zasebno se testira za adekvatnost obveza. Neto sadašnja vrijednost budućih novčanih tokova izračunata na temelju dolje opisanih pretpostavki uspoređuje se s tehničkim pričuvama te tehničkim pričuvama uvećanim za višak sredstava iznad tehničke pričuve, umanjene za revalorizacijsku pričuvu, financijske obveze i obveze za naknade platnog prometa (odnosno s tehničkim pričuvama prikazanim u izvještaju o financijskom položaju) iz mirovinskog osiguranja. Ako ta usporedba pokazuje da je knjigovodstvena vrijednost obveza iz mirovinskog osiguranja nedovoljna uzevši u obzir procijenjene buduće novčane tokove, cjelokupni nedostatak se priznaje u dobiti ili gubitku tako što se priznaje dodatna obveza.

Opis portfelja

Na dan 31. prosinca 2022. u sklopu dobrovoljnog mirovinskog osiguranja 74,82% (DMO-ODMF+JUO 71,79%, DMO-ZDMF 94,82%) tehničkih pričuva se odnosi na privremene financijske rente, a ostatak na doživotne mirovine. Obzirom da prema MSFI 4 financijske rente nisu ugovor o osiguranju, obveze po ugovorima o privremenim mirovinama neće se razmatrati u LAT-u. U sklopu obveznog mirovinskog osiguranja svi ugovori su doživotne rente s usklađivanjem (dva puta godišnje prema stopi inflacije, odnosno na isti način i istom dinamikom kao mirovine iz sustava generacijske solidarnosti ovisno o ugovoru o mirovini).

Udio obveznog mirovinskog osiguranja u ukupnim tehničkim pričuvama iznosi 85,56% (2021: 85,56%, 2020: 76,75%), odnosno udio obveznog mirovinskog osiguranja u ukupnim tehničkim pričuvama doživotnih mirovina iznosi 95,79% (2021: 95,79%, 2020: 94,23%).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**3. TEST ADEKVATNOSTI OBVEZA (nastavak)****Opis portfelja (nastavak)**

Prilikom provođenja LAT-a uzet je obzir sav portfelj doživotnih mirovina, budući se, sukladno definiciji, privremene mirovine u portfelju Društva ne smatraju ugovorom o osiguranju, a odvojeno se provodio za obvezno mirovinsko osiguranje, dobrovoljno mirovinsko osiguranje – ODMF i JUO te dobrovoljno mirovinsko osiguranje – ZDMF.

Izračun se provodio na svakom pojedinom ugovoru o mirovini, a rezultati su se tada grupirali u definirane homogene skupine.

Na dan 31.12.2022. godine ukupan iznos tehničkih pričuva je kako slijedi:

31.12.2022 u HRK	ODMF	ZDMF	OMO
Tehnička pričuva za pokriće obveza iz ugovora o mirovini (aktuarska)	173.498.996,41	25.211.943,05	1.420.690.911,60
Tehnička pričuva za pokriće obveza iz ugovora o mirovini (bilanca)	181.052.216,75	29.160.821,19	1.433.171.780,63
Imovina za pokriće tehničkih pričuva	181.052.216,75	29.160.821,19	1.433.171.780,63

Za usporedno razdoblje prethodne godine podaci su kako slijedi:

31.12.2021 u HRK	ODMF	ZDMF	OMO
Tehnička pričuva za pokriće obveza iz ugovora o mirovini (aktuarska)	178.555.627,30	28.897.627,30	1.226.702.340,02
Tehnička pričuva za pokriće obveza iz ugovora o mirovini (bilanca)	178.172.191,39	28.897.410,93	1.247.058.043,87
Imovina za pokriće tehničkih pričuva	211.201.993,11	37.109.164,00	1.247.058.043,87

Za potrebe testa adekvatnosti obveza uzeti su u obzir iznos tehničkih pričuva (aktuar) za doživotne mirovine. Imovina za pokriće tehničkih pričuva predstavlja neto iznos imovine dostupan za pokriće tehničkih pričuva, odnosno ukupnu imovinu za pokriće tehničkih pričuva umanjenu za financijske obveze. Iznos tehničkih pričuva (bilanca) izvodi se iz imovine za pokriće tehničkih pričuva umanjivanjem tog iznosa za revalorizacijske rezerve (od imovine raspoložive za prodaju iz ulaganja tehničkih pričuva), ostale obveze i obveze po ugovorima o mirovinama.

Dalje u tekstu pod pojmom tehnička pričuva se podrazumijeva aktuarska pričuva.

Iskustvene pretpostavke**Smrtnost**

S obzirom na oskudno iskustvo smrtnosti i činjenice da analiza smrtnosti ne daje pouzdane rezultate, dodatna prilagodba za iskustvo smrtnosti nije rađena. Ista se nastavlja pratiti i uključit će se u LAT u budućim razdobljima u kojima će rezultati biti pouzdani. Pretpostavljena smrtnost u LAT-u je konzervativnija od one u hrvatskim rentnim tablicama.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**3. TEST ADEKVATNOSTI OBVEZA (nastavak)****Dodatak za rizik**

Društvo nije provelo samostalan izračun margine rizika koja je standardni dio izračuna najbolje procjene po principima Solventnosti 2 već je uzet tržišni prosjek. Promatrana su objavljena financijska izvješća društava za osiguranje za 2021. godinu i tržišni prosjek je 1,06% na ukupnu najbolju procjenu.

Troškovi

U testu je korištena ukupna naknada za pokriće troškova vezanih uz isplatu mirovine (razgraničena naknada, odnosno godišnja naknada za pokriće troškova isplate mirovine) u pojedinom portfelju temeljem iskustva Društva u 2021. godini. Troškovi za koje postoji osnovana pretpostavka da se neće pojaviti u budućnosti (poput početnih troškova) nisu uključeni u analizu. Ključ razdiobe troškova je iznos tehničke pričuve.

Podaci za 2022. godinu (samo razgraničeni troškovi):

Vrsta / grupa proizvoda	Prosječni trošak po ugovoru (HRK) u 2022. godini	Prosječna uprihođena naknada po ugovoru (HRK) u 2022. godini	Jedinični trošak/ Jedinična naknada
Obvezno mirovinsko osiguranje	581,05	433,48	74,92%
Dobrovoljno mirovinsko osiguranje – ODMF i JIU	119,76	388,07	324,04%
Dobrovoljno mirovinsko osiguranje – ZDMF	65,93	309,14	468,92%
Ukupno	374,97	406,73	108,47%

Zaključak analize razdiobe troškova u 2022. godini je: naknada za pokriće troškova isplate mirovina je neadekvatna na portfelju obveznih mirovinskih osiguranja i adekvatna na portfelju dobrovoljnih mirovinskih osiguranja. Ukupna naknada koju Društvo uprihodi na čitavom portfelju je dostatna za pokrivanje troškova poslovanja.

U slučaju rasta troškova Društva to se ne bi reflektiralo na porast pričuve jer se sa računa pričuve na račun Društva uprihođuju samo naknade predviđene ugovorom. Zbog toga nije ni rađen test osjetljivosti porasta troškova. Svi troškovi se podmiruju sa računa Društva te bi porast troškova utjecao samo na rezultat Društva, ali ne i na povećanje pričuve za troškove.

Inflacija i rast bruto plaća**Inflacija**

Period	Stopa inflacije (DZS)
1H 2014	-0,1%
2H 2014 EoY	-0,2%
1H 2015	-0,2%
2H 2015 EoY	-0,5%
1H 2016	-1,0%
2H 2016 EoY	-1,1%
1H 2017	0,8%
2H 2017 EoY	1,1%
1H 2018	1,1%
2H 2018 EoY	1,5%
1H 2019	0,2%
2H 2019 EoY	0,8%
1H 2020	-0,2%
2H 2020 EoY	0,0%
1H 2021	1,2%
2H 2021 EoY	2,6%
1H 2022	5,9%

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**3 TEST ADEKVATNOSTI OBVEZA (nastavak)****Tečaj**

Mirovine iz dobrovoljnog mirovinskog osiguranja ugovaraju se s valutnom klauzulom na valutu EUR i imaju 12.22% udjela u ukupnim tehničkim pričuvama Društva. Ulaganja imovine za pokriće tehničkih pričuva iz dobrovoljnog mirovinskog osiguranja valutno su usklađena 96,60% u DMO-ODMF, odnosno 91,25% u DMO-ZDMF.

Sa 1. siječnja 2023. u Hrvatskoj je EURO postao službena valuta čime su sve obveze i sva kunska imovina preračunate u eursku protuvrijednost čime je ovaj rizik eliminiran. Društvo nema ulaganju u druge valute preko kojih bi bilo izloženo valutnom riziku.

Višak sredstava za pokriće tehničkih pričuva

Prema Zakonu o mirovinskim osiguravajućim društvima (NN 22/14, 29/18 i 115/18), ako imovina za pokriće tehničke pričuve u obveznom mirovinskom osiguranju prelazi 110% vrijednosti svih tekućih i budućih obveza prema ugovorima o mirovinama koje je Društvo sklopilo, iznos koji prelazi tu vrijednost Društvo može raspodijeliti u skladu s istim Zakonom, a ako imovina za pokriće tehničke pričuve u obveznom mirovinskom osiguranju prelazi 115% vrijednosti svih tekućih i budućih obveza prema ugovorima o mirovinama koje je Društvo sklopilo, iznos koji prelazi tu vrijednost Društvo je obvezno raspodijeliti u skladu s istim Zakonom.

Društvo može jednokratno isplatiti, odnosno pripisati korisnicima mirovine dio godišnjeg viška sredstava iz ulaganja imovine za pokriće tehničkih pričuva dobrovoljnog mirovinskog osiguranja, ako se taj višak može raspodijeliti u skladu s prethodnim odjeljkom.

Svi ugovori o mirovini sklopljeni prije stupanja na snagu izmjena i dopuna Zakona (NN 115/18), sukladno ugovoru o mirovini, imaju pravo na jednokratnu isplatu tog viška, dok svi ugovori o mirovini sklopljeni nakon stupanja na snagu i dopuna Zakona (NN 115/18), sukladno ugovoru o mirovini imaju pravo na pripis tog viška.

Društvo je jednokratno isplaćivalo višak sredstava korisnicima mirovina iz dobrovoljnog mirovinskog osiguranja za razdoblja od 2014. godine do 2020. godine. Zadnja isplata je bila u srpnju 2021. za 2020. godinu. Višak sredstava na 31.12.2022. je kako slijedi:

OMO	100,9%
DMO ODMF + JUO	104,4%
DMO ZDMF	115,7%

Kao što je navedeno, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskim osiguravajućim društvima (NN 115/18) propisano je da će se dio iznosa viška koji se namjerava raspodijeliti korisnicima mirovine pripisati razmjerno iznosu mirovine, trajanju isplate mirovine, obliku mirovine odnosno mirovinskom programu te potrebnom iznosu sredstava tehničke pričuve za pojedini ugovor o mirovini. Društvo pripisuje korisnicima mirovina višak u roku od 60 dana od dana prihvaćanja godišnjeg financijskog izvješća od strane glavne skupštine.

Iz navedenog slijedi:

- nije izgledno da će u sljedećem periodu biti pripisa/isplate viška za OMO
- nije izgledno da će u sljedećem periodu biti pripisa/isplate viška za DMO.

Budući da se višak, u slučaju raspodjele, pripisuje korisnicima mirovina iz imovine za pokriće tehničkih pričuva, najviše do razine imovine za pokriće tehničkih pričuva od 110% u odnosu na vrijednost svih tekućih i budućih obveza prema ugovorima o mirovinama koje je Društvo sklopilo, dostatnost imovine za pokriće tehničkih pričuva nije upitna. Naime, pripis viška sredstava korisnicima mirovina je prema zakonskoj definiciji i načinu određivanja takve prirode da ne utječe na adekvatnost obveza, budući da se isplaćuje iz viška sredstava, a tek nakon potvrde aktuaru o adekvatnosti obveza. Višak koji će se pripisati postaje obveza tek u trenutku pripisa.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**3 TEST ADEKVATNOSTI OBVEZA (nastavak)****Višak sredstava za pokriće tehničkih pričuva (nastavak)****Najbolja procjena**

Najbolja procjena pričuve računata je po svakom ugovoru o mirovini na temelju očekivanog trajanja života te koristeći uračunate pretpostavljene troškove (troškove za isplatu mirovine), pri čemu je kreiran novčani tok za sve naredne godine aktivnog portfelja Društva na dan 31.12.2022. godine.

Svaka od ovih pretpostavki u tabeli ispod je dodatno testirana kroz analizu osjetljivosti. U početnom izračunu najbolje procjene (best estimate) korištene su slijedeće pretpostavke:

Scenarij	Prinos	Smrtnost	Inflacija	Risk margin
Centralni LAT	Projicirani prinosi sukladno SAA	TS HR 2010.-2012., dob – 5 god	2,00%	0%

Za najbolju procjenu korištena je krivulja dobivena prema očekivanim povratima i prema očekivanoj alokaciji imovine za pokriće tehničke pričuve.

S obzirom na oskudno iskustvo smrtnosti i činjenice da analiza smrtnosti ne daje pouzdane rezultate, dodatna prilagodba za iskustvo smrtnosti nije rađena nego su korištene službene Tablice mortaliteta RH od 2010. do 2012. s umanjnjem dobi od 6 godina.

Pretpostavljena inflacija je 2.0% u cijelom trajanju.

Dodatak za rizik (risk margin) nije uključen u početnom scenariju.

Test je dao slijedeći rezultat:

Portfolio	Scenario	Technical reserve	Best estimate	Ratio	Absolute diff.
OMO	Centralni LAT	1.420.690.911,60	1.251.653.412,72	113,5%	169.037.498,88
ODMF	Centralni LAT	50.070.722,88	41.846.574,58	119,7%	8.224.148,30
ZDMF	Centralni LAT	1.547.239,81	1.141.898,81	135,5%	405.341,00

Zaključak: Test adekvatnosti pokazuje dostatnost ukupnih pričuva.

4. OSJETLJIVOST PRIČUVE NA PROMJENE ZNAČAJNIH VARIJABLI

Analiza osjetljivosti rađena je prema slijedećim scenarijima:

Scenarij	Prinos	Smrtnost	Inflacija	RM
Centralni LAT	Projicirani prinosi sukladno SAA	TS HR 2010.-2012., dob - 5 god	2,00%	0%
Povećanje dugovječnosti za 10%	Projicirani prinosi sukladno SAA	TS HR 2010.-2012., dob - 5 god, qx*0.9	2,00%	0%
Uvećanje najbolje procjene za dodatak za rizik	Projicirani prinosi sukladno SAA	TS HR 2010.-2012., dob - 5 god	2,00%	1,5%
Paralelan pomak krivulje prinosa -1%	Projicirani prinosi sukladno SAA sa paralelnim pomakom od -100bps	TS HR 2010.-2012., dob - 5 god	2,00%	0%
Porast dugoročne inflacije na 2.5%*	Projicirani prinosi sukladno SAA	TS HR 2010.-2012., dob - 5 god	2,50%	0%

* Scenarij primjenjiv samo na OMO portfelj

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**4. OSJETLJIVOST PRIČUVE NA PROMJENE ZNAČAJNIH VARIJABLI (nastavak)**

Dobiveni rezultati prema homogenim portfeljima su:

Portfelj	Scenarij	Tehnička pričuva	Best estimate	Omjer	Apsolutna razlika
OMO	Centralni LAT	1.420.690.911,60	1.251.653.412,72	113,5%	169.037.498,88
OMO	Povećanje dugovječnosti za 10%	1.420.690.911,60	1.288.223.389,59	110,3%	132.467.522,00
OMO	Uvećanje najbolje procjene za dodatak za rizik	1.420.690.911,60	1.270.428.213,91	111,8%	150.262.697,69
OMO	Paralelan pomak krivulje prinosa	1.420.690.911,60	1.403.204.893,09	101,2%	17.486.018,51
OMO	Porast inflacije	1.420.690.911,60	1.320.855.033,44	107,6%	99.835.878,16

Portfelj	Scenarij	Tehnička pričuva	Best estimate	Omjer	Apsolutna razlika
ODMF	Centralni LAT	50.070.722,88	41.846.574,58	119,7%	8.224.148,30
ODMF	Povećanje dugovječnosti za 10%	50.070.722,88	44.752.216,58	111,9%	5.318.506,30
ODMF	Uvećanje najbolje procjene za dodatak za rizik	50.070.722,88	42.474.273,20	117,9%	7.596.449,68
ODMF	Paralelan pomak krivulje prinosa	50.070.722,88	44.752.216,58	111,9%	5.318.506,30

Portfelj	Scenarij	Tehnička pričuva	Best estimate	Omjer	Apsolutna razlika
ZDMF	Centralni LAT	1.547.239,81	1.141.898,81	135,5%	405.341,00
ZDMF	Povećanje dugovječnosti za 10%	1.547.239,81	1.171.775,23	132,0%	375.464,57
ZDMF	Uvećanje najbolje procjene za dodatak za rizik	1.547.239,81	1.159.027,29	133,5%	388.212,51
ZDMF	Paralelan pomak krivulje prinosa	1.547.239,81	1.262.802,07	122,5%	284.437,73

U svim provedenim scenarijima analize osjetljivosti na svakom homogenom portfelju tehnička pričuva se pokazala dostatnom.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

5. ODREDBE I UVJETI UGOVORA O OSIGURANJU KOJI IMAJU ZNAČAJAN UTJECAJ NA IZNOS, VRIJEME I NEIZVJESNOST BUDUĆIH NOVČANIH TOKOVA

Raspoređivanje viška sredstava iz ulaganja imovine za pokriće tehničkih pričuva

Društvo raspodjeljuje višak sredstava ostvaren ulaganjem imovine za pokriće tehničkih pričuva u skladu sa Zakonom.

Premije

Premije za proizvode izražene su u kunama, a plative u kunama i plaćaju se jednokratno. Za jednokratne izravne uplate osoba iz Europske komisije, moguće je plaćanje u eurima pri čemu se doznačeni iznos preračunava u kune po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan doznake.

Glavne vrste proizvoda

Mirovine iz dobrovoljnog mirovinskog osiguranja

Pojedinačna privremena mirovina

Pojedinačna privremena mirovina se isplaćuje tijekom 10 do 20 godina. Početni iznos mirovine ovisi o iznosu jednokratne uplate, postotku jednokratne isplate i ugovorenom trajanju isplate privremene starosne mirovine. U slučaju smrti korisnika mirovine isplata preostalih iznosa izvršit će se imenovanom korisniku ili zakonskim nasljednicima.

Pojedinačna doživotna starosna mirovina sa zajamčenim razdobljem

Pojedinačna doživotna mirovina sa zajamčenim razdobljem korisniku mirovine omogućuje doživotno primanje mirovine, uz izbor zajamčenog razdoblja od 5 do 15 godina. Zajamčeno razdoblje znači da će se, u slučaju da korisnik mirovine umre prije isteka zajamčenog razdoblja isplate, imenovanom korisniku ugovoreni postotak mirovine obvezno isplatiti do kraja ugovorenog razdoblja. Izborom ove mirovine korisnik mirovine prima mirovinu doživotno, a u slučaju smrti određuje nasljednika mirovine u ugovorenom razdoblju. Početni iznos mirovine ovisi o iznosu jednokratne uplate, postotku jednokratne isplate, trajanju zajamčenog razdoblja, postotku mirovine koji se isplaćuje imenovanom korisniku mirovine te o dobi korisnika mirovine.

Zajednička doživotna starosna mirovina sa zajamčenim razdobljem

Zajednička doživotna mirovina sa zajamčenim razdobljem korisniku mirovine i njegovu bračnom drugu omogućuje doživotno primanje mirovine, uz izbor zajamčenog razdoblja od 5 do 15 godina. Zajamčeno razdoblje znači da će se, u slučaju da korisnik mirovine i njegov bračni drug umru prije isteka zajamčenog razdoblja isplate, imenovanom korisniku mirovine ugovoreni postotak mirovine obvezno isplatiti do kraja ugovorenog razdoblja. Izborom ove mirovine korisnik mirovine i njegov bračni drug mirovinu primaju doživotno, a u slučaju smrti određuju nasljednika mirovine u ugovorenom razdoblju. Početni iznos mirovine ovisi o iznosu jednokratne uplate, postotku jednokratne isplate, trajanju zajamčenog razdoblja, postotku mirovine koji se isplaćuje imenovanom korisniku mirovine te o dobi korisnika mirovine i njegovoga bračnog druga.

Pojedinačna doživotna starosna mirovina sa 50% većim iznosom u zajamčenom razdoblju

Pojedinačna doživotna mirovina s 50% višim iznosom mirovine u zajamčenom razdoblju korisniku mirovine omogućuje doživotno primanje mirovine, uz izbor zajamčenog razdoblja od 5 do 15 godina. U zajamčenom razdoblju korisniku ili imenovanom korisniku u slučaju smrti korisnika mirovine isplaćuje se 50% viši iznos mirovine. Početni iznos ovisi o iznosu jednokratne uplate, postotku jednokratne isplate, trajanju zajamčenog razdoblja te o dobi korisnika mirovine.

Ubrzana pojedinačna privremena mirovina

Ubrzana privremena mirovina koja se isplaćuje tijekom 5 godina pri čemu se u prve dvije godine isplati 80% sadašnje vrijednosti svih isplata mirovine. Početni iznos mirovine ovisi o iznosu jednokratne uplate i postotku jednokratne isplate. U slučaju smrti korisnika mirovine isplata preostalih iznosa izvršit će se imenovanom korisniku ili zakonskim nasljednicima.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

5. ODREDBE I UVJETI UGOVORA O OSIGURANJU KOJI IMAJU ZNAČAJAN UTJECAJ NA IZNOS, VRIJEME I NEIZVJESNOST BUDUĆIH NOVČANIH TOKOVA (nastavak)

Mirovine iz obveznog mirovinskog osiguranja

Pojedinačna doživotna starosna odnosno prijevremena starosna mirovina

Pojedinačna doživotna mirovina korisniku omogućuje doživotno primanje mirovine. Početni iznos mirovine ovisi o iznosu jednokratne uplate i o dobi korisnika mirovine.

Pojedinačna starosna mirovina sa zajamčenom isplatom kapitaliziranih sredstava također korisniku mirovine omogućuje doživotno primanje mirovine, ali u slučaju da korisnik umre prije nego su isplaćena ukupno kapitalizirana sredstva, razlika se isplaćuje zakonskim nasljednicima.

Pojedinačna doživotna starosna odnosno prijevremena starosna mirovina sa zajamčenim razdobljem

Pojedinačna doživotna mirovina sa zajamčenim razdobljem korisniku mirovine omogućuje doživotno primanje mirovine, uz izbor zajamčenog razdoblja od 5 do 20 godina. Zajamčeno razdoblje znači da će se, u slučaju da korisnik mirovine umre prije isteka zajamčenog razdoblja isplate, imenovanim korisnicima ugovoreni postotak mirovine obvezno isplatiti do kraja ugovorenog razdoblja. Izborom ove mirovine korisnik mirovine prima mirovinu doživotno, a u slučaju smrti određuje nasljednike mirovine u ugovorenom razdoblju. Početni iznos mirovine ovisi o iznosu jednokratne uplate, trajanju zajamčenog razdoblja, postotku mirovine koji se isplaćuje imenovanim korisnicima mirovine te o dobi korisnika mirovine.

Zajednička doživotna starosna odnosno prijevremena starosna mirovina

Zajednička doživotna mirovina isplaćuje se doživotno korisniku mirovine, a ako bračni drug nadživi korisnika, isplata se nastavlja u 100%-tnom iznosu do njegove smrti. Početni iznos mirovine ovisi o iznosu jednokratne uplate te o dobi korisnika mirovine i njegova bračnog druga.

Zajednička doživotna starosna odnosno prijevremena starosna mirovina sa zajamčenim razdobljem

Zajednička doživotna mirovina sa zajamčenim razdobljem korisniku mirovine i njegovu bračnom drugu omogućuje doživotno primanje mirovine, uz izbor zajamčenog razdoblja od 5 do 20 godina. Zajamčeno razdoblje znači da će se, u slučaju da korisnik mirovine i njegov bračni drug umru prije isteka zajamčenog razdoblja isplate, imenovanim korisnicima mirovine ugovoreni postotak mirovine obvezno isplatiti do kraja ugovorenog razdoblja. Izborom ove mirovine korisnik mirovine i njegov bračni drug mirovinu primaju doživotno, a u slučaju smrti određuju nasljednike mirovine u ugovorenom razdoblju. Početni iznos mirovine ovisi o iznosu jednokratne uplate, trajanju zajamčenog razdoblja, postotku mirovine koji se isplaćuje imenovanim korisnicima mirovine te o dobi korisnika mirovine i njegova bračnog druga.

Pojedinačna doživotna obiteljska mirovina – korisnik bračni drug umrlog osiguranika

Pojedinačna doživotna obiteljska mirovina – korisnik bračni drug umrlog osiguranika isplaćuje se bračnom drugu umrlog osiguranika kroz pojedinačnu neodgođenu obiteljsku mirovinu. Početni iznos mirovine ovisi o iznosu jednokratne uplate i o dobi korisnika mirovine.

Pojedinačna doživotna obiteljska mirovina sa zajamčenim razdobljem – korisnik bračni drug umrlog osiguranika

Pojedinačna doživotna obiteljska mirovina sa zajamčenim razdobljem – korisnik bračni drug umrlog osiguranika isplaćuje se bračnom drugu umrlog osiguranika kroz pojedinačnu neodgođenu obiteljsku mirovinu sa zajamčenim razdobljem isplate te omogućuje doživotno primanje mirovine, uz izbor zajamčenog razdoblja od 5 do 20 godina. Zajamčeno razdoblje znači da će se, u slučaju da korisnik mirovine umre prije isteka zajamčenog razdoblja isplate, imenovanim korisnicima ugovoreni postotak mirovine obvezno isplatiti do kraja ugovorenog razdoblja. Izborom ove mirovine korisnik mirovine prima mirovinu doživotno, a u slučaju smrti određuje nasljednike mirovine u ugovorenom razdoblju.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

5. ODREDBE I UVJETI UGOVORA O OSIGURANJU KOJI IMAJU ZNAČAJAN UTJECAJ NA IZNOS, VRIJEME I NEIZVJESNOST BUDUĆIH NOVČANIH TOKOVA (nastavak)

Obiteljska mirovina za članove obitelji iz obveznog mirovinskog osiguranja

Obiteljska mirovina za članove obitelji iz obveznog mirovinskog osiguranja – obiteljska mirovina iz obveznog mirovinskog osiguranja određuje se kao jedinstvena mirovina za članove obitelji pri čemu svakom članu obitelji pripada jednaki iznos mirovine. Dijete, pastorak ili unuk/a imaju pravo na obiteljsku mirovinu do navršanih 26 godina života. Udovcu, udovici, razvedenom bračnom drugu, bratu, sestri, ocu, majci, maćehi, posvojitelju/ci mirovina se određuje kao doživotna mirovina.

Pojedinačna doživotna invalidska mirovina

Pojedinačna doživotna invalidska mirovina korisniku omogućuje doživotno primanje mirovine. Početni iznos mirovine ovisi o iznosu jednokratne uplate i o dobi korisnika mirovine.

Pojedinačna doživotna invalidska mirovina sa zajamčenim razdobljem

Pojedinačna doživotna invalidska mirovina sa zajamčenim razdobljem korisniku mirovine omogućuje doživotno primanje mirovine, uz izbor zajamčenog razdoblja od 5 do 15 godina. Zajamčeno razdoblje znači da će se, u slučaju da korisnik mirovine umre prije isteka zajamčenog razdoblja isplate, imenovanim korisnicima ugovoreni postotak mirovine obvezno isplatiti do kraja ugovorenog razdoblja. Izborom ove

mirovine, korisnik mirovine prima mirovinu doživotno, a u slučaju smrti određuje nasljednike mirovine u ugovorenom razdoblju. Početni iznos mirovine ovisi o iznosu jednokratne uplate, trajanju zajamčenog razdoblja, postotku mirovine koji se isplaćuje imenovanim korisnicima mirovine te o dobi korisnika mirovine.

Zajednička doživotna invalidska mirovina

Zajednička doživotna invalidska mirovina isplaćuje se doživotno korisniku mirovine, a ako bračni drug nadživi korisnika, isplata se nastavlja u 100%-tnom iznosu do njegove smrti. Početni iznos mirovine ovisi o iznosu jednokratne uplate te o dobi korisnika mirovine i njegova bračnog druga.

Zajednička doživotna invalidska mirovina sa zajamčenim razdobljem

Zajednička doživotna invalidska mirovina sa zajamčenim razdobljem korisniku mirovine i njegovu bračnom drugu omogućuje doživotno primanje mirovine, uz izbor zajamčenog razdoblja od 5 do 15 godina. Zajamčeno razdoblje znači da će se, u slučaju da korisnik mirovine i njegov bračni drug umru prije isteka zajamčenog razdoblja isplate, imenovanim korisnicima mirovine ugovoreni postotak mirovine obvezno isplatiti do kraja ugovorenog razdoblja. Izborom ove mirovine korisnik mirovine i njegov bračni drug mirovinu primaju doživotno, a u slučaju smrti određuju nasljednike mirovine u ugovorenom razdoblju. Početni iznos mirovine ovisi o iznosu jednokratne uplate, trajanju zajamčenog razdoblja, postotku mirovine koji se isplaćuje imenovanim korisnicima mirovine te o dobi korisnika mirovine i njegova bračnog druga.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**6. OPREMA, NAMJEŠTAJ I NEMATERIJALNA IMOVINA**

	Namještaj '000 kn	Oprema '000 kn	Ukupno oprema i namještaj '000 kn	Nematerijalna imovina '000 kn
Trošak nabave				
Stanje 1. siječnja 2021.	95	344	439	1.529
Povećanja	8	40	48	743
Stanje 31. prosinca 2021.	103	384	487	2.272
Stanje 1. siječnja 2022.	103	384	487	2.272
Povećanja	-	-	-	898
Stanje 31. prosinca 2022.	103	384	487	3.170
Amortizacija				
Stanje 1. siječnja 2021.	91	206	297	687
Trošak amortizacije za razdoblje	4	33	37	301
Stanje 31. prosinca 2021.	95	239	334	988
Stanje 1. siječnja 2022.	95	239	334	988
Trošak amortizacije za razdoblje	3	37	40	325
Stanje 31. prosinca 2022.	98	276	374	1.313
Neto knjigovodstvena vrijednost				
1. siječnja 2021.	4	138	142	842
31. prosinca 2021.	8	145	153	1.284
1. siječnja 2022.	8	145	153	1.284
31. prosinca 2022.	5	108	113	1.857

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**6.a IMOVINA S PRAVOM UPORABE**

	Poslovni prostor	Auti	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Trošak nabave			
Stanje 1. siječnja 2021.	4.199	254	4.453
Stanje 31. prosinca 2021.	4.199	254	4.453
Amortizacija			
Stanje 1. siječnja 2021.	163	48	211
Trošak amortizacije za razdoblje	280	51	331
Stanje 31. prosinca 2021.	443	99	542
Stanje 01.siječnja 2021	4.036	206	4.242
Stanje 31. prosinca 2021.	3.756	155	3.911

	Poslovni prostor	Auti	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Trošak nabave			
Stanje 1. siječnja 2022.	4.199	254	4.453
Povećanje	-	60	60
Stanje 31.12.2022.	4.199	314	4.513
Amortizacija			
Stanje 1. siječnja 2022.	443	99	542
Trošak amortizacije za razdoblje	280	68	348
Stanje 31.12.2022.	723	167	890
Stanje 1. siječnja 2022.	3.756	155	3.911
Stanje 31. prosinca 2022.	3.476	147	3.623

6.b Obveza po najmu

Na datum izvještavanja Društva, obveza s osnove najma sastojala se od:

	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Obveza s osnove najma automobila	147	156
Obveza s osnove najma poslovnog prostora	3.548	3.803
UKUPNO	3.695	3.959

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**6.b Obveza po najmu (nastavak)**

U nastavku analiza dospjeća obveza po najmu

	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
1. godina	417	231
2. godina	351	417
3. godina	298	351
4. godina	273	298
5. godina	277	273
Iznad 5 godina	2.079	2.389
UKUPNO	3.695	3.959

U toku 2022. godine, obračunata amortizacija s osnove najma iznosila je 348 tisuća kuna (2021: 331 tisuća kuna) a obračunata kamata s osnove najma iznosila je 61 tisuća kuna (2021: 64 tisuća kuna)

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**7. FINANCIJSKA ULAGANJA**

	31. prosinca 2022. '000 kn	31. prosinca 2021. '000 kn
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	480.347	1.105.681
Ulaganja koja se drže do dospelosti	996.846	342.416
Zajmovi i potraživanja	25.000	25.135
	1.502.193	1.473.232

a) Analiza financijskih ulaganja – obvezno mirovinsko osiguranje

	31. prosinca 2022. '000 kn	31. prosinca 2021. '000 kn
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	332.497	871.323
Ulaganja koja se drže do dospelosti	922.038	294.688
	1.254.535	1.166.011

b) Analiza financijskih ulaganja – dobrovoljno mirovinsko osiguranje

	31. prosinca 2022. '000 kn	31. prosinca 2021. '000 kn
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	126.297	198.176
Ulaganja koja se drže do dospelosti	74.808	47.728
	201.105	245.904

c) Analiza financijskih ulaganja – iz kapitala

	31. prosinca 2022. '000 kn	31. prosinca 2021. '000 kn
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	21.553	36.182
Zajmovi i potraživanja	25.000	25.135
	46.553	61.317

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**7. FINANCIJSKA ULAGANJA (nastavak)**d) *Analiza financijskih ulaganja – prema vrsti*

	<i>Bilješka</i>	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak '000 kn	Ulaganja koja se drže do dospijeca '000 kn	Zajmovi i potraživanja '000 kn	Ukupno '000 kn
31. prosinca 2021.					
Državne obveznice - fiksna kamatna stopa - izlistane na burzi	16,17,22,2 3	817.658	338.404	-	1.156.062
Otvoreni investicijski fondovi - kotirani	16,17,22,2 3	35.535	-	-	35.535
Dionice	17,23	28.392	-	-	28.392
Instrumenti tržišta novca	16,17,22,2 3	149.996	-	-	149.996
Strukturirane obveznice - kotirane	16,17,22,2 3	65.699	-	-	65.699
Forward	7.a	820	-	-	820
Ostali depoziti	16	-	-	25.000	25.000
Obračunata kamata	16	7.581	4.012	135	11.728
		1.105.681	342.416	25.135	1.473.232
31. prosinca 2022.					
Državne obveznice - fiksna kamatna stopa - izlistane na burzi	16,17,22,2 3	176.253	900.553	-	1.076.806
Otvoreni investicijski fondovi - kotirani	16,17,22,2 3	56.443	-	-	56.443
Instrumenti tržišta novca	17,23	121.687	-	-	121.687
Strukturirane obveznice - kotirane	16,17,22,2 3	69.011	89.020	-	158.031
Dionice	16,17,22,2 3	53.421	-	-	53.421
Futures	7.a	439	-	-	439
Ostali depoziti	16	-	-	25.000	25.000
Obračunata kamata	16	3.093	7.273	-	10.366
		480.347	996.846	25.000	1.502.193

Od 3. veljače 2022. Investicijski odbor RMOD-a odlučio je reklasificirati poziciju u državnoj obveznici H34BA u imovini koja pokriva tehničke pričuve za obvezno mirovinsko osiguranje (u daljnjem tekstu OMO) iz portfelja imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka u portfelj imovine po amortiziranom trošku.

Na dan 31. siječnja 2022. pozicija u H34BA u OMO-u bila je 196.116.620 HRK (199.000.000 HRK nominalne vrijednosti po cijeni od 97,29).

Pozicija u H34BA bila je pri stjecanju prvobitno klasificirana kao imovina procijenjena po fer cijeni kroz račun dobiti i gubitka, budući da je namjera RMOD-a tada bila prodati i/ili ponovno kupiti tu poziciju u kratkom roku. Međutim, RMOD nije trgovao tom pozicijom tijekom 2021. te je bila namjera zadržati tu poziciju do dospelja i upotrijebiti je kao zaštitu novčanog toka za svoje buduće isplate mirovinskih obveza.

Preostali dio promjena odnosi se na prodaju obveznice H297A 93,7 miln HRK nominale po fer cijeni kroz račun dobiti i gubitka te kupnju više drugih obveznica u portfelj do dospelja (H403E i dr.).

Zajmovi i potraživanja uključuju dva depozita kod Raiffeisenbank Austria d.d. koji nose fiksnu kamatnu stopu od 0,35% i 1,30%. Depoziti su ugovoreni 2019. i 2020., a rok dospelja je 2023. godina tj. 2024. godina.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**7.a DERIVATIVNI FINANCIJSKI INSTRUMENTI**

Tijekom 2022. godine Društvo je trgovalo derivativnim financijskim instrumentima futuresima i na dan 31. prosinca 2022. godine Društvo je imalo evidentirano potraživanje prema instrumentima futures ugovora u iznosu od 439 tisuća kuna. Zbog uvođenja službene valute eura u 2023. godini Društvo je zatvorilo sve termenske valutne ugovore koji su korišteni kao ekonomska zaštita izloženosti valutnom riziku.

Na dan 31. prosinca 2021. godine derivativni financijski instrumenti Društva uključivali su termenske valutne ugovore.

*Terminski valutni ugovori***31. prosinca 2021.**

Povezana valuta	Preostalo dospijeće	Nominalni iznos otvorenih ugovora	Fer vrijednost	Fer vrijednost	Neto vrijednost	
			imovina	(obveze)	vrijednost	
		000 kn	000 kn	000 kn	000 kn	
<u>Kupnja</u>	<u>Prodaja</u>					
Kuna	Euro	18. veljače 2022.	2.190	115	-	115
Kuna	Euro	4. ožujka 2022.	11.924	705	-	705
Kuna	Euro	29. srpnja 2022.	2.000	-	(82)	(82)
Kuna	Euro	15. ožujka 2022.	1.878	-	(18)	(18)
Kuna	Euro	15. ožujka 2022.	1.500	-	(6)	(6)
Kuna	Euro	9. studenog 2022.	1.350	-	(36)	(36)
Kuna	Euro	18. listopada 2022.	1.600	-	(53)	(53)
Kuna	Euro	14. studenog 2022.	4.960	-	(127)	(127)
Kuna	Euro	14. studenog 2022.	15.088	-	(374)	(374)
Kuna	Euro	09. studenog 2022.	1.797	-	(40)	(40)
Kuna	Euro	25. studenog 2022.	7.650	-	(158)	(158)
Kuna	Euro	02. prosinca 2022.	31.366	-	(624)	(624)
Kuna	Euro	02. prosinca 2022.	912	-	(18)	(18)
Kuna	Euro	02. prosinca 2022.	14.655	-	(271)	(271)
Kuna	Euro	09. studenog 2022.	1.005	-	(4)	(4)
Ukupno			99.875	820	(1.811)	(991)

8. Ulaganje u nekretnine

Društvo je u listopadu 2021. g. kupilo 4 poslovne zgrade na lokaciji Novi Zagreb, Buzin s namjerom iznajmljivanja poslovnog prostora i ostvarivanja prinosa od najma. Društvo je kupljene nekretnine kod početnog priznavanja vrednovalo u skladu s odredbama MRS 40 i Pravilnikom o vrednovanju imovine mirovinskog osiguravajućeg društva (NN 103/14 i 2/20), te je u imovini za pokriće tehničkih pričuva obveznog mirovinskog osiguranja iskazalo po trošku stjecanja u iznosu od 101.209 tisuća kuna. Nekretnine nisu dane u zalag.

Trošak stjecanja temelji se na procjeni koju je napravio Raiffeisen consulting d.o.o., dana 21. srpnja 2021. godine, u skladu sa Zakonom o procjeni vrijednosti nekretnina (NN 78/15) i Pravilnikom o procjeni nekretnina (NN 105/15). Prilikom izrade navedenog procjemenog elaborata korištena je prihodovna metoda.

Društvo nekretninu u imovini za pokriće tehničkih pričuva obveznog mirovinskog osiguranja vrednuje po modelu fer vrijednosti koja je na dan 31.12.2021. godine iznosila 101.209 tisuća kuna.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**8. Ulaganje u nekretnine (nastavak)**

	000 kn
Nabavna vrijednost	
Na dan 1. siječnja 2021.	0
Povećanja	101.209
Smanjenja	-
Na dan 31. prosinca 2021.	101.209
Na dan 1. siječnja 2022.	101.209
Povećanja	15.836
Smanjenja	-
Na dan 31. prosinca 2022.	117.045

Društvo je temeljem procjene ovlaštenog sudskog procjenitelja od 23.02.2022. povećalo vrijednost zgrade u iznosu 13.446 tisuća kuna. U procjeni je korištena prihodovna metoda. U 2022.g. izvršena su ulaganja u nekretnine u iznosu 2.390 tisuća kuna, tako da je vrijednost zgrade na 31.12.2022. iznosila 117.045 tisuća kuna.

Prikaz ostvarenog prihoda od najma od siječnja do prosinca 2022.g.

	000 kn
Prihodi od najma	9.611
Prihod od prefakturiranja individualnih i zajedničkih troškova	4.842
Ukupno prihodi	14.453
Troškovi upravljanja imovinom-nekretnine	-2.442
Knjigovodstvene usluge	-83
Usluge procjena vrijednosti objekata	-15
Troškovi režija	-3.026
Premije osiguranja imovine	-138
Ukupno troškovi	-5.704
Neto prihod od najma	8.749

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**9. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI**

	31. prosinca 2022. '000 kn	31. prosinca 2021. '000 kn
Novac u banci	152.696	48.122

Na dan 31. prosinca 2022. novac u banci uključuje sredstva na žiro – računu kod Erste&Steiermarkische bank d.d. u iznosu od 149 tisuća kuna, Zagrebačke banke d.d. u iznosu od 21 tisuća kuna, Privredne banke d.d. u iznosu 474 tisuća kuna, Raiffeisenbank Austria d.d. u iznosu od 125.454 tisuća kuna i J.P. Morgan u iznosu 26.599 tisuća kuna.

10. TEHNIČKE PRIČUVE

	31. prosinca 2022. '000 kn	31. prosinca 2021. '000 kn
Tehničke pričuve otvorenog dobrovoljnog mirovinskog osiguranja za pokriće obveza iz ugovora o mirovini	163.915	169.491
Tehničke pričuve otvorenog dobrovoljnog mirovinskog osiguranja za pokriće budućih troškova	9.584	9.065
Tehničke pričuve otvorenog dobrovoljnog mirovinskog osiguranja, ukupno	173.499	178.556
Tehničke pričuve zatvorenog dobrovoljnog mirovinskog osiguranja za pokriće obveza iz ugovora o mirovini	23.856	27.517
Tehničke pričuve zatvorenog dobrovoljnog mirovinskog osiguranja za pokriće budućih troškova	1.356	1.381
Tehničke pričuve zatvorenog dobrovoljnog mirovinskog osiguranja, ukupno	25.212	28.898
Tehničke pričuve obveznog mirovinskog osiguranja za pokriće obveza iz ugovora o mirovini	1.361.592	1.172.257
Tehničke pričuve obveznog mirovinskog osiguranja za pokriće budućih troškova	59.099	54.445
Tehničke pričuve obveznog dobrovoljnog mirovinskog osiguranja, ukupno	1.420.691	1.226.702
Tehničke pričuve, ukupno	1.619.402	1.434.156
Višak sredstava iznad tehničke pričuve	23.983	61.213
Tehničke pričuve, prikaz iz bilance	1.643.385	1.495.369

Višak sredstava iznad tehničke pričuve predstavlja razliku stanja sredstava tehničkih pričuva i ukupnih tehničkih pričuva te nije alociran korisnicima mirovina. Budući da ovaj višak služi kao pričuva za isplatu po ugovorima o mirovini u slučaju da se iskaže potreba, isti nije prikazan unutar pričuva kapitala.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**10. TEHNIČKE PRIČUVE (nastavak)***a) Kretanje knjigovodstvenog stanja tehničkih pričuva*

	<i>Bilješka</i>	2022.	2021.
		'000 kn	'000 kn
Stanje 1. siječnja		1.495.369	1.191.090
Prihodi s osnove doznaka te izravnih jednokratnih uplata	15	236.007	496.309
Rashodi s osnove ugovora o mirovini	19	(144.166)	(183.460)
Ostale promjene		56.175	(8.570)
Stanje 31. prosinca		1.643.385	1.495.369

Ostale promjene stanja tehničkih pričuva odnose se na razliku prihoda i rashoda od ulaganja imovine umanjenu za izdvajanja u interventne pričuve, naknadu za uspješnost/upravljanje i režijske troškove.

b) Osnovne aktuarske pretpostavke

Proizvod	Kamatne stope	Tablice smrtnosti
	2022.	2022.
Mirovinsko osiguranje		
M1-2004	2,83%	TM RH 2010-2012 -6
M1-2006	2,83%	TM RH 2010-2012 -6
M1-2007	2,83%	TM RH 2010-2012 -6
M2-2006	2,83%	-
M2-2007	2,83%	-
M2-2008	2,50%	-
M2-2010	2,50%	-
M2-2012	2,50%	-
M2-2015	2,5%/1,75%/1%	-
M2-2017	1,75%/1%	-
M2-2019	1,00%	-
M4-2003	2,83%	TM RH 2010-2012 -6
M4-2005	2,83%	TM RH 2010-2012 -6
M4-2006	2,83%	TM RH 2010-2012 -6
M4-2007	2,83%	TM RH 2010-2012 -6
M4-2008	2,50%	TM RH 2010-2012 -5
M4-2010	2,50%	TM RH 2010-2012 -5
M4-2013	2,50%	TM RH 2010-2012 -5
M4-2015	2,5%/1,5%/1%	TM RH 2010-2012 -5
M4-2019	1,00%	TM RH 2010-2012 -7
M5-2005	2,83%	TM RH 2010-2012 -6
M5-2006	2,83%	TM RH 2010-2012 -6
M5-2007	2,83%	TM RH 2010-2012 -6
M5-2008	2,50%	TM RH 2010-2012 -5
M5-2010	2,50%	TM RH 2010-2012 -5
M5-2013	2,50%	TM RH 2010-2012 -5
M5-2015	2,5%/1,5%/1%	TM RH 2010-2012 -5
M5-2019	1,00%	TM RH 2010-2012 -7
M6-2005	2,83%	TM RH 2010-2012 -6

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**10. TEHNIČKE PRIČUVE (nastavak)****b) Osnovne aktuarske pretpostavke (nastavak)**

Proizvod	Kamatne stope	Tablice smrtnosti	
		2022.	2022.
M6-2006	2,83%		TM RH 2010-2012 -6
M6-2007	2,83%		TM RH 2010-2012 -6
M6-2010	2,50%		TM RH 2010-2012 -5
M6-2013	2,50%		TM RH 2010-2012 -5
M6-2015	2,5%/1,5%/1%		TM RH 2010-2012 -5
M6-2019	1,00%		TM RH 2010-2012 -7
M7-2017	1,75%		-
M7-2019	1,75%		-
MS1	3%+0,5%		TM RH 2010-2012 -6
MS1-2012	2,5%+0,5%		TM RH 2010-2012 -5
MS3	3%+0,5%		TM RH 2010-2012 -6
MS3-2012	2,5%+0,5%		TM RH 2010-2012 -5
MS2-2012	2,5%+0,5%		TM RH 2010-2012 -5
MS4	3%+0,5%		TM RH 2010-2012 -6
MS4-2012	2,5%+0,5%		TM RH 2010-2012 -5
MO1-2014/2015	2,8%+0,5%		TM RH 2010-2012 -5
MO3-2014/2015	2,8%+0,5%		TM RH 2010-2012 -5
MI1-2015	2,8%+0,5%		TM RH 2010-2012
MI3-2015	2,8%+0,5%		TM RH 2010-2012
MS1-2015	2,8%+0,5%		TM RH 2010-2012 -5
MS2-2015	2,8%+0,5%		TM RH 2010-2012 -5
MS3-2015	2,8%+0,5%		TM RH 2010-2012 -5
MS4-2015	2,8%+0,5%		TM RH 2010-2012 -5
MS1-2017	1,50%		TS rentne HAD-PMF 2015
MS2-2017	1,50%		TS rentne HAD-PMF 2015
MS3-2017	1,50%		TS rentne HAD-PMF 2015
MS4-2017	1,50%		TS rentne HAD-PMF 2015
MS1-2019	1,80%		TS rentne HAD-PMF 2015
MS2-2019	1,80%		TS rentne HAD-PMF 2015
MS3-2019	1,80%		TS rentne HAD-PMF 2015
MS4-2019	1,80%		TS rentne HAD-PMF 2015
MI1-2019	1,80%		TS rentne HAD-PMF 2015
MI2-2019	1,80%		TS rentne HAD-PMF 2015
MI3-2019	1,80%		TS rentne HAD-PMF 2015
MI4-2019	1,80%		TS rentne HAD-PMF 2015
MO1-2019	1,80%		TS rentne HAD-PMF 2015
MO3-2019	1,80%		TS rentne HAD-PMF 2015
MS1-2020	1,80%		TM RH 2010-2012 -6
MS2-2020	1,80%		TM RH 2010-2012 -6
MS3-2020	1,80%		TM RH 2010-2012 -6
MS4-2020	1,80%		TM RH 2010-2012 -6
MI1-2020	1,80%		TM RH 2010-2012 -3
MI2-2020	1,80%		TM RH 2010-2012 -3
MI3-2020	1,80%		TM RH 2010-2012 -3
MI4-2020	1,80%		TM RH 2010-2012 -3
MO1-2020	1,80%		TM RH 2010-2012 -6
MO2-2020	1,80%		TM RH 2010-2012 -6
MO3-2020	1,80%		TM RH 2010-2012 -6
MS1-2021	1,70%		TM RH 2010-2012 -5

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**10. TEHNIČKE PRIČUVE (nastavak)****b) Osnovne aktuarske pretpostavke (nastavak)**

MS1_G-2021	1,70%	TM RH 2010-2012 -6
MS2-2021	1,70%	TM RH 2010-2012 -6
MS3-2021	1,70%	TM RH 2010-2012 -6
MS4-2021	1,70%	TM RH 2010-2012 -9
MS1-2022	1,50%	TM RH 2010-2012 -5
MS1_G-2022	1,50%	TM RH 2010-2012 -5
MS2-2022	1,50%	TM RH 2010-2012 -5
MS3-2022	1,50%	TM RH 2010-2012 -5
MS4-2022	1,50%	TM RH 2010-2012 -5
MS1-2022-2	1,50%	TM RH 2010-2012 -5
MS1_G-2022-2	1,50%	TM RH 2010-2012 -5
MS2-2022-2	1,50%	TM RH 2010-2012 -5
MS3-2022-2	1,50%	TM RH 2010-2012 -5
MS4-2022-2	1,50%	TM RH 2010-2012 -5

11. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA

	01.01.2022.	Povećanje/(smanjenje)	31.12.2022.
	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Odgođena porezna imovina			
Na nerealizirane gubitke od financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (bilješka 23)	7	(7)	-
Na trošak najma po MSFI 16	9	(9)	-
Na troškove rezervacije bonusa	48	(48)	-
Ukupno	64	(64)	-

	01.01.2021.	Povećanje/(smanjenje)	31.12.2021.
	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Odgođena porezna imovina			
Na nerealizirane gubitke od financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (bilješka 23)	2	5	7
Na trošak najma po MSFI 16	4	5	9
Na troškove rezervacije bonusa	-	48	48
Ukupno	6	58	64

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**12. OBVEZE IZ POSLOVA MIROVINSKOG OSIGURANJA I OSTALE OBVEZE**

	31. prosinca 2022. '000 kn	31. prosinca 2021. '000 kn
Obveze za uplate premija obveznih osiguranja	50.704	46.228
Obveze za uplate premija dobrovoljnih osiguranja	6.129	3.771
Obveze za uplate iz obveznih mirovinskih osiguranja	3	2
Obveze za uplate iz dobrovoljnih mirovinskih osiguranja	56	42
Ostale obveze i obračunati troškovi	2.406	3.165
	59.298	53.208

Navedene obveze iz poslova mirovinskog osiguranja i ostale obveze smatraju se kratkoročnim obvezama.

13. REZERVACIJE ZA OBVEZE I TROŠKOVE

	31. prosinca 2022. '000 kn	31. prosinca 2021. '000 kn
Interventne pričuve	-	17.048

Uprava Društva je donijela odluku 12.05.2022. da se interventne pričuve formirane prethodnih godina temeljem članka 87. Zakona o mirovinskim osiguravajućim društvima iskoriste za pokriće tehničkih pričuva u obveznom mirovinskom osiguranju.

14. KAPITAL I REZERVE*a) Izdani dionički kapital*

	31. prosinca 2022. '000 kn	31. prosinca 2021. '000 kn
Odobren, izdan i u cijelosti plaćen dionički kapital	98.100	23.100

Dionički kapital Društva denominiran je u kunama i sastoji se od 981.000 dionica (2021.: 231.000 dionica). Nominalna vrijednost svake izdane dionice Društva iznosi 100 kuna. Sve dionice su plaćene u cijelosti.

Kapital društva je tijekom 2022. godine povećan za 75 milijuna kuna od strane vlasnika društva.

Društvo je u 100%-tnom vlasništvu Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb, a krajnje matično društvo je Raiffeisen Bank International AG.

b) Ostale rezerve

Ostale rezerve se odnose na zakonske rezerve koje je društvo dužno izdvojiti u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima.

15. PRIHODI S OSNOVE DOZNAKA MIROVINSKIH DRUŠTAVA

	2022. '000 kn	2021. '000 kn
Prihodi s osnova doznaka obveznih mirovinskih društava	182.626	444.010
Prihodi s osnova doznaka dobrovoljnih mirovinskih društava	53.381	52.299
	236.007	496.309

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**16. FINANCIJSKI PRIHODI**

	2022.	2021.
	'000 kn	'000 kn
Prihod od kamata:		
Ulaganja koja se drže do dospelosti	21.757	7.442
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	12.007	16.236
Zajmovi i potraživanja	136	139
	33.900	23.817
Neto pozitivne tečajne razlike	1.819	-
	35.719	23.817

Prikaz prihoda od ulaganja prema izvoru sredstava:

	2022.	2021.
	'000 kn	'000 kn
Prihodi od ulaganja kapitala	600	827
Prihodi od ulaganja tehničkih pričuva za obvezno mirovinsko osiguranje	28.195	15.319
Prihodi od ulaganja tehničkih pričuva za dobrovoljno mirovinsko osiguranje	6.924	7.671
	35.719	23.817

16.a Ostali prihodi od ulaganja

	2022.	2021.
	'000 kn	'000 kn
Ostali prihodi od ulaganja:		
Prihod od ulaganja u tehničke pričuve obveznog mirovinskog osiguranja	79.412	-
Ostali prihodi od ulaganja	3.878	2.350
	83.290	2.350

Ostali prihodi od ulaganja se odnose na prihode ostvarene primljenim sredstvima za pokriće tehničkih pričuva obveznog mirovinskog osiguranja, te na prihod od dividendi, odnosno udjela u dobiti od alternativnih investicijskih fondova.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**17. NETO REALIZIRANI DOBICI**

Prikaz neto realiziranih dobitaka po vrsti financijske imovine

	2022.	2021.
	'000 kn	'000 kn
Dobici od derivata	-	2.946
Gubici od obveznica po fer vrijednosti	-	(1.998)
Gubici od udjela	-	(8)
Dobici od dionica	-	202
	-	1.142

Prikaz neto realiziranih dobitaka prema izvoru sredstava:

	2022.	2021.
	'000 kn	'000 kn
Dobici od ulaganja tehničkih pričuva za obvezno mirovinsko osiguranje	-	1.793
Gubici od ulaganja tehničkih pričuva za dobrovoljno mirovinsko osiguranje	-	(651)
	-	1.142

18. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	2022.	2021.
	'000 kn	'000 kn
Ostali prihodi	78	15

19. RASHODI S OSNOVE UGOVORA O MIROVINI

	2022.	2021.
	'000 kn	'000 kn
Isplate		
<i>Mjesečne mirovine</i>	<i>(109.807)</i>	<i>(113.773)</i>
<i>Jednokratni iznosi</i>	<i>(34.359)</i>	<i>(69.687)</i>
Isplaćene mirovine	(144.166)	(183.460)
Promjena tehničkih pričuva	(148.016)	(304.279)
	(292.182)	(487.739)

Promjena tehničkih pričuva odnosi se na kretanje tehničkih pričuva (bilješka 10).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**20. ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI**

	2022.	2021.
	'000 kn	'000 kn
Troškovi osoblja	(5.241)	(4.758)
Operativni najam	(144)	(117)
Naknade za usluge revizije	(585)	(153)
Naknade za pravne usluge	(27)	(12)
Ostale intelektualne usluge	(1.044)	(1.107)
Troškovi razvoja i održavanja informacijskog sustava	(895)	(1.074)
Troškovi komunikacija	(526)	(483)
Troškovi marketinga	(225)	(604)
Ostali troškovi robe i usluga	(1.575)	(1.298)
	(10.262)	(9.606)

Broj zaposlenika na kraju 2022. godine bio je 13 (2021.: 14). Troškovi osoblja uključuju 850 tisuća kuna obveznih doprinosa za mirovinsko osiguranje uplaćenih u obvezne mirovinske fondove (2021: 730 tisuće kuna). Doprinosi se računaju kao postotak bruto plaće.

Trošak revizije iznosio je u 2022. godini 585 tisuća kuna (2021: 153 tisuća kuna) od čega se 483 tisuće kuna odnosi na trošak eksterne revizije, a 102 tisuće kuna na internu reviziju (2021: 150 tisuća kuna se odnosi na eksternu reviziju a 3 tisuće na internu reviziju). U okviru troška Ostale intelektualne usluge, uključen je trošak nerevizijskih usluga u iznosu od 9 tisuća kuna (2021: 9 tisuća kuna), a koji se odnosio na usluge izrade studije transfernih cijena.

Društvo ne koristi pretporez pa iznos poreza na dodanu vrijednost predstavlja trošak osim za poslovanje s nekretninama. Prilikom uvođenja MSFI-ja 16, na razini čitave grupacije odlučeno je da se iznos poreza na dodanu vrijednost knjiži izravno na trošak.

Društvo je tijekom 2022. godine isplatilo zaposlenicima Društva bonuse i nagrade temeljem rezervacije u prethodnoj godini. Društvo nije rezerviralo troškove bonusa i nagrade za 2022. godinu.

Pregled isplaćenih bonusa i nagrada, odijeljenih na fiksne i varijabilne iznose, kao i broj korisnika takvih bonusa i nagrada u tablici:

2022.

Opis	Zaposlenici Društva čiji rad može imati materijalni utjecaj na profil rizičnosti		Ostali zaposlenici '000 kn	Ukupno '000 kn
	Uprava '000 kn	Društva '000 kn		
Isplaćeni fiksni iznosi	1.997	1.155	1.316	4.468
Isplaćeni varijabilni iznosi	197	-	-	197
Broj djelatnika	3	6	8	17

2021.

Opis	Zaposlenici Društva čiji rad može imati materijalni utjecaj na profil rizičnosti		Ostali zaposlenici '000 kn	Ukupno '000 kn
	Uprava '000 kn	Društva '000 kn		
Isplaćeni fiksni iznosi	1.359	684	1.784	3.827
Isplaćeni varijabilni iznosi	287	-	-	287
Broj djelatnika	2	3	12	17

U 2022.g. nadzornom odboru je isplaćeno 36 tisuća kuna, u 2021.g. nije bilo isplata nadzornom odboru.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**21. OSTALI POSLOVNI RASHODI**

	2022.	2021.
	'000 kn	'000 kn
Trošak ulaganja u obvezno mirovinsko osiguranje za pokriće tehničkih pričuva	62.601	-
Ostali rashodi	330	1.160
	62.931	1.160

Odlukom društva od 12.05.2022. godine utvrđeni manjak tehničkih pričuva u portfelju obaveznog mirovinskog osiguranja u iznosu 24,412 miliona HRK a uslijed indeksacije mirovina pokriven je iz sredstava društva 7,601 miliona HRK i interventnih tehničkih pričuva u iznosu 16,811 miliona HRK.

Društvo je 31.10.2022. zbog izvjesnog nastanka manjka uslijed indeksacije mirovina preventivno uplatilo sredstva u iznosu od 55 miliona HRK na račun imovine za pokriće tehničkih pričuva obaveznog mirovinskog osiguranja

22. FINANCIJSKI RASHODI

	2022.	2021.
	'000 kn	'000 kn
Kamate po poslovnim najmovima	(61)	(64)
Neto negativne tečajne razlike	-	(1.800)
	(61)	(1.864)

23. NETO NEREALIZIRANI RASHODI**Prikaz neto nerealiziranih rashoda po vrsti financijske imovine**

	2022.	2021.
	'000 kn	'000 kn
Dobici od derivata	-	99
Gubici od obveznica po fer vrijednosti	(23.403)	(14.260)
Dobici/(Gubici) od udjela u fondovima	2.944	(625)
Dobici od dionica	-	1
	(20.459)	(14.785)

Prikaz neto nerealiziranih rashoda prema izvoru sredstava:

	2022.	2021.
	'000 kn	'000 kn
Rashodi od ulaganja kapitala	(602)	(492)
Rashodi od ulaganja tehničkih pričuva za obvezno mirovinsko osiguranje	(10.924)	(8.713)
Rashodi od ulaganja tehničkih pričuva za dobrovoljno mirovinsko osiguranje	(8.933)	(5.580)
	(20.459)	(14.785)

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**24. NETO REALIZIRANI RASHODI****Prikaz neto realiziranih rashoda po vrsti financijske imovine**

	2022.	2021.
	'000 kn	'000 kn
Dobici od derivata	18.698	-
Gubici od obveznica po fer vrijednosti	(67.241)	-
Dobici od udjela	102	-
	(48.441)	-

Prikaz neto realiziranih rashoda prema izvoru sredstava:

	2022.	2021.
	'000 kn	'000 kn
Rashodi od ulaganja kapitala	(467)	-
Rashodi od ulaganja tehničkih pričuva za obvezno mirovinsko osiguranje	(25.903)	-
Rashodi od ulaganja tehničkih pričuva za dobrovoljno mirovinsko osiguranje	(22.071)	-
	(48.441)	-

25. POREZ NA DOBIT

	2022.	2021.
	'000 kn	'000 kn
Tekući porez na dobit	-	1.767
Odgođeni porez na dobit	64	(58)
Ukupni trošak poreza na dobit priznat u dobiti ili gubitku	64	1.709

Usklađenje računovodstvenog rezultata za razdoblje s troškom poreza na dobit

	2022.	2021.
	'000 kn	'000 kn
Računovodstveni (gubitak) / dobit za razdoblje prije poreza na dobit	(57.760)	9.768
Porez na dobit po stopi od 18%	(10.396)	1.758
Porezni učinak porezno nepriznatih troškova	179	4
Učinak poreznih olakšica	(56)	(53)
Porezni gubitak nepriznat kao odgođena porezna imovina	10.337	-
Ukupan trošak poreza na dobit	64	1.709
Efektivna stopa poreza na dobit	-	17,50%

Društvo nije priznalo odgođenu poreznu imovinu za utvrđeni porezni gubitak u iznosu od 10.337 tisuća kuna jer nije izvjesno da će biti ostvarena dostatna oporeziva dobit za korištenje ove odgođene porezne imovine.

Utvrđeni porezni gubitak za 2022. godinu Društvo može koristiti narednih godina za smanjenje oporezive dobiti zaključno za 2027. godinu.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**26. POVEZANE OSOBE**

Društvo je u 100%-tnom vlasništvu Raiffeisenbank Austria d.d., Zagreb („RBA“), banke registrirane u Hrvatskoj koja je u vlasništvu Raiffeisen Bank International AG („RBI“). Krajnje matično društvo je Raiffeisen Bank International AG banka registrirana u Austriji. Društvo smatra da je neposredno povezana osoba sa svojim glavnim dioničarima, ostalim članicama RBA grupe, članovima Nadzornog odbora i Uprave te ostalim izvršnim rukovodstvom (zajedno „ključno rukovodstvo“), članovima uže obitelji ključnog rukovodstva, zajednički kontroliranim društvima ili društvima pod značajnim utjecajem putem članova Uprave i članova njihovih užih obitelji.

Ključno rukovodstvo uključuje članove Uprava Društva. Naknade članovima ključnog rukovodstva obuhvaćaju ukupni bruto iznos njihove kompenzacije, uključujući kratkoročne i dugoročne povlastice kao što su osnovna plaća i bonusi, dohodak u naravi te mirovinski doprinosi.

Društvo ima žiro račun te depozite kod Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb. Društvo ima u poslovnom najmu poslovni prostor i vozila Raiffeisen Leasinga d.o.o.

Raiffeisenbank Austria d.d. pruža razne usluge Društvu kao što su usluge skrbništva na vrijednosnim papirima, usluge pribave, održavanje informacijskog sustava, usluge interne revizije, usluge kadrovskih poslova i slično. Raiffeisen Consulting od 2016. godine pruža Društvu računovodstvene usluge.

Troškovi ključnog rukovodstva se odnose na kratkoročne naknade koje uključuju neto plaće, mirovine i socijalna davanja te bonuse.

Tablica u nastavku prikazuje imovinu, obveze, prihode i rashode na dan 31. prosinca 2022. te za 2021. godinu koji proizlaze iz transakcija s povezanim osobama.

2022.	Bilješka	Imovina '000 kn	Obveze '000 kn	Prihodi '000 kn	Rashodi '000 kn	
<i>Glavni dioničari</i>						
	Raiffeisenbank Austria d.d., Zagreb	25	150.461	56	2.187	1.018
<i>Ostale članice Grupe</i>						
	Raiffeisen Leasing d.o.o	-	-	3.695	-	407
	Raiffeisen Consulting d.o.o	-	-	-	-	588
<i>Ključno rukovodstvo</i>						
	Kratkoročna primanja Uprave društva (bonusi, plaće, naknade)	20	-	-	-	2.347
		150.461	3.751	2.187	4.360	
2021.						
		Imovina '000 kn	Obveze '000 kn	Prihodi '000 kn	Rashodi '000 kn	
<i>Glavni dioničari</i>						
	Raiffeisenbank Austria d.d., Zagreb	25	62.290	1.222	1.970	2.978
<i>Ostale članice Grupe</i>						
	Raiffeisen Leasing d.o.o	-	-	3.959	-	383
	Raiffeisen Consulting d.o.o	-	-	69	-	524
<i>Ključno rukovodstvo</i>						
	Kratkoročna primanja Uprave društva (bonusi, plaće, naknade)	20	-	269	-	1.830
		62.290	5.519	1.970	5.715	

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**27. UPRAVLJANJE OSIGURATELJNIM RIZICIMA**

Osigurateljni rizici su rizici nastanka štetnog događaja odnosno financijskog gubitka koji može nastati u slučaju da je podcijenjena vjerojatnost nastanka nepovoljnog događaja. Osigurateljne rizike u Društvu prate Aktuarski poslovi u suradnji s funkcijom upravljanja rizicima. Ocjena utjecaja na Društvo donosi se na temelju redovite procjene dosljednosti metoda i osnova izračuna tehničkih pričuva te trenutnih zakonskih i gospodarskih okolnosti.

Rizik dugovječnosti

Rizik dugovječnosti je rizik financijskog gubitka koji nastaje kada stvarni životni vijek osiguranika premašuje pretpostavljeni životni vijek prilikom sklapanja doživotnih ugovora o mirovinskom osiguranju.

Rizik smrtnosti

Rizik smrtnosti je rizik nastanka financijskog gubitka kada je pretpostavljena smrtnost u trenutku sklapanja ugovora podcijenjena.

Društvo upravlja osigurateljnim rizicima razumnim određivanjem cijene, dizajnom proizvoda i provođenjem godišnjeg testa adekvatnosti obveza (LAT). Adekvatnost obveza je utvrđena uzevši u obzir iskustvo smrtnosti, povrata na ulaganja, troškova te stope usklađivanja za mirovine iz obveznog mirovinskog osiguranja. Detalji o LAT-u prikazani su u bilješci 3 Test adekvatnosti obveza.

Prate se garancije u ugovorima o mirovinama te duracija obveza iz ugovora o mirovinama, uspoređuju se s ostvarenim prinosom i izvještava Uprava i relevantne osobe Društva.

31.12.2022.	OMO	DMO-ODMF	DMO-ZDMF
Modificirana duracija obveza po ugovorima o mirovinama	12,31	3,44	3,00
Prosječna pretpostavljena garancija prinosa u ugovorima o mirovinama	1,833%	2,103%	1,874%

28. RIZIK POSLOVNOG MODELA MIROVINSKOG OSIGURAVAJUĆEG DRUŠTVA

Društvo je izloženo riziku da unatoč aktivnom upravljanju portfeljem zbog zakonskih ograničenja te situacije na tržištu neće biti u mogućnosti ostvariti godišnji prinos na imovinu za pokriće tehničke pričuve u visini ugovorene garancije. Za ugovore o mirovini obveznog mirovinskog osiguranja ugovorena garancija odnosi se na usklađenje mirovina prema polugodišnjoj stopi inflacije koju objavljuje Državni zavod za statistiku.

Ovim rizikom Društvo upravlja tako što osim aktivnog upravljanja portfeljem mjesečno prati iznos viška sredstava. Postotni iznos viška sredstava u odnosu na traženo pokriće na kraju godine je ujedno i kriterij po kojemu se određuje hoće li se isplaćivati / pripisivati višak korisnicima mirovina nakon glavne skupštine i u kojem iznosu, uzimajući u obzir i očekivana buduća kretanja viška sredstava. Također je postotni iznos viška sredstava u odnosu na traženo pokriće kriterij za naplatu naknade za upravljanje imovinom.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

29. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA

U transakcijama financijskim instrumentima Društvo preuzima financijske rizike. Ovi rizici uključuju tržišni rizik, kreditni rizik i rizik likvidnosti. Svaki od ovih rizika je opisan dalje u tekstu, zajedno sa sažetkom načina na koje Društvo upravlja tim rizicima.

Tržišni rizik

Tržišni rizik uključuje tri vrste rizika:

- valutni rizik – rizik da će se vrijednost financijskih instrumenata mijenjati zbog promjena u tečaju
- rizik promjene kamatnih stopa – rizik da će se vrijednost financijskih instrumenata mijenjati zbog promjena u tržišnim kamatnim stopama
- cjenovni rizik – rizik da će se vrijednost financijskih instrumenata mijenjati zbog promjena cijena na tržištu, bez obzira jesu li te promjene prouzrokovane faktorima koji se odnose specifično na taj instrument ili njegova izdavatelja ili faktorima koji se odnose na sve instrumente kojima se trguje na tržištu.

Usklađivanje imovine i obveza

U cilju aktivnog upravljanja imovinom, Društvo koristi pristupe koji imaju za cilj ravnotežu kvalitete, diverzifikaciju, usklađivanje imovine i obveza, likvidnosti i povrata na imovinu. Cilj procesa ulaganja je optimizirati prihod od ulaganja korigiran za rizik, istovremeno osiguravajući da se imovinom i obvezama upravlja na bazi novčanih tokova i ročnosti. Rukovodstvo periodično određuje investicijske smjernice i limite te nadgleda proces upravljanja imovinom i obvezama. Dužna pažnja poklanja se usklađenosti s pravilima koje propisuje Zakon i povezani podzakonski akti.

Društvo je strukturiralo portfelje s obzirom na predmet poslovanja te definiralo jasnu strategiju ulaganja koju koristi da bi profitabilno financiralo svoje obveze unutar prihvatljive razine rizika. Strategija uključuje ciljeve za efektivnu ročnost, koncentraciju imovine i općenito kvalitetu financiranja obveza. Buduće obveze po ugovorima o mirovini su jasno definirane s poznatim rokovima dospijea što omogućuje Društvu da ostvari ciljeve upravljanja imovinom i obvezama na visokoj razini.

Kamatni rizik

Izloženost Društva tržišnom riziku promjene kamatnih stopa prisutna je u svim portfeljima. Poslovanje Društva je izloženo riziku promjene kamatnih stopa utoliko što promjene u sadašnjoj vrijednosti budućih novčanih tokova proizlaze iz promjena kamatnih stopa na tržištu jer većina ulaganja Društva na datum izvještavanja ostvaruju fiksne prihode.

Tehnička pričuva diskontira se istom ili nižom od tehničke kamatne stope i stope propisane regulativom. Propisana stopa donekle odražava predviđena kretanja u kamatnim stopama kroz duži vremenski period. Iz toga slijedi da promjene u vrijednosti ulaganja koje se mogu povezati s kamatnom stopom neće biti ublažene odgovarajućim promjenama ekonomske vrijednosti pričuva za ugovore o mirovinama u suprotnom smjeru.

Društvo prati ovu izloženost procjenjujući novčane tokove, kao i utjecaj promjena kamatnih stopa koje se odnose na tehničke pričuve. S tim u vezi se provode redovite analize te se pripremaju odgovarajuća izvješća. Cilj upravljanja kamatnim rizikom je ograničiti neto promjene u vrijednosti imovine koje proizlaze iz promjena kamatnih stopa.

Društvo nastoji uskladiti buduće primitke od imovine s obvezama po osnovi isplata mirovina putem kupnje državnih obveznica. Analiza imovine i obveza Društva prema promjeni kamatnih stopa prikazana je u bilješci 29 *Analiza promjene kamatnih stopa*.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**29. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZICIMA (nastavak)****Kamatni rizik (nastavak)**

U 2022. godini je prosječni agregirani prinos u ugovorima o mirovinama iznosio 1,833% za mirovine iz obveznog mirovinskog osiguranja, odnosno 2,074% za mirovine iz dobrovoljnog mirovinskog osiguranja i trenutno se ne može zaštititi od budućeg kamatnog rizika kojem će biti izloženo na ulaganjima sredstava za pokriće budućih obveza.

Porast tržišnih kamatnih stopa za 0,01% (1 postotni poen) doveo bi do smanjenja financijske imovine za pokriće tehničke pričuve obveznog mirovinskog osiguranja i imovine Društva kako slijedi:

Pregled utjecaja povećanja kamatne stope za 0,01% po portfeljima:

Portfelji imovine za pokriće tehničke pričuve i Društva	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Obvezno mirovinsko osiguranje	(1.123.615)	(616.180)
Dobrovoljno mirovinsko osiguranje	(140.329)	(149.087)
Društvo	(5.494)	(7.808)

U nastavku izvještaja, u sklopu rizika likvidnosti, tablica *Analiza promjene kamatnih stopa*, objavljene su efektivne kamatne stope i analiza promjene kamatnih stopa na datum izvještavanja za financijsku imovinu i obveze Društva uključujući i tehničke pričuve. Tehničke kamatne stope prikazane su u bilješci 10 b).

Cjenovni rizik

Portfelj Društva koji se sastoji od vrijednosnica koje se u izvještaju o financijskom položaju vode po fer vrijednosti i nekretnine, predstavljaju izloženost Društva cjenovnom riziku. Pad tržišnih cijena od 10% na datum izvještavanja, smanjio bi vrijednost ovih ulaganja kako slijedi.

Portfelji imovine za pokriće tehničke pričuve i Društva	31. prosinca 2022. '000 kn	31. prosinca 2021. '000 kn
Obvezno mirovinsko osiguranje	(44.910)	(97.171)
Dobrovoljno mirovinsko osiguranje	(12.629)	(19.818)
Društvo	(2.155)	(5.737)

Rizik promjene tečaja

Društvo je izloženo riziku promjene tečaja kroz valutnu neusklađenost imovine i obveza.

Društvo upravlja rizikom promjene tečaja tako što izloženost valutnom riziku prati i održava u propisanim okvirima.

Društvo na 31. prosinca 2022. u aktivni posjeduje financijske instrumente i drugu imovinu u EUR i HRK. Obzirom da je 31. prosinca 2022. zadnji dan evidencije u kunama (za pozicije u kunama), a tečaj eura je fiksiran na 7,53450 (konverzija HRK u EUR zakonski je definirana sa 01. siječnja 2023.), ne postoji rizik promjene tečaja.

U nastavku izvještaja, u sklopu rizika likvidnosti, tablica *Analiza devizne pozicije*, objavljena je valutna analiza financijske imovine i obveza Društva uključujući i tehničke pričuve na datum izvještavanja.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**29. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (nastavak)****Kreditni rizik**

Kreditni rizik predstavlja rizik da izdavatelj financijskog instrumenta koji se nalazi u imovini za pokriće tehničkih pričuva ili imovini Društva neće biti u mogućnosti podmiriti svoje obveze (u visini i vremenskom periodu) uslijed nastanka nemogućnosti plaćanja ili drugih razloga. Društvo upravlja ovim rizikom tako što redovito procjenjuje kreditnu sposobnost izdavatelja u koje namjerava ulagati ili ulaže svoju imovinu. Radi upravljanja kreditnim rizikom, Društvo posluje s klijentima dobrog kreditnog rejtinga. Primarna izloženost kreditnom riziku proizlazi iz njegovih ulaganja u dužničke vrijednosnice i depozite kod banaka.

Koncentracija kreditnog rizika koja proizlazi iz financijskih instrumenata postoji za grupe komitenata sličnih ekonomskih karakteristika zbog kojih bi njihova mogućnost ispunjenja ugovornih obveza bila slično zahvaćena ekonomskim promjenama ili promjenama ostalih uvjeta. Kreditni rizik iz dužničkih instrumenata uglavnom proizlazi iz dužničkih vrijednosnica koje je izdala Republika Hrvatska. Sukladno tome, najveća izloženost kreditnom riziku odnosi se na domaći državni rizik. Dodatno, kreditni rizik proizlazi iz dužničkih vrijednosnica izdanih od strane stranih država i hrvatskih trgovačkih društava. Društvo ne provodi umanjenje vrijednosti depozita te novca na žiro računima.

		31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
	Bilješke	'000 kn	'000 kn
Izloženost prema Republici Hrvatskoj			
Obveznice Republike Hrvatske	7	910.342	1.156.061
Obračunate kamate na državne obveznice		8.289	11.344
		918.631	1.167.405

		31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
		'000 kn	'000 kn
Izloženost prema Raiffeisen Grupi			
Depoziti kod banke		25.000	25.134
Žiro-račun		125.454	36.451
Forward		-	705
		150.454	62.290

Maksimalna izloženost kreditnom riziku:

			31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
	Bilješke	Standard & Poor's Rejting	'000 kn	'000 kn
<i>Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak</i>				
Dužničke vrijednosnice	7	Bez	35.963	38.446
Dužničke vrijednosnice	7	A	7.010	-
Dužničke vrijednosnice	7	A-	26.081	-
Dužničke vrijednosnice	7	AA	74.561	-
Dužničke vrijednosnice	7	AAA	47.125	-
Dužničke vrijednosnice	7	B-	-	607
Dužničke vrijednosnice	7	BBB-	702	973.459
Dužničke vrijednosnice	7	BBB+	178.601	28.421
<i>Ulaganja koja se drže do</i>				
Dužničke vrijednosnice	7	Bez	10.165	-
Dužničke vrijednosnice	7	A	110.310	-
Dužničke vrijednosnice	7	AA	42.917	-
Dužničke vrijednosnice	7	BBB	36.606	-
Dužničke vrijednosnice	7	BBB+	739.583	-
Dužničke vrijednosnice	7	BBB-	57.265	342.416
<i>Zajmovi i potraživanja</i>				
Ostali depoziti	7	Bez	25.000	25.135
<i>Potraživanja iz mirovinskog osiguranja i ostala</i>				
Potraživanja iz mirovinskog		Bez	2.858	2.466
Novac u banci	9	Bez	152.696	48.122
			1.547.443	1.459.072

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**29. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (nastavak)****Rizik likvidnosti**

Na dan 31. prosinca 2022. i 31. prosinca 2021. godine Društvo nije imalo financijske imovine izložene kreditnom riziku kojoj je vrijednost dospjela, a nije umanjena.

U slučaju financijskih instrumenata koji se iskazuju po fer vrijednosti, iznosi u tablici prikazuju izloženost kreditnom riziku na datum izvještavanja, što nije maksimalna izloženost riziku koja u budućnosti može nastati kao rezultat promjene fer vrijednosti.

Rizik likvidnosti nastaje kao rezultat financijskih aktivnosti Društva i upravljanja pozicijama. Ovaj rizik uključuje rizik nesposobnosti financiranja imovine u prikladnim rokovima i kamatama te rizik nesposobnosti likvidacije imovine po razumnoj cijeni i u prikladnom vremenskom razdoblju.

Društvo ima portfelj likvidne imovine kao dio strategije upravljanja rizikom likvidnosti, čime osigurava kontinuirano poslovanje i udovoljava zakonskim zahtjevima. U nastavku je prikazana ročnost financijske imovine i obveza te tehničkih pričuva.

	Do 6 mjeseci	6 – 12 mjeseci	1 – 2 godine	2 – 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. prosinca 2022.	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Financijska imovina						
<i>Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak</i>						
Investicijski fondovi	56.443	-	-	-	-	56.443
Obveznice	900	9.067	48.200	106.729	83.461	248.357
Trezorski zapisi	41.920	79.767	-	-	-	121.687
Dionice	53.421	-	-	-	-	53.421
Futures	439	-	-	-	-	439
<i>Ulaganja koja se drže do dospjeća</i>						
Obveznice	5.846	4.127	59.511	58.582	868.780	996.846
<i>Zajmovi i potraživanja</i>						
Ostali depoziti	20.000	-	5.000	-	-	25.000
<i>Potraživanja iz mirovinskog osiguranja i ostala potraživanja</i>						
	2.858	-	-	-	-	2.858
<i>Novac u banci</i>						
	152.696	-	-	-	-	152.696
Ukupno financijska imovina	334.523	92.961	112.711	165.311	952.241	1.657.747
Financijske obveze i tehničke pričuve						
Tehničke pričuve	123.052	99.518	143.222	265.868	1.011.725	1.643.385
Obveze iz poslova mirovinskog osiguranja i ostale obveze	59.298	-	-	-	-	59.298
Obveze za primljene jamčevine	-	-	-	-	170	170
Obveze po najmu	182	182	349	849	2.133	3.695
Ukupno financijske obveze i tehničke pričuve	182.532	99.700	143.571	266.717	1.014.028	1.706.548
Likvidnosni jaz	151.991	(6.739)	(30.860)	(101.406)	(61.787)	(48.801)

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**29. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (nastavak)****Rizik likvidnosti (nastavak)**

S obzirom na zakonom propisana ograničenja ulaganja imovine za pokriće tehničkih pričuva, redovito postupanje Društva je kontinuirano praćenje stanja imovine i obveza te pravovremeno osiguravanje likvidnosti. Likvidnost će se osigurati novim priljevima umirovljenika te ne postoji realna opasnost insolventnosti u kraćem i srednjem roku. Ako i dođe do kratkotrajnog šoka, trenutna kompozicija likvidne imovine (državne obveznice) garantira laku utrživost kojom će se potencijalni nedostatak likvidnosti pokriti.

	Do 6 mjeseci	6 – 12 mjeseci	1 – 2 godine	2 – 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. prosinca 2021.	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Financijska imovina						
<i>Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak</i>						
Investicijski fondovi	35.535	-	-	-	-	35.535
Obveznice	7.570	3.307	46.602	141.008	692.451	890.938
Trezorski zapisi	149.996	-	-	-	-	149.996
Dionice	28.392	-	-	-	-	28.392
Forward	820	-	-	-	-	820
<i>Ulaganja koja se drže do dospijeca</i>						
Obveznice	37.782	7.511	2.697	9.678	284.748	342.416
<i>Zajmovi i potraživanja</i>						
Ostali depoziti	135	-	20.000	5.000	-	25.135
<i>Potraživanja iz mirovinskog osiguranja i ostala potraživanja</i>						
	2.466	-	-	-	-	2.466
<i>Novac u banci</i>						
	48.122	-	-	-	-	48.122
Ukupno financijska imovina	310.818	10.818	69.299	155.686	977.199	1.523.820
Financijske obveze i tehničke pričuve						
Tehničke pričuve	111.969	90.555	130.322	241.922	920.601	1.495.369
Obveze iz poslova mirovinskog osiguranja i ostale obveze	53.208	-	-	-	-	53.208
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	24	1.787	-	-	-	1.811
Obveze za primljene jamčevine	-	-	-	-	186	186
Obveze po najmu	153	154	293	878	2.481	3.959
Ukupno financijske obveze i tehničke pričuve	165.354	92.496	130.615	242.800	923.267	1.554.533
Likvidnosni jaz	145.464	(81.678)	(61.316)	(87.114)	53.931	(30.713)

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

29. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

Analiza promjene kamatnih stopa

Tablica u nastavku predstavlja financijsku imovinu i obveze te tehničke pričuve Društva analizirane prema razdoblju promjene kamatnih stopa ili preostalog ugovornog dospijeca, ovisno o tome koje je ranije. Tablica u nastavku prikazuje procjenu rukovodstva o izloženosti riziku promjene kamatnih stopa za Društvo na dan 31. prosinca 2022. i 31. prosinca 2021. godine i nisu nužno indikativne za poziciju u nekom drugom vremenu, ali uzimajući u obzir pretpostavke kamatnih stopa na kojima se zasniva izračun tehničke pričuve (bilješka 10), pružaju određeni uvid u osjetljivost dobiti Društva na kretanja kamatnih stopa. Na dobit će također utjecati i valutna struktura imovine, obveza i kapitala i rezervi.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**29. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (nastavak)****Analiza promjene kamatnih stopa (nastavak)**

31. prosinca 2022.	Efektivna kamatna stopa %	Do 6 mjeseci '000 kn	6 – 12 mjeseci '000 kn	1 – 2 godine '000 kn	2 – 5 godina '000 kn	Preko 5 godina '000 kn	Beskamatno '000 kn	Ukupno '000 kn	Fiksna kamatna stopa '000 kn
Financijska imovina									
<i>Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak</i>									
Investicijski fondovi	n/p	-	-	-	-	-	56.443	56.443	-
Obveznice	1,41	-	6.874	48.200	106.729	83.461	3.093	248.357	245.264
Trezorski zapisi	1,92	41.920	79.767	-	-	-	-	121.687	-
Dionice	n/p	-	-	-	-	-	53.421	53.421	-
Futures	n/p	-	-	-	-	-	439	439	-
<i>Ulaganja koja se drže do dospelosti</i>									
Obveznice	1,80	-	2.699	59.511	58.582	868.781	7.273	996.846	989.572
<i>Zajmovi i potraživanja</i>									
Ostali depoziti	0,54	20.000	-	5.000	-	-	-	25.000	25.000
<i>Potraživanja iz mirovinskog osiguranja i ostala potraživanja</i>									
Potraživanja iz mirovinskog osiguranja i ostala potraživanja	n/p	-	-	-	-	-	2.858	2.858	-
Novac u banci	0,001	152.696	-	-	-	-	-	152.696	152.696
Ukupno financijska imovina		214.616	89.340	112.711	165.311	952.242	123.527	1.657.747	1.412.532
Financijske obveze i tehničke pričuve									
Tehničke pričuve	n/p	123.052	99.518	143.222	265.868	1.011.725	-	1.643.385	-
Obveze iz poslova mirovinskog osiguranja i ostale obveze	n/p	59.298	-	-	-	-	-	59.298	-
Obveze za primljene jamčevine	n/p	-	-	-	-	170	-	170	-
Ostale financijske obveze	n/p	182	182	349	849	2.133	-	3.695	-
Ukupno financijske obveze i tehničke pričuve		182.532	99.700	143.571	266.717	1.014.028	-	1.706.548	-

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**29. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (nastavak)****Analiza promjene kamatnih stopa (nastavak)**

31. prosinca 2021.	Efektivna kamatna stopa %	Do 6 mjeseci '000 kn	6 – 12 mjeseci '000 kn	1 – 2 godine '000 kn	2 – 5 godina '000 kn	Preko 5 godina '000 kn	Beskatmatno '000 kn	Ukupno '000 kn	Fiksna kamatna stopa '000 kn
Financijska imovina									
<i>Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak</i>									
Investicijski fondovi	n/p	-	-	-	-	-	35.535	35.535	-
Obveznice	0,911%	-	3.296	46.602	141.008	692.451	7.581	890.938	883.357
Trezorski zapisi	0,05%	149.996	-	-	-	-	-	149.996	-
Dionice	n/p	-	-	-	-	-	28.392	28.392	-
Forward	n/p	-	-	-	-	-	820	820	-
<i>Ulaganja koja se drže do dospelosti</i>									
Obveznice	2,070%	33.770	7.511	2.697	9.678	284.747	4.012	342.416	338.403
<i>Zajmovi i potraživanja</i>									
Ostali depoziti	0,54%	-	-	20.000	5.000	-	135	25.135	25.000
<i>Potraživanja iz mirovinskog osiguranja i ostala potraživanja</i>	n/p	-	-	-	-	-	2.466	2.466	-
<i>Novac u banci</i>	0,001%	48.122	-	-	-	-	-	48.122	48.122
Ukupno financijska imovina		231.888	10.807	69.299	155.686	977.198	78.941	1.523.820	1.294.882
Financijske obveze i tehničke pričuve									
Tehničke pričuve	n/p	111.969	90.555	130.322	241.922	920.602	-	1.495.369	-
Obveze iz poslova mirovinskog osiguranja i ostale obveze	n/p	53.209	-	-	-	-	-	53.208	-
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	n/p	24	1.787	-	-	-	-	1.811	-
Obveze za primljene jamčevine	-	-	-	-	-	186	-	186	-
Ostale financijske obveze	n/p	153	154	293	878	2.481	-	3.959	-
Ukupno financijske obveze i tehničke pričuve		165.355	92.496	130.615	242.800	923.269	-	1.554.533	-

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**29. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (nastavak)****Analiza devizne pozicije**

Financijska imovina Društva u opsegu MRS-a 39 denominirana je kako slijedi na dan 31. prosinca 2022. i 31. prosinca 2021.:

	EUR i vk EUR	USD	Kune	Ukupno
31. prosinca 2022.	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Financijska imovina				
<i>Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak</i>				
Investicijski fondovi	56.443	-		56.443
Obveznice	184.635	-	63.722	248.357
Trezorski zapisi	121.687	-		121.687
Dionice	53.421	-		53.421
Futures	439	-		439
<i>Ulaganja koja se drže do dospjeća</i>				
Obveznice	955.517	-	41.329	996.846
<i>Zajmovi i potraživanja</i>				
Ostali depoziti	-	-	25.000	25.000
<i>Potraživanja iz poslova mirovinskog osiguranja i ostala potraživanja</i>				
	-	-	2.858	2.858
<i>Novac u banci</i>	27.847	-	124.849	152.696
Ukupno financijska imovina	1.399.989	-	257.758	1.657.747
Ukupne obveze				
Ukupne obveze	216.783	-	1.489.765	1.706.548
	EUR i vk EUR	USD	Kune	Ukupno
31. prosinca 2021.	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Financijska imovina				
<i>Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak</i>				
Investicijski fondovi	35.535	-	-	35.535
Obveznice	647.028	-	243.910	890.938
Trezorski zapisi	-	-	149.996	149.996
Dionice	28.392	-	-	28.392
Forward	-	-	820	820
<i>Ulaganja koja se drže do dospjeća</i>				
Obveznice	324.020	-	18.396	342.416
<i>Zajmovi i potraživanja</i>				
Ostali depoziti	-	-	25.135	25.135
<i>Potraživanja iz poslova mirovinskog osiguranja i ostala potraživanja</i>				
	-	-	2.466	2.466
<i>Novac u banci</i>	7.194	2	40.926	48.122
Ukupno financijska imovina	1.042.169	2	481.649	1.523.820
Ukupne obveze				
Ukupne obveze	264.183	-	1.307.468	1.571.651

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**30. FER VRIJEDNOST**

Društvo koristi sljedeću hijerarhiju mjerenja fer vrijednosti koja odražava značajnost inputa korištenih prilikom mjerenja fer vrijednosti:

- Razina 1: Fer vrijednost financijskih instrumenata temelji se na njihovim kotiranim tržišnim cijenama dostupnim na aktivnom tržištu.
- Razina 2: Fer vrijednost financijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene na temelju mjerljivih inputa, bilo direktnih (na primjer cijene) ili indirektnih (na primjer izvedenih iz cijena).
- Razina 3: Fer vrijednost financijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene koje se ne temelje na mjerljivim inputima.

a) Financijski instrumenti koji se mjere po fer vrijednosti

	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
31. prosinca 2022.	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	176.024	194.459	109.864	480.347
Ukupno financijski instrumenti po fer vrijednosti	176.024	194.459	109.864	480.347
	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
31. prosinca 2021.	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	230.217	811.538	63.926	1.105.681
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-	(1.811)	(1.811)
Ukupno financijski instrumenti po fer vrijednosti	230.217	811.538	62.115	1.103.871

Društvo u skladu sa Zakonom o mirovinskim osiguravajućim društvima uz cijenu prati i promete pojedine vrijednosnice na mjesečnoj razini kako bi se utvrdilo da li se radi o aktivnom ili neaktivnom tržištu. Sukladno tome za većinu vrijednosnica fer vrijednost procjenjuje se tehnikama procjene koje koriste inpute dostupne na tržištu.

Tijekom godine nije bilo prijelaza po razinama (2021.: nije bilo prijelaza po razinama).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**30. FER VRIJEDNOST (nastavak)****b) Fer vrijednosti ostale financijske imovine**

	Knjigovodstvena vrijednost '000 kn	Razina 1 '000 kn	Razina 2 '000 kn	Razina 3 '000 kn	Ukupno '000 kn
31. prosinca 2022.					
Ulaganja koja se drže do dospjeća	996.846	433.489	351.579	-	785.068
Zajmovi i potraživanja	25.000	-	-	25.000	25.000
Potraživanja iz mirovinskog osiguranja i ostala potraživanja	2.858	-	-	2.858	2.858
Novac u banci	152.696	-	-	152.696	152.696
Ukupna financijska imovina po fer vrijednosti	1.177.400	433.489	205.572	180.554	819.615

	Knjigovodstvena vrijednost '000 kn	Razina 1 '000 kn	Razina 2 '000 kn	Razina 3 '000 kn	Ukupno '000 kn
31. prosinca 2021.					
Ulaganja koja se drže do dospjeća	342.416	-	349.426	-	349.426
Zajmovi i potraživanja	25.135	-	-	25.135	25.135
Potraživanja iz mirovinskog osiguranja i ostala potraživanja	2.466	-	-	2.466	2.466
Novac u banci	48.122	-	-	48.122	48.122
Ukupna financijska imovina po fer vrijednosti	418.139	-	349.426	75.723	425.149

Zbog neposrednog ili kratkoročnog dospjeća zajmova i potraživanja, potraživanja iz poslova osiguranja i ostalih potraživanja i novca u banci njihova neto knjigovodstvena vrijednost približno predstavlja fer vrijednost.

	Komitent	Financijski instrument	Fer vrijednost	Valuta	Metoda vrednovanja	Značajni parametri vrednovanja koji nisu javno dostupni
Financijska imovina obavezno mjerena kroz dobit ili gubitak						
Vlasnički instrumenti	Korporativne	Dionice	53.421	kn	Ostale cijene (javno)	n/a
Dužnički instrumenti	Državne	Obveznice	177.822	kn	Tehnike procjene	Aktivno/neaktivno trgovanje, količine trgovanja
Dužnički instrumenti	Korporativne	Obveznice	69.313	kn	Tehnike procjene	Aktivno/neaktivno trgovanje, količine trgovanja.
Dužnički instrumenti	Municipalne	Obveznice	1.221	kn	Tehnike procjene	Aktivno/neaktivno trgovanje, količine trgovanja
Vlasnički instrumenti	Korporativne	Dionice	53.421	kn	Vrijednost udjela (NAV/broj udjela)	n/a
Udjeli u investicijskim fondovima	Korporativni	AIF	36.409	kn	Vrijednost udjela (NAV/broj udjela)	n/a

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**31. UPRAVLJANJE KAPITALOM**

Politika upravljanja kapitalom Društva je:

- stroga primjena zakonskih zahtjeva u svezi izračuna kapitala u svrhe primjene pravila o upravljanju rizicima. Društvo upravlja kapitalom kako je prezentirano u tablici u nastavku. Jamstveni kapital Društva je iznad minimalnog jamstvenog kapitala, sukladno svim primijenjenim zakonskim zahtjevima;
- kapital Društva prema zakonskim zahtjevima mora biti najmanje jednak granici solventnosti izračunatoj na osnovi tehničkih pričuva. Društvo upravlja kapitalom kako je prikazano u tablici u nastavku, te ima kapital koji je viši u odnosu na granicu solventnosti;
- sačuvati sposobnost Društva za neprekinutost poslovanja kako bi kontinuirano moglo osigurati povrate dioničarima.

Na dan 31. prosinca 2022. jamstveni kapital Društva bio je veći od najmanjeg iznosa jamstvenog kapitala prema članku 81. Zakona, kao i od granice solventnosti izračunate prema članku 79. Zakona, kako je prikazano u nastavku.

	31. prosinca 2022. '000 kn	31. prosinca 2021. '000 kn
Granica solventnosti ("nerevidirano")	64.785	57.371
Minimalni jamstveni kapital ("nerevidirano")	23.100	23.100
Jamstveni kapital (JK)	73.748	66.134
Kapital	73.748	66.134
Kapital >= Granica solventnosti	OK	OK
Jamstveni kapital >= 1/3 granica solventnosti	OK	OK
Jamstveni kapital >= Minimalni jamstveni kapital	OK	OK

Analiza kapitala prikazana je u nastavku:

	31. prosinca 2022. '000 kn	31. prosinca 2021. '000 kn
Jamstveni kapital	'000 kn	'000 kn
<i>Osnovni kapital</i>	73.748	66.134
Izdani dionički kapital	98.100	23.100
Rezerve kapitala	1.155	1.155
Interventne pričuve	-	17.048
Prenesena dobit nakon odbitka dividendi koje se isplaćuju	34.174	26.115
Gubitak tekuće godine	(57.824)	-
Nematerijalna imovina	(1.857)	(1.284)
<i>Dopunski kapital</i>		
Ukupno jamstveni kapital	73.748	66.134
Minimalni jamstveni kapital	23.100	23.100

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

32. DOGAĐAJI NAKON ZAVRŠETKA POSLOVNE GODINE

Nakon 1.1.2023. Hrvatska je pristupila Eurozoni i službena valuta je EURO što je primijenjeno i u poslovanju Društva.

Nakon završetka poslovne godine Državni zavod za statistiku objavio je službene statističke podatke za drugo polugodište 2022. godine te će Društvo uskladiti mirovine iz obveznog mirovinskog osiguranja s porastom indeksa potrošačkih cijena. S obzirom na očekivano kretanje inflacije u 2023. godini i nemogućnost ostvarivanja odgovarajućih prinosa zbog zakonskih ograničenja i situacije na tržištu kapitala, usklađenja mirovina predstavljaju najznačajniji poslovni izazov za Društvo u 2023. godini.

. Indirektno, uz već povećanu inflaciju uzrokovanu poremećajima na logističkim pravcima, inflatorni pritisci bi se mogli nastaviti prvenstveno zbog rasta cijena energenata, a posljedično i svih ostalih roba. U tom scenariju Društvo će indirektno trpjeti gubitke jer će imovina za pokriće tehničkih pričuva koja je zakonski limitirana na minimalnu izloženost državnim obveznicama od minimalno 70% u obveznom mirovinskom osiguranju ostvariti negativan prinos uslijed povećanja kamatnih stopa uvjetovanih gore navedenom inflacijom. Društvo je poduzelo mjere smanjenja šteta smanjujući prosječnu ročnost portfelja i diverzifikacijom ulaganja u državna izdanja zemalja eurozone. Nakon završetka poslovne godine nije bilo drugih događaja.

U ime i za Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d.

Željko Bedenic
Predsjednik Uprave

Tomislav Matić
Član Uprave

Raiffeisen
MIROVINSKO OSIGURAVAJUĆE
DRUŠTVO d.d., Zagreb

HANFA obrasci (Nerevidirano)

U nastavku su prikazani Obrasci sastavljeni na temelju Pravilnika o strukturi i sadržaju financijskih i dodatnih izvještaja mirovinskog osiguravajućeg društva (Narodne novine 86/14, 37/16, 121/16 i 98/20).

Izveštaj o financijskom položaju na dan

u kunama

Broj pozicije	Oznaka pozicije	Opis pozicije	31.12.2021.	31.12.2022.
AKTIVA				
01	A	NEMATERIJALNA IMOVINA	1.283.708	1.857.141
02	1	Goodwill	0	0
03	2	Ostala nematerijalna imovina	1.283.708	1.857.141
04	B	MATERIJALNA IMOVINA	4.064.068	3.735.851
05	1	Zemljišta i građevinski objekti	0	0
06	2	Postrojenja i oprema	4.064.068	3.735.851
07	3	Ostala materijalna imovina	0	
08	C	ULAGANJA	1.574.440.967	1.619.238.115
09	I	Ulaganja u nekretnine	101.209.083	117.044.913
10	II	Ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	0	0
11	III	Financijska imovina	1.473.231.884	1.502.193.202
12	1	Financijska imovina koja se drži do dospelja	342.415.913	996.845.808
13	1.1	<i>Dužnički financijski instrumenti</i>	342.415.913	996.845.808
14	1.2	<i>Ostalo</i>	0	0
15	2	Financijska imovina raspoloživa za prodaju	0	0
16	2.1	<i>Vlasnički financijski instrumenti</i>	0	0
17	2.2	<i>Dužnički financijski instrumenti</i>	0	0
18	2.3	<i>Udjeli u investicijskim fondovima</i>	0	0
19	2.4	<i>Ostalo</i>	0	0
20	3	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	1.105.681.341	480.347.394
21	3.1	<i>Vlasnički financijski instrumenti</i>	28.391.575	53.421.396
22	3.2	<i>Dužnički financijski instrumenti</i>	1.040.933.856	370.043.687
23	3.3	<i>Izvedeni financijski instrumenti</i>	820.419	439.261
24	3.4	<i>Udjeli u investicijskim fondovima</i>	35.535.491	56.443.050
25	3.5	<i>Ostalo</i>	0	0
26	4	Zajmovi i potraživanja	25.134.629	25.000.000
27	4.1	<i>Depoziti kod kreditnih institucija</i>	25.134.629	25.000.000
28	4.2	<i>Zajmovi</i>	0	0
29	4.3	<i>Ostalo</i>	0	0

HANFA obrasci (Nerevidirano) (nastavak)

Izvještaj o finansijskom položaju na dan (nastavak)

u kunama

Broj pozicije	Oznaka pozicije	Opis pozicije	31.12.2021.	31.12.2022.
AKTIVA				
30	D	ODGOĐENA I TEKUĆA POREZNA IMOVINA	64.251	1.768.392
31	1	Odgođena porezna imovina	64.251	0
32	2	Tekuća porezna imovina	0	1.768.392
33	E	POTRAŽIVANJA	1.671.044	2.350.430
34	1	Potraživanja iz redovnog poslovanja	1.611.206	2.295.692
35	2	Potraživanja od obveznika plaćanja doprinosa	0	0
36	3	Potraživanja od povezanih društava	0	0
37	4	Ostala potraživanja	59.838	54.738
38	F	OSTALA IMOVINA	48.122.337	152.696.225
39	1	Novac u banci i blagajni	48.122.337	152.696.225
40	2	Dugotrajna imovina namijenjena za prodaju i prestanak poslovanja	0	0
41	3	Ostalo	0	0
42	G	PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I NEDOSPJELA NAPLATA PRIHODA	794.498	507.335
43	1	Razgraničene kamate i najamnine	0	0
44	2	Razgraničeni troškovi redovnog poslovanja	0	0
45	2.1	<i>s osnove obveznog mirovinskog osiguranja</i>	0	0
46	2.2	<i>s osnove dobrovoljnog mirovinskog osiguranja</i>	0	0
47	2.3	<i>s osnove drugih poslova</i>	0	0
48	3	Ostalo	794.498	507.335
49	H	UKUPNO AKTIVA	1.630.440.873	1.782.153.489
50	I	IZVANBILANČNI ZAPISI	753.494.488	2.471

HANFA obrasci (Nerevidirano) (nastavak)

Izvještaj o financijskom položaju na dan (nastavak)

u kunama

PASIVA			31.12.2021	31.12.2022
51	A	KAPITAL I REZERVE	58.789.787	75.605.489
52	1	Upisani kapital	23.100.000	98.100.000
53	2	Rezerve kapitala (premije na emitirane dionice)	0	0
54	3	Revalorizacijske rezerve	361.269	0
55	3.1	<i>Zemljišta i građevinski objekti</i>	0	0
56	3.2	<i>Financijske imovine raspoložive za prodaju</i>	361.269	0
57	3.3	<i>Ostale revalorizacijske rezerve</i>	0	0
58	4	Rezerve	1.155.000	1.155.000
59	4.1	<i>Zakonske rezerve</i>	1.155.000	1.155.000
60	4.2	<i>Statutarna rezerva</i>	0	0
61	4.3	<i>Ostale rezerve</i>	0	0
62	5	Zadržana dobit ili preneseni gubitak	26.114.976	34.173.517
63	5.1	<i>Zadržana dobit</i>	26.114.976	34.173.517
64	5.2	<i>Preneseni gubitak (-)</i>	0	0
65	6	Dobit ili gubitak tekućeg obračunskog razdoblja	8.058.541	-57.823.028
66	6.1	<i>Dobit tekućeg obračunskog razdoblja</i>	8.058.541	0
67	6.2	<i>Gubitak tekućeg obračunskog razdoblja (-)</i>	0	-57.823.028
68	B	OBVEZE DRUGOG REDA (PODREĐENE OBVEZE)	0	0
69	C	MANJINSKI INTERES	0	0
70	D	TEHNIČKE PRIČUVE	1.495.369.201	1.643.384.819
71	1	Tehničke pričuve za obvezno mirovinsko osiguranje	1.247.058.044	1.433.171.781
72	2	Tehničke pričuve za dobrovoljno mirovinsko osiguranje	248.311.157	210.213.038
73	3	Tehničke pričuve za druge poslove	0	0
74	4	Pričuve za obračunate, a neisplaćene mirovine i ostale naknade	0	0
75	5	Ostale tehničke pričuve	0	0
76	E	REZERVIRANJA	17.048.219	0
77	F	FINANCIJSKE OBVEZE	5.955.289	3.864.616
78	1	Obveze za primljene kredite i zajmove	0	0
79	2	Obveze po financijskim instrumentima	0	0
80	3	Ostale financijske obveze	5.955.289	3.864.616
81	G	ODGOĐENA I TEKUĆA POREZNA OBVEZA	70.432	0
82	1	Odgođena porezna obveza	0	0
83	2	Tekuća porezna obveza	70.432	0
84	H	OSTALE OBVEZE	2.661.283	1.921.590
85	1	Ostale obveze proizašle iz redovnog poslovanja	2.661.283	1.921.590
86	2	Ostale obveze	0	0
87	I	ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA	50.546.662	57.376.975
88	1	Obračunati troškovi	547.580	544.113
89	2	Odgođeno priznavanje prihoda	0	0
90	3	Prihod budućeg razdoblja	49.999.082	56.832.863
91	J	UKUPNO PASIVA	1.630.440.873	1.782.153.489
92	K	IZVANBILANČNI ZAPISI	753.494.488	2.471

HANFA obrasci (Nerevidirano) (nastavak)**Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti**

u kunama

Broj pozicije	Oznaka pozicije	Opis pozicije	2021.	2022.
01	I	Prihodi s osnove doznaka mirovinskih društava, izravnih jednokratnih uplata i uplata drugih osoba	496.308.924	236.007.186
02	II	Prihodi od ulaganja	141.741.634	395.206.845
03	1	Prihodi od ulaganja u nekretnine	1.957.037	22.194.938
04	1.1	<i>Prihodi od najma</i>	1.957.037	8.748.977
05	1.2	<i>Prihodi od povećanja vrijednosti nekretnina</i>	0	13.445.961
06	1.3	<i>Prihodi od prodaje nekretnina</i>	0	0
07	2	Financijski prihodi	137.005.581	289.644.212
08	2.1	<i>Prihodi od kamata</i>	23.817.139	33.900.435
09	2.2	<i>Pozitivne tečajne razlike</i>	33.699.643	49.728.780
10	2.3	<i>Nerealizirani i realizirani dobiti financijske imovine po fer vrijednosti kroz RDG</i>	79.488.800	206.014.997
11	2.4	<i>Realizirani dobiti financijske imovine raspoložive za prodaju</i>	0	0
12	3	Ostali prihodi od ulaganja	2.779.016	83.367.695
13	III	Prihodi od provizija i naknada	0	0
14	IV	Ostali prihodi	1.372.271	355.340
15	V	Rashodi s osnove ugovora o mirovini	-487.738.945	-292.182.501
16	1	Isplate iz mirovinskog osiguranja	-183.459.522	-144.166.883
17	1.1	<i>Isplate mjesečnih mirovina</i>	-113.772.318	-109.807.303
18	1.2	<i>Isplate jednokratnih iznosa</i>	-69.687.204	-34.359.580
19	2	Promjena tehničkih pričuva	-304.279.423	-148.015.618
20	3	Promjena pričuva za obračunate, a neisplaćene mirovine i ostale naknade	0	0
21	4	Promjene ostalih tehničkih pričuva	0	0
22	VI	Poslovni rashodi	-10.338.530	-11.036.697
23	1	Opći i administrativni troškovi poslovanja	-10.338.530	-11.036.697
24	1.1	<i>Amortizacija materijalne imovine</i>	-367.096	-388.530
25	1.2	<i>Plaće, porezi i doprinosi iz i na plaće</i>	-4.758.109	-5.240.626
26	1.3	<i>Ostali troškovi</i>	-5.213.325	-5.407.541
27	2	Ostali poslovni rashodi	0	0

HANFA obrasci (Nerevidirano) (nastavak)**Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti (nastavak)**

u kunama

Broj pozicije	Oznaka pozicije	Opis pozicije	2021.	2022.
28	VII	Rashodi od ulaganja	-129.060.375	-322.902.553
29	1	Troškovi od ulaganja u nekretnine	0	0
30	1.1	Amortizacija	0	0
31	1.2	Rashodi od smanjenja vrijednosti nekretnina	0	0
32	1.3	Gubici ostvareni pri prodaji nekretnine	0	0
33	2	Financijski rashodi	-128.631.229	-322.824.871
34	2.1	Rashodi od kamata	0	0
35	2.2	Negativne tečajne razlike	-35.499.697	-47.909.843
36	2.3	Nerealizirani i realizirani gubici financijske imovine po fer vrijednosti kroz RDG	-93.131.532	-274.915.028
37	2.4	Realizirani gubici financijske imovine raspoložive za prodaju	0	0
38	2.5	Umanjenje vrijednosti financijske imovine	0	0
39	3	Ostali troškovi ulaganja	-429.146	-77.682
40	VIII	Ostali rashodi	-2.516.977	-63.206.319
41	IX	Dobit ili gubitak obračunskog razdoblja prije oporezivanja	9.768.001	-57.758.697
42	X	Porez na dobit	-1.709.461	-64.331
43	1	Tekući porezni trošak	-1.767.476	-80
44	2	Odgođeni porezni trošak (prihod)	58.016	-64.251
45	XI	Dobit ili gubitak obračunskog razdoblja	8.058.541	-57.823.028
46	1	Pripisano imateljima kapitala matice	0	0
47	2	Pripisano manjinskom interesu	0	0
48	XII	Ostala sveobuhvatna dobit	-651.353	-361.269
49	1	Promjena revalorizacijskih rezervi (nekretnine, postrojenja, oprema i nematerijalna imovina)	0	0
50	2	Aktuarski dobici/gubici po mirovinskim planovima s definiranim primanjima	0	0
51	3	Nerealizirani dobici/gubici financijske imovine raspoložive za prodaju	-651.353	-361.269
52	XIII	Ukupna sveobuhvatna dobit	7.407.188	-58.184.297
53	1	Pripisano imateljima kapitala matice	0	0
54	2	Pripisano manjinskom interesu	0	0
55	XIV	Reklasifikacijske usklade	0	0

HANFA obrasci (Nerevidirano) (nastavak)

Izveštaj o novčanom tijeku (indirektni)

u kunama

Broj pozicije	Oznaka pozicije	Opis pozicije	2021.	2022.
01	I	NOVČANI TIJEK IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI	424.302.579	93.241.705
02	1	Novčani tijek prije promjene poslovne imovine i obveza	720.604	-70.475.923
03	1.1	Dobit/gubitak prije oporezivanja	9.768.001	-57.758.697
04	1.2	Usklađenja:	-9.047.397	-12.717.226
05	1.2.1	<i>Amortizacija materijalne imovine</i>	367.096	388.530
06	1.2.2	<i>Amortizacija nematerijalne imovine</i>	301.011	325.252
07	1.2.3	<i>Umanjenje vrijednosti i dobiti/gubici od svođenja na fer vrijednost</i>	14.101.634	20.469.427
08	1.2.4	<i>Troškovi kamata</i>	0	0
09	1.2.5	<i>Prihodi od kamata</i>	-23.817.139	-33.900.435
10	1.2.6	<i>Udjeli u dobiti pridruženih društava</i>	0	0
11	1.2.7	<i>Dobici/gubici od prodaje materijalne imovine (uključujući zemljišta i građevinske objekte)</i>	0	0
12	1.2.8	<i>Ostala usklađenja</i>	0	0
13	2	Povećanje/smanjenje poslovne imovine i obveza	426.561.055	165.556.532
14	2.1	<i>Povećanje/smanjenje financijske imovine raspoložive za prodaju</i>	-651.353	-361.269
15	2.2	<i>Povećanje/smanjenje financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka</i>	3.574.857	28.534.359
16	2.3	<i>Povećanje/smanjenje zajmova i potraživanja</i>	174.130.715	271.272
17	2.5	<i>Povećanje/smanjenje porezne imovine</i>	0	0
18	2.6	<i>Povećanje/smanjenje potraživanja</i>	0	0
19	2.7	<i>Povećanje/smanjenje ostale imovine</i>	13.359.896	1.857.661
20	2.8	<i>Povećanje/smanjenje plaćenih troškova budućeg razdoblja i nedospjele naplate prihoda</i>	-547.545	287.163
21	2.9	<i>Povećanje/smanjenje tehničkih pričuva</i>	304.279.423	148.015.618
22	2.10	<i>Povećanje/smanjenje ostalih pričuva</i>	1.169.032	-17.048.219
23	2.11	<i>Povećanje/smanjenje poreznih obveza</i>	0	0
24	2.12	<i>Povećanje/smanjenje financijskih obveza</i>	103.014	-2.090.673
25	2.13	<i>Povećanje/smanjenje ostalih obveza</i>	1.247.876	-739.692
26	2.14	<i>Povećanje/smanjenje odgođenog plaćanja troškova i prihoda budućeg razdoblja</i>	-70.104.860	6.830.312
27	3	Plaćeni porez na dobit	-2.979.081	-1.838.904

HANFA obrasci (Nerevidirano) (nastavak)**Izveštaj o novčanom tijeku (indirektni) (nastavak)**

u kunama

Broj pozicije	Oznaka pozicije	Opis pozicije	2021.	2022.
28	II	NOVČANI TIJEK IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI	-436.559.391	-63.639.410
29	1	Primici od prodaje materijalne imovine	0	0
30	2	Izdaci za nabavu materijalne imovine	-47.704	0
31	3	Primici od prodaje nematerijalne imovine	0	0
32	4	Izdaci za nabavu nematerijalne imovine	-742.500	-898.685
33	5	Primici od prodaje nekretnina	0	0
34	6	Izdaci za nabavu nekretnina	0	0
35	7	Povećanje/smanjenje ulaganja u podružnice, pridružena društva i sudjelovanje u zajedničkim ulaganjima	0	0
36	8	Primici od prodaje podružnica i drugih poslovnih jedinica, umanjeno za novac i novčane ekvivalente	0	0
37	9	Izdaci za stjecanje podružnica i drugih poslovnih jedinica, umanjeno za stečeni novac i novčane ekvivalente	0	0
38	10	Primici od financijske imovine koja se drži do dospelja	39.785.994	40.840.886
39	11	Izdaci od financijske imovine koja se drži do dospelja	-132.242.946	-495.518.997
40	12	Primici od prodaje vrijednosnih papira i udjela	223.773.535	1.329.308.264
41	13	Izdaci za ulaganja u vrijednosne papire i udjele	-465.876.687	-937.370.878
42	14	Primici od dividendi i udjela u dobiti	0	0
43	15	Primici sa naslova otplate danih kratkoročnih i dugoročnih zajmova	0	0
44	16	Izdaci za dane kratkoročne i dugoročne zajmove	0	0
45	III	NOVČANI TIJEK OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI	0	75.000.000
46	1	Novčani primici uslijed povećanja temeljnog kapitala	0	75.000.000
47	2	Novčani primici od primljenih kratkoročnih i dugoročnih zajmova	0	0
48	3	Novčani izdaci za otplatu primljenih kratkoročnih i dugoročnih zajmova	0	0
49	4	Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica	0	0
50	5	Novčani izdaci za isplatu udjela u dobiti (dividendi)	0	0
51	IV	ČISTI NOVČANI TIJEK	-12.256.812	104.602.295
52	V	UČINCI PROMJENE TEČAJEVA STRANIH VALUTA NA NOVAC I NOVČANE EKVIVALENTE	1.545	-28.407
53	VI	NETO POVEĆANJE/SMANJENJE NOVCA I NOVČANIH EKVIVALENATA	-12.255.267	104.573.888
54	1	Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	60.377.604	48.122.337
55	2	Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	48.122.337	152.696.225

HANFA obrasci (Nerevidirano) (nastavak)

Izveštaj o promjenama kapitala

u kunama

Broj pozicije	Oznaka pozicije	Kapital i rezerve Pozicija	Raspodjeljivo vlasnicima matice						Ukupno kapital i rezerve
			Upisani kapital	Premije na emitirane dionice	Revalorizacijske rezerve	Rezerve (zakonske, statutarne, ostale)	Zadržana dobit ili preneseni gubitak	Dobit ili gubitak tekuće godine (razdoblja)	
01	I	Stanje na dan početka prethodne poslovne godine	23.100.000	0	1.012.262	1.155.000	26.114.976	0	51.382.599
02	1	Promjene računovodstvenih politika	0	0	0	0	0	0	0
03	2	Ispravak pogreški prethodnih razdoblja	0	0	0	0	0	0	0
04	II	Stanje na dan početka prethodne poslovne godine (prepravljeno)	23.100.000	0	1.012.262	1.155.000	26.114.976	0	51.382.599
05	III	Sveobuhvatna dobiti ili gubitak prethodne poslovne godine	0	0	-651.353	0	0	8.058.541	7.407.188
06	1	Dobit ili gubitak razdoblja	0	0	0	0	0	8.058.541	8.058.541
07	2	Ostala sveobuhvatna dobiti ili gubitak prethodne poslovne godine	0	0	-651.353	0	0	0	-651.353
08	2.1	Nerealizirani dobiti ili gubici od materijalne imovine	0	0	0	0	0	0	0
09	2.2	Nerealizirani dobiti ili gubici od financijske imovine raspoložive za prodaju	0	0	-651.353	0	0	0	-651.353
10	2.3	Realizirani dobiti ili gubici od financijske imovine raspoložive za prodaju	0	0	0	0	0	0	0
11	2.4	Ostale nevlasničke promjene kapitala	0	0	0	0	0	0	0
12	IV	Transakcije s vlasnicima (prethodna poslovna godina)	0	0	0	0	0	0	0
13	1	Povećanje/smanjenje upisanog kapitala	0	0	0	0	0	0	0

HANFA obrasci (Nerevidirano) (nastavak)

14	2	Ostale uplate vlasnika	0	0	0	0	0	0	0
15	3	Isplate udjela u dobiti / dividenda	0	0	0	0	0	0	0
16	4	Ostale raspodjele vlasnicima	0	0	0	0	0	0	0
17	V	Stanje na zadnji dan izvještajnog razdoblja prethodne poslovne godine	23.100.000	0	361.269	1.155.000	26.114.976	8.058.541	58.789.787

HANFA obrasci (Nerevidirano) (nastavak)

Izveštaj o promjenama kapitala (nastavak) u kunama

Broj pozicije	Oznaka pozicije	Kapital i rezerve Pozicija	Raspodjeljivo vlasnicima matice						
			Upisani kapital	Premije na emitirane dionice	Revalorizacijske rezerve	Rezerve (zakonske, statutarne, ostale)	Zadržana dobit ili preneseni gubitak	Dobit ili gubitak tekuće godine (razdoblja)	Ukupno kapital i rezerve
18	I	Stanje na dan početka tekuće poslovne godine	23.100.000	0	361.269	1.155.000	34.173.517	0	58.789.787
19	1	Promjene računovodstvenih politika	0	0	0	0	0	0	0
20	2	Ispravak pogreški prethodnih razdoblja	0	0	0	0	0	0	0
21	II	Stanje na dan početka tekuće poslovne godine (prepravljeno)	23.100.000	0	361.269	1.155.000	34.173.517	0	58.789.787
22	III	Sveobuhvatna dobiti ili gubitak prethodne poslovne godine	0	0	-361.269	0	0	-57.823.028	-58.184.297
23	1	Dobit ili gubitak razdoblja	0	0	0	0	0	-57.823.028	-57.823.028
24	2	Ostala sveobuhvatna dobiti ili gubitak tekuće poslovne godine	0	0	-361.269	0	0	0	-361.269
25	2.1	Nerealizirani dobiti ili gubici od materijalne imovine (zemljišta i građevinski objekti)	0	0	0	0	0	0	0
26	2.2	Nerealizirani dobiti ili gubici od financijske imovine raspoložive za prodaju	0	0	-361.269	0	0	0	-361.269
27	2.3	Realizirani dobiti ili gubici od financijske imovine raspoložive za prodaju	0	0	0	0	0	0	0
28	2.4	Ostale nevlasničke promjene kapitala	0	0	0	0	0	0	0
29	IV	Transakcije s vlasnicima (tekuća poslovna godina)	75.000.000	0	0	0	0	0	75.000.000
30	1	Povećanje/smanjenje upisanog kapitala	75.000.000	0	0	0	0	0	75.000.000
31	2	Ostale uplate vlasnika	0	0	0	0	0	0	0
32	3	Isplate udjela u dobiti / dividenda	0	0	0	0	0	0	0
33	4	Ostale raspodjele vlasnicima	0	0	0	0	0	0	0
34	V	Stanje na zadnji dan izvještajnog razdoblja tekuće poslovne godine	98.100.000	0	0	1.155.000	34.173.517	-57.823.028	75.605.489

Usklada između HANFA obrazaca i zakonskih financijskih izvještaja (Nerevidirano)

Usklada izvještaja o financijskom položaju

u tisućama kuna	Pravilnik HANFA-e		Usklade		Zakonski financijski izvještaji	
	31.12.2022.	Reklasifikacija ostalih potraživanja, plaćenih troškova budućeg razdoblja u potraživanja iz mirovinskog osiguranja i imovine s pravom uporabe	Reklasifikacija dobiti tekućeg razdoblja u zadržanu dobit	Reklasifikacija ostalih obveza proizašlih iz redovnog poslovanja i obračunatih troškova u obveze iz poslova mirovinskog osiguranja i ostale obveze	31.12.2022.	Imovina
AKTIVA						
Nematerijalna imovina	1.857				1.857	Nematerijalna imovina
Materijalna imovina	3.736	(3.623)			113	Oprema i namještaj
Imovina s pravom uporabe	0	3.623			3.623	Imovina s pravom uporabe
Ulaganja u nekretnine	117.045				117.045	Ulaganja u nekretnine
Financijska imovina koja se drži do dospijeća	996.846				996.846	Ulaganja koja se drže do dospijeća
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	480.347				480.347	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak
Zajmovi i potraživanja	25.000				25.000	Zajmovi i potraživanja
Tekuća porezna imovina	1.768				1.768	Tekuća porezna imovina
Ostala potraživanja	2.350	(2.350)			-	
Novac u banci i blagajni	152.696				152.696	Novac i novčani ekvivalenti
Ostalo	0	2.858			2.858	Potraživanja iz mirovinskog osiguranja i ostala potraživanja
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	508	(508)			-	
UKUPNO AKTIVA	1.782.153				1.782.153	Ukupno imovina
IZVANBILANČNI ZAPISI	2.471					

Usklada između HANFA obrazaca i zakonskih financijskih izvještaja (Nerevidirano) (nastavak)**Usklada izvještaja o financijskom položaju (nastavak)
u tisućama kuna**

PASIVA	31.12.2022.	Reklasifikacija ostalih potraživanja i plaćenih troškova budućeg razdoblja u potraživanja iz mirovinskog osiguranja i ostala potraživanja	Reklasifikacija dobiti tekućeg razdoblja u zadržanu dobit	Reklasifikacija ostalih obveza proizašlih iz redovnog poslovanja i obračunatih troškova u obveze iz poslova mirovinskog osiguranja i financijskih obveza u obveze po najmu	31.12.2022.	Imovina
Upisani kapital	98.100				98.100	Izdani dionički kapital
Revalorizacijske rezerve	-				-	Rezerva fer vrijednosti
Zakonske rezerve	1.155				1.155	Ostale rezerve
Zadržana dobit	34.174		(57.824)		(23.650)	Zadržana dobit
Dobit tekućeg obračunskog razdoblja	(57.824)		57.824		-	
Tehničke pričuve	1.643.385				1.643.385	Tehničke pričuve
Rezerviranja	-				-	Rezervacije za obveze i troškove Financijske obveze
Financijske obveze	3.864			(3.864)	-	po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka
Obveze za primljene jamčevine	0			170	170	Obveze za primljene jamčevine
Ostale obveze	0			3.695	3.695	Obveze po najmu
Tekuća porezna obveza	-				-	Obveza poreza na dobit
Ostale obveze proizašle iz redovnog poslovanja	1.922			(1.922)	-	
Obračunati troškovi	544			(544)	-	
Prihod budućeg razdoblja	56.833			2.465	59.298	Obveze iz poslova mirovinskog osiguranja i ostale obveze
UKUPNO PASIVA	1.782.153				1.782.153	Ukupne obveze i kapital i rezerve
IZVANBILANČNI ZAPISI	2,471					

Usklada između HANFA obrazaca i zakonskih financijskih izvještaja (Nerevidirano) (nastavak)

Usklada izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti

u tisućama kuna	Pravilnik HANFA-e	Usklade				Ostali rashodi	Zakonski financijski izvještaji	
		Netiranje pozitivnih i negativnih tečajnih razlika	Netiranje dobitaka od financijske imovine po FV kroz RDIG	Netiranje realiziranih dobitaka od financijske imovine po FV kroz RDG	Netiranje ostalih ulaganja		2022.	
Prihodi s osnove doznaka mirovinskih društava, izravnih jednokratnih uplata i uplata drugih osoba	236.007						236.007	Prihodi s osnove doznaka mirovinskih društava
Prihodi od ulaganja	395.206	(47.909)	(174.932)	(31.083)	(78)		141.204	Financijski prihodi
Ostali prihodi	355					(277)	78	Ostali poslovni prihodi
Rashodi s osnove ugovora o mirovini	(292.182)						(292.182)	Rashodi s osnove ugovora o mirovini
Poslovni rashodi	(11.037)					61	(10.976)	Administrativni troškovi
Rashodi od ulaganja	(322.903)	47.909	174.932	31.083	78	(60)	(68.961)	Financijski rashodi
Ostali rashodi	(63.206)					276	(62.930)	Ostali poslovni rashodi
Dobit ili gubitak obračunskog razdoblja prije oporezivanja	(57.760)						(57.760)	Dobit prije oporezivanja
Porez na dobit	(64)						(64)	Porez na dobit
Dobit ili gubitak obračunskog razdoblja	(57.824)						(57.824)	Dobit za godinu
Ostala sveobuhvatna dobit	(361)						(361)	Ostala sveobuhvatna dobit za godinu, neto od poreza na dobit
Ukupna sveobuhvatna dobit	(58.185)						(58.185)	Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu

Usklada između HANFA obrazaca i zakonskih financijskih izvještaja (Nerevidirano) (nastavak)

Usklada izvještaja o novčanom toku
u tisućama kuna

	Pravilnik HANFA-e		Usklade				Zakonski financijski izvještaji	
	2022.	Prebacivanje naplaćenih kamata na primitke na kamate	Reklasifikacija plaćenih troškova budućeg razdoblja i nedospjele naplate prihoda u obveze iz mirovinskog osiguranja i ostale obveze	Reklasifikacija odgođenog plaćanja troškova i prihoda budućeg razdoblja u obveze mirovinskog osiguranja i ostale obveze	Reklasifikacija ostale imovine i plaćanja po najmovima	Reklasifikacija primitaka i izdataka od vrijednosnih papira i revalorizacijske pričuve	2022.	
NOVČANI TIJEK IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI	000 kn						000 kn	Novčani tijek iz poslovnih aktivnosti
Dobit/gubitak prije oporezivanja	(57.758)						(57.758)	Dobit prije poreza
Usklađenja:								<i>Usklađenja:</i>
Amortizacija materijalne imovine	389				(348)		41	Amortizacija opreme i namještaja
Amortizacija nematerijalne imovine	325						325	Amortizacija nematerijalne imovine
Umanjenje vrijednosti i dobici/gubici od svođenja na fer vrijednost	20.469				348 -10		20.459	Amortizacija imovine u najmu Nerealizirani gubici od promjene fer vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak
Prihodi od kamata	(33.900)						(33.900)	Prihodi od kamata
Povećanje/smanjenje financijske imovine raspoložive za prodaju	(361)						-	Novčani tijek prije promjene poslovne imovine i obveza Smanjenje financijske imovine raspoložive za prodaju
Povećanje/smanjenje financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	28.534	(20.068)					596.814	Povećanje ulaganja koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak
		(13.293)					(15.836) (645.966)	Povećanje vrijednosti nekretnina Povećanje ulaganja koja se drže do dospelosti
Povećanje/smanjenje zajmova i potraživanja	271	(271)					-	Smanjenje zajmova i potraživanja
Povećanje / smanjenje ostale imovine	1.858				(2.851)		(270)	Povećanje/(Smanjenje) potraživanja iz mirovinskog osiguranja i ostalih potraživanja
Povećanje/smanjenje plaćenih troškova budućeg razdoblja i nedospjele naplate prihoda	287	(287)					-	
Povećanje/smanjenje tehničkih pričuva	148.016						148.016	Povećanje tehničkih pričuva

Usklada između HANFA obrazaca i zakonskih financijskih izvještaja (Nerevidirano) (nastavak)

Usklada izvještaja o novčanom toku (nastavak)

<i>u tisućama kuna</i>	<i>Pravilnik HANFA-e</i> 2022.		<i>Usklade</i> Reklasifikacija odgođenog plaćanja troškova i prihoda budućeg razdoblja u obveze mirovinskog osiguranja i ostale obveze	Reklasifikacija odgođenog plaćanja troškova i prihoda budućeg razdoblja u obveze mirovinskog osiguranja i ostale obveze	Reklasifikacija ostale imovine i plaćanja po najmovima	Reklasifikacija primitaka i izdataka od vrijednosnih papira i revalorizacijske pričuve	2022.	<i>Zakonski financijski izvještaji</i>
Povećanje /smanjenje ostalih pričuva	(17.048)			(17.048)				
Povećanje/smanjenje financijskih obveza	(2.091)		16		264		(1.811)	Povećanje financijskih obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka
Povećanje/smanjenje ostalih obveza	(740)		(16)				(16)	Povećanje obveza po jamčevinama
Povećanje/smanjenje odgođenog plaćanja troškova i prihoda budućeg razdoblja	6.830		287	(10.218)	(682)		(11.352)	Povećanje obveza iz mirovinskog osiguranja i ostalih obveza
Plaćeni porez na dobit	(1.839)			6.830			-	
		33.632					(1.839)	Plaćeni porez
NOVČANI TIJEK IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI							33.632	Primici od kamata
Izdaci za nabavu materijalne imovine	-							Novčani tijek iz ulagačkih aktivnosti
Izdaci za nabavu nematerijalne imovine	(899)						-	Izdaci za nabavu opreme i namještaja
Primici od financijske imovine koja se drži do dospeljeća	40.841					(40.841)	-	Izdaci za nabavu nematerijalne imovine
Izdaci od financijske imovine koja se drži do dospeljeća	(495.519)					495.519	-	
Primici od prodaje vrijednosnih papira i udjela	1.329.308					(1.329.308)	-	
Izdaci za ulaganja u vrijednosne papire i udjele	(937.371)					937.371	-	
NOVČANI TIJEK OD FINACIJSKIH AKTIVNOSTI								Novčani tijek iz financijskih aktivnosti
Novčani primici uslijed povećanja temeljnog kapitala	75.000						75.000	
Novčani izdaci za isplatu udjela u dobiti (dividendi)	0				(385)		(385)	Plaćanja po najmovima

Usklada izvještaja o novčanom toku (nastavak)

Usklada između HANFA obrazaca i zakonskih financijskih izvještaja (Nerevidirano) (nastavak)

<i>u tisućama kuna</i>	<i>Pravilnik HANFA-e</i> 2022.	Prebacivanje naplaćenih kamata na primitke na kamate	Reklasifikacija plaćenih troškova budućeg razdoblja i nedospjele naplate prihoda u obveze iz mirovinskog osiguranja i ostale obveze	<i>Usklade</i> Reklasifikacija odgođenog plaćanja troškova i prihoda budućeg razdoblja u obveze mirovinskog osiguranja i ostale obveze	Reklasifika-cija ostale imovine i plaćanja po najmovima	Reklasifikacija primitaka i izdataka od vrijednosnih papira i revalorizacijske pričuve	2022.	<i>Zakonski financijski izvještaji</i> 2022.
ČISTI NOVČANI TIJEK	104.602						104.602	Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata
Učinci promjene tečajeva stranih valuta na novac i novčane ekvivalente	(28)						(28)	Efekt tečaja na novac i novčane ekvivalente
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	48.122						48.122	Novac i novčani ekvivalenti na početku godine
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	152.696						152.696	Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine